

312322

ప్రతి దిన ముద్రక టిం వ ర బ డు ను

Post Box No. 212.

Telephone No. 2544

నంపుటము ౧౭ } చెన్న పట్టణము 1929-వ నం ది సెంబరు నెల 23-వ తేది సోమవారము { సంచిక ౨౧౯
Vol. 17 } MADRAS, MONDAY, 23rd DECEMBER 1929. { No. 219
(శ్రీ) శుక్ల నామ సంవత్సర మార్గశిరమాన బహుళ అష్టమి

గొప్పగొప్ప వారిచే
జేలకు జేలు యోగ్యత
వత్తములు పొందియున్నది

తలనొప్పల మాన్యును. బాధలు పోవును. పొట్ట నొప్పల బారదోలును. పొట్ట నొగొట్టును. బెంటుకు. భేదించును. వాపుల రూపుమాపును. దగ్గును తగ్గించును. దురదను తొలగించును.

ఈ మందును రుద్దగానే జెమట పట్టుట వలన శరీరమందలి దుష్పదార్థములను తొలగించును. నొప్పల తగ్గించును. విదేశము లలో గూడ వాడుచున్నారు.

AMRUTANJAN

BEST INDIAN PAIN-BALM

అమృతాంజనము
అన్ని విధములగు నొప్పలకు
సంజీవి వంటిది

పంచభాష చీటి చూచి కొనిన

జానము గలుగదు.

చక్కని డబ్బితో నహా నీసా 1-కి 0-10-0

డబ్బా 1-కి రు. 6-4-0 లు.

ప్రతియింట ముఖ్యముగా నుండదగినది.

అమృతాంజనం డిపో

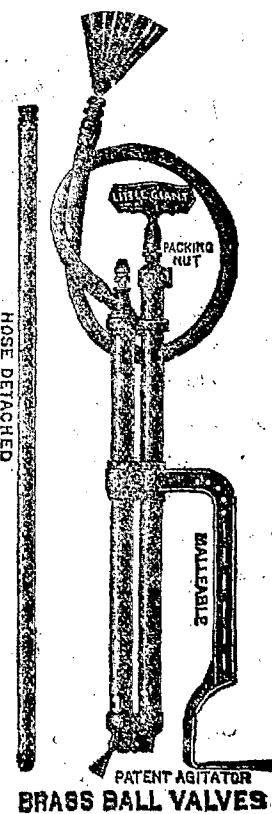
6, 7 తంబు శెట్టిపేటి, మద్రాసు

109, ఫ్రెంకోడ్, పోర్టు, బొంబాయి.

ఆ శ ర్య మై న త గ్గిం పు

24-12-29 మొదలు 2-1-30 వరకు (రెండు తేదీలు సహా)

మెయర్స్ బకెట్ స్ప్రే పంపు నెం 327½

మోటార్లను శుభ్రపరచుటకును, వెల్లవేయుటకును, దుర్బాధలు

లను పోషించుటకును, ఎరుగుచున్న చెట్లకును, చిన్ని మొక్కలకు

వచ్చికబయల్లకును, పుచ్చులులకును, వట్టివేళ్ల తిడికలకును నీటిని

చల్లుటకు మిక్కిలి ఉపయోగించును. అనలు ధర రు 25/-

పైన చెప్పబడియున్న తేదీలలో ధర రు 20/-

ఎవరి ఆర్డరులు అయితే మావద్దకు 24-12-29 మొదలు

2-1-30 తేదీలలోగా (రెండురోజులు సహా) చేరునో వారికి మాత్రం

నీరు చల్లుపంపులు అనలు ధర రు 25/- అయియుండగా వీరికి

మాత్రం రు 20/- అన్ని పంపులయొక్క పూర్తి ధర రు 20/-

అడ్వాన్సుగా 2-1-30 లోగా పంపవలయును. ఆర్డరు చేయునపుడు

శ్రీతిక పేరును వ్రాయుడు.

లిమాయిబదర్సు లిమిటెడ్.,

1/173 బ్రాడ్వే, పోస్టుబాక్సు, నెం 202,

మదరాసు.

రు 100 బహుమానం

తెనుగులిపిలోనున్న టైపు, బాలబాలికలైనను చదువుకు వీలగునట్టియు ఆ సేకమహాపత్రికను ప్రకటింపజేయుట బొంబాయి దినపత్రిక మార్గవ్యయములతోను రు 8-10-0 విలువగల్గినట్టియు మా యేడు సంస్కృతపు పుస్తకముతోను ముందుగా మాకు మారురూపాయలు పంపి ఆపుస్తకమునకు చెప్పించుకొని చదివి మేము చేయుపరీక్షలలో శ్రేష్ఠజయమును (ఫర్వకాసు పొందు) పొందువారికి మారురూపాయలు బహుమతి యిచ్చెదము. కావున త్వరపడుడు.

శ్రీకృష్ణ సంస్కృత గ్రంథమాల, పెద్దాపురము.

ఉచితము 1930 డిసెంబరు

గాక లేడిక్యాండ్లనొకటి. 4 అణాల ముద్రనంపుడు. ఆలో చించినచో లాభములేదు. నేడే తొందరపడుడు.

A. S. MURTY, చికాగో.

తేలు మండు

నీసా 1 కి వెల రూ. 0-8-0 వి. పి. సహా 0-13-0

తేలుకాటువలన అపాయము లేదుగాని విశేషబాధగలదు.

తేలుకాటువలన విషము నెత్తురులో ప్రవేశింపదు. బాధ

నరములవెంట పెద్దనరముదగ్గరనుండి లాగుట ప్రారంభించును.

కుట్టినచోటును బండపారునటుల చేసిన, బాధ తగ్గును.

కుట్టినచోట కొంచెము మందు పోసిన, బాధ మాయ మగును.

ఈమందు తమనదగ్గ గలిగియున్న తాము బాధపడక, ఇతరులకు

గూడ నిచ్చి బాధను పోగొట్టి తాము పుణ్యము గట్టుకొనవచ్చును.

అమృతాంజనం డిపో 7, తంబు శెట్టిపేటి, మదరాసు.

మీకు కిం జెసరం

కో-ఆయర్ నెట్టుకలను శ్రీకృష్ణముగా మొలవకుండ చేయును. రు 2, నపుంసకత్వం వరముల బలహీనతకు నోస్తోయి.

ధన్యంత్రాలయం, నేలపాలెము.

142

చట్టము చెడదనియే చెప్పవలయును. ఈ పురాతన కుటుంబము లలోనివారు యీనానాగరిక కాలములో జమిందారీకి వెలుప లనే కాలము గడుపుటవల్ల వాటిపై వీరి కెక్కువ ప్రేమయుండ గు. అందువల్ల హక్కులను స్థిరముగా ఏర్పరచి ప్రయరపరచిన నేతృత్వంబాధిపతిలన క్రమముగా ప్రజలు జీర్ణించిపోవుట వాస్తవము. జమిందారు ఏటి ప్రవాహము, రయితు సార్లుకట్ట, బల వంతులనుండి రక్షింపబడవలసియున్న వీరులకు న్యాయము కలు గుటకొరకు మాత్రమేగాక యితర కారణములవల్ల గూడ, అన గా ఆర్థిక రాజకీయ కారణములవల్ల గూడ సర్కారువారు ఏమి గానుచేయక ఊరకుండుట అన్యాయము.

ఈ సీతినీమర్చి సర్కారు రయితులతో సమానముగ హక్కుల నొసగుటకు 1905 సం. లో యెట్టేట్టు లాండు ఆక్టును ప్రవేశ పెట్టినపుడు సర్కారువారు ప్రయత్నించిరి. సెలెక్టుమి టీవారు కొన్ని సూచనలను చేసిరి.

“జ్ఞానము మొదలగునవి సంభవించినప్పుడు వ్యవసాయ ము చేయురయితల కష్టముల నివారణార్థము ఏదైన నొక న్యాయమైన మార్గమును ప్రవేశపెట్టుట అవసరము. అందున ల్ల పంజాబు లెన్విఆక్టు, North West Provinces Act, ల ననుసరించి కిష్టతోసివేతనుగూర్చియు కొంత కాలము పనూ లుచేయకుండుటను గూర్చియు కొంతవిషయమును చేర్చిరి. కిష్ట ముజరా విషయమై గవర్నమెంటువారే నిర్ణయించుట అవసరము. రయితులకు ముజరా వచ్చినపక్షమున ఆ ముజరా మొత్తము జమిందారుకు వెనూలగునట్లులో ఎంతభాగమునో, అంతభాగమును పేషెంట్లలోనుండి సర్కారువారు ప్రోసీవేయవ లెను. జలాధారము లోపమువల్ల ముజరాయిచ్చునట్లేగ్గడినపుడు పేషెంట్లలో ముజరా కొరకుటకు వీలుండకూడదు.”

సెలెక్టుమిటికోరింది చాలా స్వల్పమును చాలా న్యాయ మును అగుమార్పు. తనప్రయత్నము లేకయే విపరీతముగా వృద్ధి జొందిన వ్యవసాయమువలన కిష్టను తాను పేషెంట్లను ఎక్కువచే యకయే తాను అనుభవిస్తూన్నప్పుడు జ్ఞానమువలన కలిగిన నష్టమునుగూడా తానే భరించుచుట న్యాయమైయుండక పే షెంట్ల ప్రోసీవేతకూడ ఏర్పరచిన అక్లాజను బయటకు రాకుం డ గవర్నమెంటును జమిందార్లు నిర్బంధించిరి.

అట్టిజమిందార్లు అనుగ్రహమునుబడసి జ్ఞానకాలములో రయితులు సిస్టు ముజరాపొందవలెను. ప్రస్తుతకాలమున జమిం దార్లను దర్శించుట సాధారణముగా రయితులకు దుస్సాన్యము గాన జమిందార్లు అనుగ్రహమనిన వారి తాజేదార్లు అ నుగ్రహమని ఆర్థము చేసుకొనవలయునను, ఈ తాజేదార్ల నియామకము ఒక పద్ధతి ననుసరించి విద్యును జూచియో తెలివిజూచియో అనుభవమును గమనించియో చేయబడుచున్న యెడల కొంతవరకు న్యాయము కలుగుటకు అవకాశముండవచ్చును. కాని సిఫారసులవల్లను, తీతము తక్కువ అను కారణము వల్లను ఏర్పరుపబడుచున్నయెడలగని, ఎరుగబాలని ఉద్యోగవ ర్తముయొక్క అనుగ్రహము ననుసరించి యాసిస్టు ముజరా లివ్వబడుట, ఇంకొక విషయము. సిస్టు ము జరా యివ్వబడనివారి సంగతి టిటుండనిచ్చి యిచ్చినవారికి సయితము (అనగా యిస్తామని చెప్పినవారికి) ముజరా యివ్వబడినదో లేదో అనువిషయము నూడు సంవత్సరములు పూర్తియగువరకు విశ్వయముగా డెలియటు కవకాశములేదు. ఈలోపుగా సెప్టెంబర్ నను వీరు అవిధేయత కనబరచినను ఈవిషయము వెరుగవలసిన నాకర్ల లోపమువల్లగాని యింకే యితరకారణము వల్లగాని యూడు సంవత్సరములు తీరకమునుపే వారిపై కిష్టకు దావా లేబడవచ్చును.

పైన జెప్పబడిన విషయముల పరిశీలించి చూచినయెడల మరమ్మత్తుల విషయమునుగూర్చియు, కిష్ట ముజరావిషయమును గూర్చియు న్యాయమున పద్ధతుల ననుసరించి స్పష్టమైన కానన మొకటి అత్యవసరము. కొంతకాలమునుండియు యెట్టేట్టులాం డు ఆక్టును సవరించుటకు ప్రయత్నములు సలుపబడుచున్నను బయటకురాని కొన్ని కారణములవల్ల అవి ఫలరూపమును గాంచ లేకున్నవి. కాననసభలో జమిందారుల బలమును, స్థితిచేసికొనట కు తీవ్రములను ప్రయత్నము లానర్పించుచున్నాడు. కాననసభకు రయితులను పంపగలిగిన నేతృత్వ జమిందారిలోని రయితుల హక్కులను సంరక్షించుకొనటకు వీలుండదు. కావున జమిందా రీలోని రైతులందరు ఈవిషయమై తానుగ ఆలోచించి స్పష్టమైన నిర్ధారణమవచ్చుట అవసరము. ఈలోపుగా కాననసభ్యులకు బహుధారముల మరమ్మత్తులనుగూర్చియు తన సలహానొసరి వారి చేత ఆక్టును సవరణకేయించుటకు ప్రయత్నించవలెను. సిస్టు ము జరా విషయమై నాన కాననసభ్యులు విశ్వనాధిదాను మహా యో ఒక బిల్లును ప్రవేశ పెట్టియున్నాడు.

జిల్లాలోని జమిందారి రయితులందరు తేరి ఆడిట్లను బలపరచుటే ఆవిషయమై నేడునూనెనల వేమైన జేయుటయో అలోచింపవలసియున్నది. కాననసభ్యుల యొద్దల పోయి జమిం దారి రయితులు తమ కష్టనిష్ఠారముల వారితో జెప్పుకొని యెట్టేట్టు లాండు ఆక్టులో న్యాయమును మాక్కుల ప్రవేశపెట్టు నట్లు వారిని ప్రోత్సహించి తమ హక్కుల సంరక్షించుకొనట వారి కనీసపు ధర్మమైయున్నది.

కృష్ణ తూర్పు డెల్టా

రైతుల ఆందోళనము

మహాఘనతనసించిన మదరాసు గవర్నరువారి దివ్య సముఖమున!

కృష్ణ తూర్పు డెల్టా రైతుల పక్షమున దాఖలుచేమకు న్న మహాజరు విన్నపము.

ఘనమైన ఆయ్యా!

ఈ డెల్టా సాగుబడియందు దురదృష్టవశాత్తూ పల్లపు సాగుబడిలో చేరవలసివంటిన్ని మొరక సాగుబడికి లాయఖు లేనట్టిన్ని, భూములను కల్ల పుసాగుబడి చేసినందుకు యేటేటా లక్షల రిరబడి కిష్టరేపు పన్నులు వెనూలు చేయబడుచున్నవి.

ఇట్టి దుస్థితి నూతన వట్టర్లు పిమ్మటనైనను అంతమగు నని ఎదురుచూచితిమిగాని, అట్టి నూతన లేమియు గానరావు.

కృష్ణానది ఆనకట్టకు నూతన వట్టర్లు ఏర్పడినపిమ్మట వర్షము లులేని సంవత్సరములలో పైతము అన్ని సాగుబడిభూములకు నీటిసప్తయ కావడమేగాకుండా వ్యర్థముగా చాలా నదీ జల ము విడువబడుచున్నట్లు, కృష్ణానది సరస్వతి రిక్షిప్తర అం కెలు విశేషపరచగలవు.

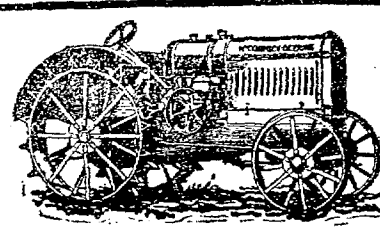
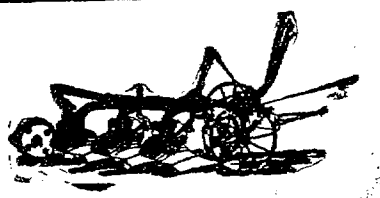
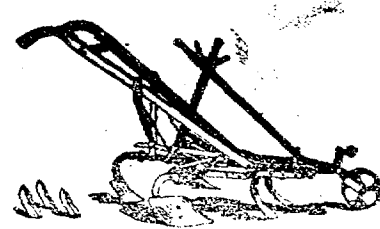
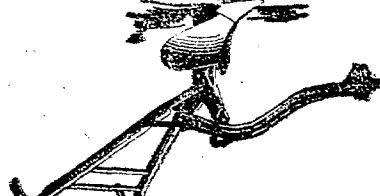
మరిన్ని నూతన వట్టర్లు ఏర్పాటుకు పూర్వముగల నీ టి యద్దడి అర్జీలలో వెయ్యవంత్తెనను ఇప్పుడు లేకపోవడ మునుబట్టికూడా విశేషము కాగలదు.

కాలవలకు అడ్డ కట్టలుగాని గండ్లుగాని లేకుండా సాగు బడిచేసినను ఆయకట్టుకేర్పడిన తూములు దాఖలా రీప్టు క్రింద కేషించిన నీటితో సాగుబడిచేసినను ఖాయపు మాగానినుండి సారలి వచ్చు మరుగు నీటితో సాగుబడిచేసినను కాలవ చివర లనుండి వ్యర్థముగా పోవు పంటనీటితో సాగుబడిచేసినను, వినక శిక్షలు కప్పట లేదు.

నీటి పడకభూములు ఆయకట్టు భూముల మధ్యను, ప్ర క్కను, ప్రక్కనుగల యవకభూములకు పైతము తప్పటలేదు. ఆగట్టులోగాని, పెట్టెంబరులోగాని వాటినను తప్పట లేదు. జమాబందీ యధికారులు నిర్వాహ్యముగా వినక శిక్షలను ఖాయ పరుచుచున్నారు. ఇట్టి సాగుబడివలన రీ ఆయకట్టు సమన్య తమ కనుకూలముగా పరిష్కరింపబడుననికూడ పల్లపు సాగు బడిచేయబడిన భూము లీ డెల్టాలో పెక్కుచోట్ల గలవు.

ఇప్పుడీ వినక శిక్షలవలన యీ డెల్టా రైతులకు కూడిరా నివృత్తము సంభవించుచున్నదనిన్ని, ఆహారోత్పత్తికి తోడ్పడు రైతు ఇట్టి కలింశీతుల కర్తృడు కాదనిన్ని యదమాపుటకు యీ రైతులెల్లరు అర్హులనిన్ని 89 ఫసలీశిక్షలు ననూలుచేయబడు తరూ మాసన్నమైనదిగాన రీ ఆయకట్టు స్థిరపడువరకు పింగిల్ వాటరు లేటుమాత్రమే చార్జీచేయవలెననిన్ని వినక శిక్షలు ఏ మాత్రమున్ను విధించరాదనిన్ని భయాతురులకు కృష్ణ డెల్టా రైతులపక్షమున విధేయతతో నునచేసికొనుచున్నాము.

కృష్ణాజిల్లా రైతులు.

VOLKART BROS ENGINEERS ఆర్కిటెక్టురల్, మెకానిక్.	
	యు. ఎస్. ఏ. చిత్రాగోలోనున్న ఇంటర్ నేషనల్ హార్వెస్టర్ కంపెనీకి సోల్ ఏజెంట్లు
	సుప్రసిద్ధమైన మాక్ కార్మిక్ - డీరింగ్ ట్రాక్టర్. పందలకొలది అనేకసంవత్సర ములనుండి భారతదేశమునందు చక్కని నేనయినట్లుచున్నది. ప్రస్తుతిము బహు సందున్నవాటిలో మిక్కిలి శక్తిగల ట్రాక్టరు.
	లోతుగా దున్నుటకు ఇంటర్ నేషనల్ ట్రాక్టర్ మోటోబోర్డు నాగరి ప్రత్యేక ముగా నల్లరేగడభూమికి తగినది.
	ఎక్కువతగిన ఐ హెచ్. పి. కల్టివేటరు వరుసలమధ్య పైరు చేయుటకు కావలసిన మలకపైన పనిముట్టు. కలుపు తీయుటకు, కట్టలు ఏర్పరుచుటకు కూడ తగినది.
	పి. ఆంధ్రు పి. బస్టర్ ఇవిగాక యి తర రకముల నాగట్లు, పనిముట్లు, వ్యవ సాయ సంబంధమైన మెషినులు వస్త్రాలు కూడ మావద్ద సదా నిల్వలోనున్నవి. పూర్తి వివరములగుటకొట్టలగుననుచున్నారయినెను.

ప్రసిద్ధికెక్కిన ఎల్సన్ క్రూడాయిలు యింజనులు

సులభమైన మెకానిజమ్. వేగరైజు లేదు. త్వరలో స్టార్టగును.

యీ యింజనుల కేమిడితో పైపు లోను, కోల్డ్ వాటర్స్ పైపులోను 7 గుర్రముల హార్పు పవరుమొదలు 50 గుర్రముల హార్పు పవరువరకు యెల్లప్పు డిను మోటో వీధిముగా నుండును. ఇన్ని విధములు చాలా బలముగాను, పెండ్లకు ఉపయోగము ఉండును. క్రూ డాయిలు టెర్మి ఆటెస్ట్లము. ఎంత మధ్యమునతో వేగము అత్యుత్తీకర ముగా పనిచేయును. స్వరలు అతి తరచు.

మెకానిక్ రాజధానికి సోల్ ఏజెంట్లు
యెంపైరు యింజనీరింగు కంపెనీ, 308, లింగచెట్టినిది, మద్రాసు.

బ్రాంచి ఆఫీసు, బెజవాడ.

వైశ్యవలంబము

విశాఖపట్టణము

(వైశ్యవలంబము)

వైశ్యవలంబము కళ్యాణము

డిసెంబరు, 20:—నాలుగు గ్రామములకు శ్రీ కోట చివర వైశ్యవలంబము విధించి పుత్రికయనుచి సో కనకరత్నము నకును విశాఖపట్టణము వైశ్యవలంబము శ్రీ లంకాయల చిన్నప్పిగారి పుత్రుడు రామరావుగారికిని నిచ్చితిమి. శ్రీ కోటయల వైశ్యవలంబము చి. ఎల్ గారి గృహమున కళ్యాణము జరిగెను. వైశ్యవలంబము ఈ పట్టణమున నిది ద్వితీయ విధించు కళ్యాణము. వివాహమునకు కుద్రులైన రుపయోగింపబడినది. నగరమునందలి పలువురు ఆర్యవైశ్యులను, పురప్రముఖులను విచ్చేసిరి. శ్రీయములు మాచేపల్లి రామచంద్రశాస్త్రి, దూర్యాదుల సత్య నారాయణశర్మ, విన్నకోట జగన్నాథస్వామి, రంగమన్నారావు, విశంత్తూర్వాచార్యులు సమగ్రపురుషులను పరిశ్రమ నాటివివాహమును ప్రశంసించు సుపనయించిరి. శ్రీ ఇచ్చాపురపుయ్య నారాయణగారు పద్మముల పరిచిరి. ఇంతటి జయప్రదముగ జరిగిన ఈ విధించు వివాహము ఆంధ్రదేశమునందలి ఆర్యవైశ్యులే గాక ఎల్లవారు గమనింపదగినది. ఈ సందర్భమున వైశ్యప్రముఖులు చూపిన యుత్సాహము, భావభారతి సాభాగ్యమునకు దలపించుచున్నది. ఇందుపాల్గొనిన శ్రీయములు కోటయల నూర్యం గుప్త, విన్నకోట దుర్గారావు, గంధి పద్మరాజు, నడిపిల్లి వెంకటస్వామి, చి. జి. గుప్త, ఆగ్రహారపు సోదరులు, కె. వి. రత్నం, చిన్నం వెంకటరత్నము మొదలగు వారియొక్కయు, అందుముఖ్యులగు భారమంతయల వహించి వైశ్యసంఘము నింత సంస్కరణాభిలాషు నొనరింప గలిగిన శ్రీ కోటయల నూర్యనారాయణగారు యొక్కయు కృషి ప్రశంసనీయును. ఇంకనీ నగరమున నాలుగైదు వైశ్యులకును వివాహములు జరుగును. ఈ వివాహోత్సవమున సాని మేళములు నిర్వహింపబడినది. ఇది కడుచుదానాము.

నెల్లూరు

(వైశ్యవలంబము)

జమిందారి రైతుల గొడవలు

శ్రీయత విశ్వనాథదాస్ గారు 18 తేది సాయంకాలము నూరూరుపేటకు చాలమంది జమిందారి రైతులతో కలిసి వెదలి మార్గమున మనబోలు, నూరూరు గ్రామములను చూచుకొనిచేరిరి. నూరూరుపేటయందలి గొప్పనాటకాలలో బహిరంగసభ, శ్రీయత బత్తిని వెదమనోనాయుడు చి. యె. యం. యల్. ఏ గారి ఆధిపత్యమునజరిగెను. అచ్చట దాస్ గారు మిక్కిలి విరివిగా జమిందారి రైతుల కష్టములను గురించి ఉపన్యసించిరి. శ్రీ పాణకా పిప్పిరెడ్డి థం. ఏ గారు ఆంధ్రీకరించిరి. ఉపన్యాసము చాలవరకు నెల్లూరులోని ఉపన్యాసము లోని విషయములగా నుండినది. మిగిలిన మిక్కిలి, నెల్లూరు జిల్లాలోని జమిందారి రైతులు, తమ గృహగారిని శాసనసభకు ప్రతినిధిగా ఎన్నుకొనుటకు గురించి చాలామంది చెప్పిరి. అది చెప్పుటలో ఇట్లుచిరి. "మీరు మీ భూములలోగల జలాధారములు రిషేరు చేయబడలేదని చెప్పుచున్నారు. ఆ విషయమైన అనుకూలము మీకు ఎల్లు కలుగ గల్గుదు? శాసనసభలో, జమిందారుకు, రైతు ఒక మూడితప్పును ఆదాయమును చెల్లించవలెనని తీర్మానించుననుకును. అట్లు చేయుటకుల మీ జమిందారుయొక్క ఆదాయము ఒక నాల్గవభాగము తగ్గును. నీటి పారుదల రిషేరు బదనామిగా జమిందారు చేయవలెనని శాసించునెడల అది జమిందారుకు ప్రత్యక్షమును తెచ్చిపెట్టును. ఆ ట్లే శిస్తుజరా అన్నయెడల, అది మరింత నష్టమును కలిగించును. మీకు ఈ కష్టములు తీరవలెనను అభిలాషయున్నది కదా. ఇందుకు మీ ప్రతినిధిగా మీ జమిందారు మీకు ఏమి సహాయము చేయగలడు. కావున మీరు ప్రతినిధులను ఎన్నుకొనుటలో, మీ కష్టనివారణము కావలయునన్ను, మీ చేతనన్ను ది. మీ తరపున మీ జమిందారు పనిచేయనని సాయపడునని అనుకును మీ మిక్కిలి పొరపాటు. ఈ జిల్లానుండే ఈ చిత్రము భీచుచున్నాను. ఇతర జిల్లాలలోని జమిందారి రైతు

సంఘములను చూడుడు. మీరును ప్రయత్నించి వ్యవసాయములై పనిచేయుడు. ఇప్పుడు మీకు ఏర్పడి యందు జిల్లా సంఘమును మిక్కిలి శక్తియుతముగ చేయుడు. అందరూ చేయూత నొసరుడు. మీకు జయము చేకూరను. నేను ఇప్పుడు ఎన్టీఆర్ లాగుడు ఆర్థుల సవరణలను పెట్టియున్నాను. ఇందుమగరించి మీ ప్రతినిధులు ఏమిలోడ్చుదురో మీ కే తెలియగలను." అని.

అనెను శ్రీయములు పాణకా పిప్పిరెడ్డిగారు, దేశీరెడ్డి శేషారెడ్డిగారు, కటిక నేని కల్యాణారావుగారు, నెల్లూరు రామనాయకుగారు వీరలు జమిందారి రైతుల కష్టములనుగురించి ఉపన్యసించిరి.

అధ్యక్షులు జిల్లా సంఘమునకువలయు సహాయమొసగవలయునని బోధించు శ్రీయత దొడ్డా రామిరెడ్డిగారిని (జిల్లా సంఘాధ్యక్షులు) కార్యదర్శులను అభినందించిరి.

శ్రీ విశ్వనాథ దాసుగారు జనవరి ఒకటి, రెండు తేదీలలో పొదిలి, ద్వ ప్రాంత్యములలో ప్రచారము చేయుటకై సహాయపడుటకు మనల విచ్చేయదురు. ఇంతలో అప్పటి జనమును సిద్ధపరచుటకు జిల్లాసంఘము ప్రచారకులను పంపవలసి నట్లు తీర్మానించుకొనడమైనది.

అనెను శ్రీ తీర్థానములు ఉపపాదించబడి ఆమె దింపబడెను.

నెల్లూరు జిల్లాజమిందారి రైతులమహాసభ జిల్లా రావకీయ మహాసభతోపాటు జరుపవలసినదిగా ఆహ్వానసంఘము కూడి తీర్మానించుకొనెను.

రేపల్లెతాలూకా కళ్యాణముల సంస్కరణసభ

18-12-29 తేది సాయంకాలమున రేపల్లెతాలూకా చౌదాయపాలెం గ్రామమున రేపల్లెతాలూకా కళ్యాణములసభ శ్రీయత మద్దల ఆంజనేయులుగారి యింట శోభాయమానముగా నలంకరింపబడిన కాలయందు సమావేశమయ్యెను. సంస్కరణసభకులకు తెల్లండు పురుషులేగాక స్త్రీలుకూడ తెల్లండు సభా కార్యక్రమమునందు పాల్గొనుటచే నీ యుద్ద్యమము కళ్యాణములసంఘము నెల్లు కృతనిర్ణయల శేషినిదియు లోకమునకు వెల్లిడి గాగలను. వివాహసందర్భమున నీ గ్రామమునకు విచ్చేసిన పెండ్లివారుకూడ సభావలోకమునకై ఆగిరి. సభ రమారమి ఉదయము ఏడుగంటలకు ప్రారంభమయ్యెను. ప్రథమమున శ్రీయత వాగధూమంగారు దైవప్రార్థన శేసిరి. ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షులకు శ్రీయత యస్. పెదవీరరావులగారు ఉపన్యసించిన తరుపతి శ్రీమతి యం. పెదవీరసమ్మగారు అధ్యక్షతవహించి సభ నుపకమించిరి. తీర్మానములన్ని దేవదాసీల నేతనే ఉపపాదించబడి బలపరపబడెను. చర్యయందుకూడ శ్రీయత పాల్గొనిరి.

సభలో నంగీకరింపబడిన తీర్మానములు

ఈ సంస్కరణమునకు గొప్ప సేవ చేయుచున్న దాక్కు ముత్తలమ్మిరెడ్డి ఆమ్మగారికి యీ సభవారు అనేకవిధముల లభించుచున్నాను.

ఈ సంస్కరణమునకు గొప్ప సేవ చేయుచున్న శ్రీమతి ముత్తలమ్మిరెడ్డి ఆమ్మగారిని తిరిగి రాష్ట్రీయశాసనసభలో నామినేషను చేయవలయునని మద్రాసు ప్రభుత్వమువారిని యీ సభవారు ప్రార్థించుచున్నారు.

సంస్కరణమున కన్ని విధములను విరివిగా సహాయపడుచున్న శ్రీయత విశ్వనాథ దేశోదారక కాళీనాథుని నాగేశ్వర రావు పంతులుగారికి యీ సభవారు కృతజ్ఞతా పూర్వకవందనము లర్పించుచున్నారు.

హిందు సంస్కారపత్రికకు పెక్కు సేవ చేయుచున్న శ్రీయత కె. సుబ్రహ్మణ్యంనాయుడు విద్యాసంఘమునకు పది త్రమైసేవ చేయుచున్న జి. సుబ్బయ్యనాయుడుగారిని అభినందించుచు నీ యుద్ద్యమమున కన్ని విధములను తోడ్పడవలయునని దేశీయులను, సాంఘికులను, యీ సభవారు ప్రార్థించుచున్నారు.

సంస్కరణమునకుగొప్పయు, దేవదాసీలెల్లు గొప్పయు బ్రాహ్మణుల విజ్ఞగుర్పియు, సహాయపడిన ప్రముఖులకి సభవారు వందనము లర్పించుచున్నారు.

తెదవీర తీర్థానములు కొన్ని అంగీకరింపబడిన పిమ్మట అధ్యక్షురాలి అంత్యోపన్యాస మైనతర్వాత వందనములతో సభ ముగింపబడెను.

(ఒక విలేఖరి.)

గజ్జికి తైలము

డబ్బీ 1-కి 0-4-0

ఈ తైలమును నాలుగు పూటలు కాచిన గజ్జి, చీడ, చిలుము, శల మొదలగునవి నశించును. తప్పక పనిచేయును. అమ్మకొంజనం డిపో, బొంబాయి - మదరాసు

మదరాసు మార్కెట్ రిపోర్టు

(23-12-29)

నీమజవులి దినుసులు

మొదటి గజముల పీస్ ధరలు
కాకంతులు:—మంగిసమారు— 22 x 22 (బి) రు 7-15-0
సాధారణకము రు 7-5-0 "సింహము" 22 x 22 (బి) రు 7-11-0 సాధారణకము రు 7-1-0 "ఇంజను" 22 + 22 (బి) రు 7-11-0 "సింహము పాము" 22 + 22 (బి) రు 7-10-0 సాధారణకము రు 7-1-0 "అమెజాను" 22 + 22 (బి) రు 7-11-0
రెండవ:—మంగిస" 22 + 22 (బి) రు 9-0-0 సామాన్యకము రు 7-15-0 "సింహము" 22 + 22 (బి) రు 8-7-0 సామాన్యకము రు 7-10-0 "సింహము, పాము" 22 + 22 (బి) రు 8-7-0 సామాన్యకము రు 7-9-0 "అమెజాను" 22 + 22 (బి) రు 8-6-0 సామాన్యకము రు 7-8-0 "ఏనుగు" 22 + 22 (బి) రు 8-5-0 సామాన్యకము రు 7-7-0.
లవములు:—1708 (నెట్) రు 12-0-0
1508 రు 11-8-0 1308 రు 10-10-0 రు 4 రు 6-7-0 రు 5 రు 7-8-0 78078 రు 7-9-0 జి. జి. 78 రు 7-10-0

కాల్లు
40 నెంబరు (నీమ 5 పా కట్టులు)—ట్రాక్ రు 5-7-0
రెండవ(కొంగ) చలువ(ఎనిటిక్స్) రు 6-12-0
రెండవ(నాగకన్యక) రు 6-1-0 చలువ(గుప్తి) రు 6-6-0
చలువ (గడ్డకెండా) రు 6-1-0 పచ్చగుట్టము (ఎట్ట) రు 7-8-0
జి. రెడ్ సిక్స్ట్ అనాన రు 8-4-0.
40 జపాక్ (పటిపానులకట్టు) అయిదు నక్షత్రములు
కలర్ బార్ రు 11-4-0. నెమలి రు
60 నీమ (5 పానులకట్టులు)—అడకతైల రు 14-4-0
జి. (ఎట్ట) "పాట్టెలుతల" మార్కు రు 14-6-0
పి రుదువారము రు 8-5-6 ఎడ్లగడియారము రు 7-18-0
పాల్లుజుట్టు రు 8-0-0
పెన్నిల్లు రు 8-0-0
పిరాబుడ్డి రు 8-0-0
తెల్ల "కంగారు" రు 10-4-0
ఇండియా (ట్రానియోమార్కు) తెల్ల రు 10-4-0
ఇత్తడికలు—(డిట్ మేక్) రు 289 టు 240
డిట్ (ప్రసాదార్) రు 287 టు 288
రాగరకు రు 826

కొంబుపిపా నెల:—
గోన్ పేక్ ("చెయ్యి") రు 11-2-0
మర్క్ "స్టా" రు మర్క్ "టవర్" రు 9-8-0
దేశీయములయొక్క ధర:—
జానా "రెడ్" రు 24-12-0, డిసెంబరు రు 24-4-0 జనవరి రు 24-6-0. ఫిబ్రవరి 24-6-0,
వేరు సెనగ నూనె
పిపాలలో రు 90. టు 91

జిముదము
(మిల్ డెలివరీ) రు 100 టు 101,
పదనముచేసినతోలు రు 1-కి ధరలు
అవుతోలు(8 టు-9) "అవ్ కంట్రిన్" రు 0-14-6 టు 0-15-8
" (దేశీక) " రు 1-0-6 టు 1-1-0
" (7-9) రెండుపూర్వు రు 0-15-8 టు 1-0-8
" (రేలిక) రు 1-1-8 టు 1-1-6
" రిక్కి టు రిక్కి జెనాబు రు 0-15-0 టు 1-0-4
" (6 టు 7 1/2) విజయనగరము రు 0-15-8 టు 1-1-0
" (7 టు 7 1/2) పిలూగు రు 0-15-6 టు 0-15-9
గజ్జిలోలు రు 0-9-0 టు 0-10-6
గజ్జిమాడతోలు రు 1-0-6 టు 1-1-8
జత్తమాడతోలు రు 1-9-6 టు 1-11-0
మేకతోలు (పదనముచేసినది) "ప్రైము" రు 2-8-0 టు 2-9-0
" " "మిడియము" రు 2-6-0 టు 2-6-6
గొత్తతోలు " " "ప్రైము" రు 2-11-0 టు 2-12-0
" " "మిడియము" రు 2-5-0 టు 2-6-0
" " "మిడివాడ మిడియము" రు 2-0-0 టు 2-4-0

వెండి బంగారముల ధరలు
సవరను 1 కి (టోకుధర) రు 13-7-0
బంగారము (ఇంగ్లీషుబార్) తులం 1 కి రు 21-14-0
" (మింటు బార్) " రు 21-9-0
వెండి బార్ 100 తులములు రు 51-8-0

లాహోరు కాంగ్రెస్

లాహోరు కాంగ్రెసు సమిపములోకి రాబట్టి లాహోరు విషయమునుగురించి వ్రాయుట ఉచితము. భారతదేశమున న్ని దేశములలో కల్ల పం బా బు మి క్కి రి శీ త ల ము మి క్కి రి ఉష్ణ ము గ ల ప్ర దేశ ము. ఈ స్వభావము అక్కడ నీనానులైన పాంచాల ప్రజలగుడ కలిగియున్నది. వారు ఎంతవ్వరలో ఉదేకులవుమో, అంత త్వరలో చల్లబడుదుగు. లాహోరు పంబాబుకు రాజధాని. పూర్వము దీనిని లవపురముని సంస్కృత నామముతో పిలువబడుచుండెను. లవపురములో చూడదగినవి

నయాపలా మార్, పురానాపలా మార్, గోల్ బాగ్, సినేబాగ్, మాంటుమరీహాద్, అర్బన్మార్, చీఫ్స్ కాలేజి, చికిమాఫర్ (పక్షిశాల) హైకోర్టు, డి. ఏ. వి. కాలేజి (నయానంద ఆంగ్ల వైదిక కళాశాల) పంబాబ్ పబ్లిక్ లైబ్రరీ, బ్రేడ్లాహాద్, గురు అత్తన్ దేవునమాధి (సిక్కులగురువు) కిలా, మియామిర్ కిలావనీ, నయాలాహోరు, హాకీత్ రాయనమాధి (హిందువుల తీర్థస్థలం) లాలాజీ తిలకమ్మాల, లవపురము బాబాజులు.

డబ్బీ బాబాజు, అనార్కాలిబాబాజు, మాకోర్డు (ఇందు ఆంగ్లేయుల దుకాణములు చూడదగినవి) గవర్నమెంటు కాలేజి, గవర్నమెంటు స్కూలు, మిల్టన్ కాలేజి.

లవపురము ప్రతికలు
లాహోరు ఉద్ధా పత్రికలకు స్థానము. వందలకొలది పత్రికలు పుట్టి నీటివని. కాధి యాసమయమున దైనికపత్రికలలో, ప్రతాన, మిలప, వందేమాతరం, ప్రసిద్ధి ఉద్ధా పత్రికలున్నవి. ఆంగ్లముందు దైనికపత్రిక, ట్రీ బ్యూన్, హిందీ భాషలో పంబాబు కేసరీనీ గలవు.

లాహోరు సిత్తీగతులు
లాహోరు నాయ కాగ్రేసరులలో సుప్రసిద్ధుడైన భాయి పరమానందగారు కాంగ్రెసు నుండి తొలగి పూంబా నామమునుపురించుచుండెను. పంబాబు కాంగ్రెసునందు రెండు పార్టీలుగలిగి, డా. సత్యపాలు, డా. ఆలంమొదలైనవారు ఒక పక్షమును, డా. కిమలూ, డాక్టర్ సంతానం, గోపీచంద్ గార్లు కలసి ఒక పక్షమును అవలంబించిరి.

లవపురము-ధార్మిక ఆందోళనము
ముసలమానులు డబ్బుకొలది అంజామన్న స్థాపించి పని చేయుచున్నారు. హిందువుల ఆర్యసమాజ సంస్థలు రెండున్ను పుట్టి సంఘటనము మొదలైన కార్యములతో తీవ్రముగా పనిచేయుచున్నవి. పూర్వము డెబ్బది సంవత్సరములక్రిందట స్థాపించిన, బ్రహ్మ సమాజము వై సంస్థల మధ్యనగి నామమాత్రావ శిష్టమై యున్నది. లాహోరులో అనేక కళాశాలలుగలవు. షుప్పది వేలకు పైగా విద్యార్థులు చదువుకొనుచుండిరి. వీరిలో ఎక్కువసంఖ్య దయానంద ఆంగ్ల వైదిక కళాశాలలో చదువుచుండిరి.

“విశ్వామిత్ర.”

దుర్గామెడికల్ హాల్

గవర్నరుపేట, బెజవాడ.

గనేరియా మిక్చర్

గ్యారంటీగా ౩ రోజులలో కుదురును

(1) ఈమందు పెగరోగములను నివారించి మూత్రము నిడుచునప్పుడు గలస పోటు, మంట, చురుకును యింజక్షను లతోను పిచ్చికారిలతోను నిష్కలమలములతో రుప్తక ముదుర్చును. 12 సీసాలు రూ. ౩-0-0.

మూర్ఖార్థము

(2) ఈమందు యెటువంటి మూర్ఖత్వము యెన్నిసంఖ్యరములనుండియున్న మూర్ఖులైనను గ్యారంటీగా మదుర్చును. నెలకు సరిపావుమందు రూ. ౩-0-0.

పొడలకు తెలము

181

(3) ఈ తెలము తెల్లపొడలసేగాక యితరవిధములైన పొడలను గూడ పోగొట్టును. ఇంకను తామర, గజ్జి, కర్పాశి మొదలుగాగల అన్ని విధములైన చర్మవ్యాధులను పోగొట్టి చర్మమును చూమూలనీతికి మార్చును. డబ్బీ 1 కి రూ. 1-0-0.

“గుంటూరు జిల్లాకు రెండేండ్లు:— ఇండియన్ యాండ్ ప్రియత్ హామీ గుంటూరు.”

ఏ జెంట్లు కావలెను.

181

సాయంకాలము 6-80 Xoll

ప్రతిరోజు రెండు సినిమా ప్రదర్శనములు

రాత్రి 9-80 Xoll

బెజవాడ శ్రీ దుర్గాకళామందిరము హాలులో

రాత్రి 9-80 Xoll

నవీనము!

డిసంబరు 24, 25, తేదీలు

ఆశ్చర్యకరము!!

11-వ అవతారముని ప్రసిద్ధిచెందిన

శ్రీ జగద్గురు శంకరాచార్యులు

10 భాగములు

టిక్కెట్ల వివరములు:—రూ. 1-1-0, 0-8-6, 0-4-0, 0-2-0.

మీరు చెల్లించువైకమునకు తగిన

ఆభరణములు

జొరకు నమ్మకమైన దుకాణమేదీ? యున్న మీరు నగలను కొనుటకుమునుచే చక్కగా విచారించి, దీర్ఘకాలమునుండి ప్రజలలాభము నిమిత్తమే వ్యాపారమును సాగించుచున్నట్టి దుకాణము నంటే బేరముచేసిన, యెనుక చింకించువలసిన అవసరముండదు. గాన జగత్ప్రసిద్ధిచెందిన ఈదిగువస్థలమునకే దయచేయుడు.

ఉమ్మడి రాఘయ్యశెట్టి గురుస్వామిశెట్టి కంపెనీ.

9

నగలవర్తకులు, 25, చైనాబజారురోడ్డు, మద్రాసు.

భీష్మరత్న శాశ్వతు డెంకటాచల పండితుల ఆయుర్వేదము సిద్ధావధములు

రోగామయహార కస్తూరి మాత్రలు

ఈమాత్రలలో అనేకవర్షపు అభ్యయము చేరలేదు. ఈమాత్రలు 1-2 ను తాంబూలముతోగాని జిడిగాగాని ప్రతిదినము ఉపయోగించితినే ఎటువంటి కఠినకారకమునైనను తీర్చికరించి, గాతీ శీతస్వభావము మూడుటవలన నెదుపుకొనిలాగున దేహమును కాపాడును. పిల్లలు మొదలు ముసలివారి వరకు అందరికి యీ ద్రవ్యము, మలబద్ధము, వడిసెము, దగ్గు, గూరలు, శీతలమునే కాల్సలాగుట, కడుపుబ్బరము, కడుపుబొప్పి, జీర్ణాదము, చిగురుబొప్పి, ఆవరణీక కాలముందు తలవొప్పి, చర్మవ్యాధులు, జ్వరము, క్షేగు ఇన్ ఫ్లుయెంజా ఇంకను అనేక వ్యాధులను గుణవరించును. స్త్రీలు ప్రసవించిననాడు స్నానమునాడు (కస్తూరికి వ్రతిగా) ఈమాత్రలు 4-8 ను 2-3 రమలపాతులలో నమలి మింగవలెను. సారక్రామికరోగులతో నుండవలసినవారు, వినడు 1-2 మాత్రలను నేవించిన అల్పగిద్దుభాగం లో యెరు. ఈమాత్రలనీసాతోగల అనుపానద్రవ్యము చూడుడు. కిరీటాక్షరణ గల సీసా 1-2 కి అడ 1-0-0 ను ప్రతిమాత్రలలోకలన కొరకును. పొట్టుమాలకముగా 6 సీసాలు రూ. 1-0-0 12 సీసాలు రూ. 2-0-0. 25 సీసాలు రూ. 3-0-0.

సారస్వతానందం

మొదటను బలమును కలిగించి, జ్ఞాపకశక్తిని సృష్టిచేయును శాస్త్రన, మొదటను దుష్టలములను గలిగించుచు నమ స్వవ్యాధులను పరిహరించి నరములకు చురుకొత్తాను. కస్తూరిని కలుగజేయును. పంకితపాతులకు కంఠస్వరమును మృదుమధురకస్యము నిచ్చును. పొడకు పొడకు తుత్సానాను నింపుచి, బలశీతలక శ్రీభాగ సత్సదము (నత్తికోరు చాలా మెత్తగా వుండుటవలన) మాట్లాడును నడుమను కానిపిల్లలకు సంతోషపడేది. 6 కొమ్మల సీసా 1-2 రూ. 1-0-0. పొట్టుమాలకము ప్రత్యేకము.

శ్రీ సీతారామ వైద్యశాల, మైసూరు.

“BREAK PILLS”

ముసలివారిద్రవ యావన పంతులుగా జేయును

వలచు బడిన వీర్యమును గట్టి పరచును. ఎక్కువ నేపు బలమును కలుగజేసి సంసా సౌఖ్యమునకు అవకాశ మిచ్చును. కఠినమును లేజన్ను కలుగ జేయును. ఎటువంటి సుఖసంబంధమైన వాడ్యములైనను జేరజాలవు. 1 గంటలో పిటి కడ్డుత శక్తినికనవరచి ఆనందమును కలుగజేసి శ్రీ పురుషులను తనిది నొందించు వైరాగి చిటిక. రవదినగంధకారులు కల్పియలేదు. గోక్రాండ్లకై నను సంతానమును.

20 మాత్రలు సీసా రూ. 2-0-0 80 మాత్రలు సీసా రూ. 5-0-0.

సెగలకు జర్మనీట్యూబులు 500 పెట్టి రూ. 2-9-0. పోస్టేజి చేరు.

ఆర్య వైద్య ఆశ్రమం, చికాగో సిటీ, (గంజంబెల్లా.)

1880-౭ Xoll రం డైరీక్యాలండరు ౩ అణాలు.

ప్రతాపకస్తూరిమాత్రలు

మిక్కిలి ఘాటుగలిగి సువాసనగా నుండును. శ్రేష్ఠమయిన కస్తూరి, గోరోజనం, మంకుమపుత్ర మొదలగు నస్తువులతో తయారుచేయబడినవి: 1-2 మాత్రలను పుచ్చుకొనిన ఆనందముగా నుండుటయేగాక అజీర్ణము, వాయువ, జలుబు, కై త్వము, జ్వరము, సన్నిపాతము, బాలిగెగుగుము, చిన్నబిడ్డ నుగముల అన్ని నాంద్యము, అజీర్ణభేదులు, దగ్గు, ఉబ్బనము, మొదలగు అనేక వ్యాధులను ఖండించుటలో రామ బాణమువంటివి, ఆరోగ్యమును బలమును కలిగించుటలో అత్యుత్తమమయినవి, పరిశీలించ దగినవి.

800 మాత్రలు గల సీసా 1 కి రూ. 0-4-0

12 సీసాలు రూ. 2-8-0

పొట్టు మాలకము ప్రత్యేకము.

పి. సి. వ. అందు కంపెనీ, ఆయుర్వేద సమాజం, పెరిచేపి, నెల్లూరు జిల్లా.

అఖిలభారత చరఖాసంఘము ఆంధ్ర శాఖ

విహారి శాస్త్రీభద్రుని మోసము

విహారి శాస్త్రీభద్రుని మోసము గ్రామవాస్తవ్యుడు. ఇతని ముఖ్యముగా తిరుగుబాటు బట్టలను తేల్చి, తిరుగుబాటు చేసి అమ్ముటగాను ప్రస్తుతము ఈ రాష్ట్రము లో చలించుచు వెలుగుచున్నది. వారమురోజులనుంచి తెలంగాణ, బంద్య, సామి ప్రాంతములలో నున్నాడు. ఈతడు అమ్ము బట్టలను Central Stores, A. I. S. A., Muzaffarpur అని అంగభాషలో నొక వాస్తవము Char-kha Sangha, Bihar Sangha, అని హిందీభాషలో మరొక యోగముననున్నవి ఈతడు ఈ ప్రచారము ప్రతిరాష్ట్రములోను మోసముచేయుచున్నాడనియు ఈ రాష్ట్రమునకును దానిని గొయ్యి రియ ముందు కెందుకాసములక్రిందను అఖిలభారత చరఖాసంఘం ఆహ్వానముగాదు యిచ్చును తెలియజేయుగా ఈ విషయము ఆంధ్రపత్రికలో లోగడ ప్రచురింపబడియున్నది. ఈతడు తెల్లనెత్త 60 నెంబరు రంగు మిల్లుతో రెండురూకాబడిపట్ట అయియున్నది. చీరలో అఖిలభారత చరఖాసంఘమునకు సంబంధించినది యెంతమాత్రముకాదు. కాన నిట్లు అభిమానులందఱు ఈ విషయమును గుర్తించుటకావలసిగా నొందెను.

భో. పట్టాభిషేకారామయ్య

రత్నపురుష లేహ్యం

నానో యా లేహ్యం శయనము చేసి చిరకాలమునుంచి విశ్రమించుచున్న సంగతి లోకవిదితము. ఇతడు నువ్వు బలము కలుగజేయుట దీనికి మించిది లేదు. చెప్పవలసివచ్చును. ఇట్టి పేరు గలది అనేకములు వచ్చును. మోసముగాను, శ్రమలేహ్యం. పేరు 1-డబ్బీ 4-కిదు 8-4-0 లా ఏకాంతిగ నైనవత్సంపును. డబ్బీ 1-8-0

శ్రీపట్టాభిరామ వైద్యశాల,

చాయవరము, తూర్పుగోదావరిజిల్లా.

శ్రీ శ్రీ ఇవటూరి కనకాచలం గారి వద్దంతి

శ్రీ పద్మావతి రాజాగారి కాలేజి సంఘమున శ్రీ శ్రీ ఇవటూరి కనకాచలం ఎం. ఏ. ఎల్. టి. గారు రానున్న జనవరి 18 తేదీకి స్వర్ణవాసుల పట్టికలో తేలి సంవత్సరము పూర్తియగుచున్నది. ఈ పూర్ణపురమును గల 25 సంవత్సరములనుండి నిరాధునికముగా పట్టుమను నొనర్చిన వర్తనాతీతము. భావగర్భితమగు నీతని సమయస్ఫూర్తి అనుసరించుము. కళాశాల ప్రధానోపాధ్యాయుడుగా డిస్టింక్టు కీర్తిజేయువాని. గంజాం, విశాఖపట్టణములో కల్ల మున్యురు పద్మావతిలో జాలభట్ల ద్వయము నెలకొల్పిన దీక్షణయహ్మదయ్యజే. ఇట్టి కీర్తికాముని వర్ధంతులైన మానాడు జురగవలయున్నది ఏతరుత్సవము జయప్రథముగా జరుప పట్టణవాసులను కళాశాల విద్యార్థులను ప్రార్థించుచున్నాను.

ప్రజారాజు సన్యాసిరాజు.

వివాదకరమగువార్త

విజయనగర వాస్తవ్యులు, దేశభక్తులు, సహాయ నిరాకరణోద్యమమున పనిచేసి కారాగృహ మనుభవించినవాడును అయిన మందా సత్యనారాయణగారు తూర్పుగోదావరి పడి దినముల క్రిందట పరలోక ప్రాప్తులైన తెలియజేయుట కెంతయు విచారించుచున్నాను. వీరిచేరచింపబడిన జాతీయగీతములు ఇందలు నేలను కలవు. అది ఆంధ్రదేశమందంతటను వ్యాపించి యున్నది. చెప్పవలసింది బ్రహ్మపురమునరకు వీరి పాటను బసవి తెలుసునా దండనని వానశ్యము. వీరి మాతృకు పరమేశ్వరుడు శాంతిసోపనగా.

(డా. పి. శ్రీనివాసరావు)

కృషి ఫారసి, బెజవాడ

శ్రీపాద. కృష్ణమూర్తి శాస్త్రిగారిచే అయ్యుక్తద్యుని ధమునియు విరివిగా తయారుచేయబడి మునిసిపాలిటీలు, తాలూకాబోర్డులు మొదలగు గ్రామీణావృ సంస్థలకు సప్లయచేయుటకు సిద్ధముగ నున్నది.

10-1

ఫౌ పి తి ము 1893

(52-3)

సీమక మలములు

మిక్కిలి శ్రేష్ఠతరమైనవి

న్యాయమైన ధర

వీకంసి చబిల్ డాన్ అండు సన్స్

రత్నాలు, బంగారు, వెండిగల వర్తకులు

ఈ తరమును గ్రాసిన మా చిత్రమైన కృష్ణాటలాను పంపబడును. 112, 113 చైనాబజారు రోడ్, మద్రాసు.

నేషనల్ యిండియన్ లైపుయిన్స్

రెన్సుకంపెని లిమిటెడ్.

సామాన్య రేట్లతో ఫిరమైనట్టియు

అభివృద్ధిచెందునట్టి కంపెనీ.

మానేజిమెంటు క్లుప్తముగను

తెలివిగను చేయబడును బలమైన డైరెక్టు.

నేషనలు యిండియను పాలిటీకాలా నుల్లమైనది. ఆకం పెనీవీకు అయ్యేఖర్చులన్నిటిని యిచ్చును. మీరు ఏమియుములు మాత్రం కట్టుతుండవలెను. పాలిటీకాలముకాగానే మీకు గానీ, చనిపోయినప్పుడు మీసంతతి వారికిగాని ఇన్సూరెన్స్ మొత్తమును యిచ్చివేయును. కష్టమైన నిర్బంధములు లేవు తక్షణము యివ్వబడును.

భీమాచేయదలచినవారున్నా ఏజెంట్లుగావుండుటకు పనుబడిగల పెద్దయనుష్యులున్నా అప్లికేషన్లు ఈ క్రిందివారికి వ్రాసుకొనడు.

టి. వి. రాఘవయ్య యన్స్-వయర్,

చాదాఫీసు కలకత్తా

2-2

చీఫ్ ఏజెంట్లు,

నార్తరక్ సర్కారు, బెజవాడ

“ ఉ చి త భీ మా ”

“ఈక్రింది పట్టిక గమనించిన యేదో, తేలియందు యెంతెంత గొప్ప మొత్తములను చనిపోయిన మాపాలసీదారుల వారసులకు ఎంతత్వరలో యిచ్చినది తెలియగలదు. స్థాంతులెట్లు ననునరించి, పాలసీ జారీచేయుచు, పాలసీదారుని హక్కులను విశదముగ పాలసీలోనే విశదపరచుటచే పాలసీదారులకు యెప్పటికి నష్టము కలుగుటకు అవకాశము లేదు. ఇది ముఖ్యముగ గమనించవలసిన విషయము.”

పాలసీ నెంబరు.	పాలసీదారుని పేరు గ్రామము.	చనిపోయిన నెల.	పాలసీదారుడు చెల్లించినది	కంపెనీ వారసునకు ఇచ్చిన మొత్తం	తేది
161	కవిసేన నర్సయ్యనాయుడు, దశరాజుపల్లె.	జూన్ 29	రూ. 5-8-0	రూ. 500	9-8-29
230	తొల చెన్నయ్య, బెజవాడ.	ఆగష్టు	“ 6-8-0	“ 500	30-9-29
303	కవిరాజు శేషయ్య, నంద్యాల.	సెప్టెంబరు	“ 7-8-0	“ 500	29-10-29
274	కునుకు నీకమ్మ, ఏలూరు.	సెప్టెంబరు	“ 7-8-0	“ 500	3-11-29
67	యనమూడి సుందరమ్మ, బెజవాడ.	సెప్టెంబరు	“ 7-8-0	“ 500	19-11-29
880	గనిసేని లక్ష్మమ్మ, దశరాజుపల్లె.	అక్టోబరు	“ 8-8-0	“ 500	9-12-29
150	హునిమాయలమ్మ, తిరుమనాపల్లి.	అక్టోబరు	“ 8-8-0	“ 500	సుమారు డి సెంబరు 29లోగా ఇవ్వబడును
269	అన్నె చుక్కమ్మ, ఏలూరు.	అక్టోబరు	“ 8-8-0	“ 500	“

N. B:—చనిపోయిన ప్రతి పాలసీదారుని వారసునకు పై మొత్తమునగాని లేక సగముమొత్తమునైనను యిచ్చిన కంపెనీ యింకొకటిలేదని ఖంతముగా చెప్పగలదు.

పూర్తి వివరములకు:—

వి. స్టార్ ఆఫ్ ఇండియా ఇండస్ట్రియల్ అండ్ జెనరల్ అస్యూరెన్సు కంపెనీ, లిమిటెడ్., మద్రాసు.

బ్రాంచీలు:—బెజవాడ, నల్లూరు, గుంటూరు, ఏలూరు, గాజుపల్లె, విశాఖపట్టణము, నంద్యాల, కర్నూలు, బళ్లారి, తాడిపత్రి, కాకతూర్తి, సికింద్రాబాదు, కావలి నల్లూరు.

పామర ఫిరార్లైతు మహాజనసభ - ఆమజ్జారు

కాకినాడ, డిసెం 19:—రామచంద్రపురం తాలూకా పామర ఫిరార్లైతు మహాజనసభ అమజ్జారుజోర్డం ఎలి మెంటరీ పాఠశాలలో 17 వ తేదీ మధ్యాహ్నం చాల ఉత్సాహంతో జరుపబడెను. చుట్టు ప్రక్కల గ్రామములలో నుండి సుమారు 400 మంది రైతు సోదరులు హాజరైరి. సభకు వచ్చిన వారిలో శ్రీయుత వెన్నేటి సత్యనారాయణ, బిక్కని వెంకట రత్నం. మారిన నరసన్న, మల్లిపూడి పల్లంరాజు, మొదల కంటి తిరుమలరావు, చిలుకూరి శేషగిరిరావు, బాలాంత్రపు కృష్ణారావు, మల్లిడి సత్యనారాయణరెడ్డి గార్లు కలరు.

సభకు అధిపత్యము వహించిన నరసన్నగారు తమ ఉపన్యాసమున రైతులు పడుచున్న కష్టములను గూర్చి తెలిపిరి. డి.పి.డిబ్లియు. వుద్యోగస్థులలంఘనలకై శేలకొలది ధనము ఖర్చు గుమ్మ దనియు, యిట్టి అక్రమపుణ్యములకు రైతులయందు కూడ బాధ్యత కలదనియు యీ పద్ధతిని ఆపుటకు గట్టి ప్రయత్నమును చేయవలె ననియు హెచ్చరించిరి. హోల్స్స్ వర్క్ దొరగారి పెట్టిల్లెంటు రిపోర్టు నిరాధారమున అభూత కల్పనలతో నిండియున్నదనియు, యీ రోజులలో రైతుకు ఆస్తికంపై అభ్యుదయకృషినియు చెప్పిరి. అదనపు పన్ను గవర్నమెంటువారు బలవంతముగా కట్టినను యివ్వ నిరాకరించుటకు అవసరమగుటచే ఆంత్యసాధనముగా సిద్ధపడవలెననియు తెలిపిరి.

వెన్నేటి సత్యనారాయణగారు తరువాత మాట్లాడుచు భూమిశక్తివిధానము అక్రమముగా నున్నదనియు, దీనిని చట్టబద్ధము చేయుటకు గవర్నమెంటువారు ఉపేక్ష చేయుచున్నారనియు తెలిపిరి. రీ పెట్టిల్లెంటు వ్యవహారములయందు యిదివరకే కృశించియున్న రైతు నింకను పీల్చి పిప్పిచేయుట కపకరించుననియు, రైతును లోకువచేసినట్లు మరియొకరిని గవర్నమెంటు చేయుటలేదనియు, అదనపుపన్ను అవసరమైనచో నివ్వ నిరాకరింపవలసినదనియు హెచ్చరించిరి.

చిలుకూరి శేషగిరిరావుపంతులుగారు (కోటిపల్లి) తమ సహజ హాస్యవంతమైన పుటితో క్లుప్తముగా మాట్లాడి రైతుల కష్టములపరిష్కార సీతమ్మ కోకమువలె రేయింబవళ్లు చెప్పినను తీరవని తెల్పిరి.

మల్లిపూడి వెంకట్రావుగారు (లేకు) ఉత్సాహపూరితమైన చక్కని వ్యాసమును చదివిరి. రైతులయొక్క ప్రస్తుత దుస్థితిని వివరించిరి. వారి ఐక్యతను, పశుసంతతి నానాటికి యెట్లు జీవించుచున్నదియు తెలిపిరి. నేటి నాగరికతకు రైతు యెట్లు బలియయ్యెనో తెలిపి, చివర కీ అదనపుపన్ను విషయములో ధైర్యసాహసములు చూపవలసినదని హెచ్చరించిరి.

మొదలకంటి తిరుమలరావుగారు మాట్లాడుచు, రైతుల లోను, గ్రామవాసులలోను కలుగుచున్న సంఘటనలు గవర్నమెంటువారు పరికించుచున్నారనియు, గ్రామములలో అసంతృప్తి జనించినచో నది త్వరిత నడవనదికాదనియు తెల్పిరి. గ్రామవాసులందరు ధైర్యమును చూపినయెడల గవర్నమెంటు వారు లాంగిక విధిలేదని తెలిపిరి.

ఇదివరలో కారాగృహవాసమొనర్చిన రావిపాటి సత్యనారాయణ, చోడే రామలింగచౌదరిగార్లు రైతులలో రైతులకు లగుటచే వారిమాటలు ప్రత్యేక శ్రద్ధగ వినిరి. వా రిదివరలో త్యాగముచేసి, మరల తమ సోదరులను త్యాగమునకు కిడ్డము కండరి హెచ్చరించిరి.

నరసన్నగారిచే నడపబడుచున్న 'రైతుపత్రిక' ను పోషించవలసినదని, పల్లంరాజుగారు, వెంకటరత్నంగారు కోరిరి.

సభలో అంగీకరింపబడిన తీర్మానములలో హోల్స్స్ వర్క్ దొరగారి రిపోర్టు అసత్యమనియు, దాని నాధారము చేసికొని కట్టబడె అదనపుపన్ను భరింపలేమనియు, బలవంతముగా కట్టదలచినచో అదనపుపన్ను నివ్వ నిరాకరించుటకు సంసిద్ధులుగా నుండవలెననియు ముఖ్యమైనది.

తీర్మానము లంగీకరింపబడినట్లు చాలచుంది రైతులు చేత్రాళ్లు చేసిరి. సభ జయప్రదముగా ముగిసెను.

(ఒకవిలేఖరుడు)

సిద్ధాపథము

హిందూత్వము, అతిమతము, నిష్కర్మము, మున్నగువాటికి
అంతాగ్రహణము చేయుటకు
అంతాగ్రహణము చేయుటకు
22 మార్లు గల కష్టము. 1
ప్రాంతీయము 150 మార్లు గల కష్టము
ఉచితముగ పంపింపబడును.

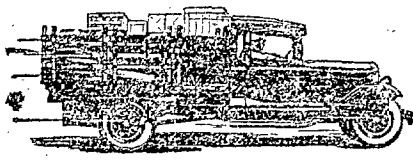
అ తం క ని గ్ర హ ణ యోగ్యు న్ని

26, బ్రాడ్వే మదరాసు. 5

నిర్భయముగా ఒక డాడ్డి ట్రక్ ను

ఎంచుకొనుడు!!

వివరణములనుండి మాత్రమే

ప్రాప్తమొంది కృత్రిమచేదనట్టి వారి కిష్టాన్నిచే వేస నేలు డాడ్డి ట్రక్కులు అవధము గల వ్యాపార స్థలచే కొనబడుచున్నవి. పరిశీలన చేసిన తరువాత మరి కొన్ని కేలు కొనబడుచున్నవి. మరికొన్ని కేలు డాడ్డి ట్రక్కులు శ్రేష్ఠత రుజువుపరచబడినట్టియు, స్వంత అనుభవము గలిగినట్టివారిచే కొనబడుచున్నవి.

ఇంకను దీని సుఫలమొందునట్టివా రనేకులు ఒకే సిద్ధాంతము ననుసరించి అనాలోచితముగా డాడ్డి ట్రక్కులను కొనుదున్నార—పూర్తి వివరములను గమనించి యేర్పట్టుకొనుచున్నార. వారు భద్రమైనట్టి సిద్ధాంతముచేసి దీనిని విరించుచున్నారు. ఏల యనగా ట్రక్కు ఏజెన్సీకి అనుభవమునందు ప్రవీణులైనట్టి కొనుగోలువాళ్లు డాడ్డి ట్రక్కు ట్రక్కుల దివ్యమైన మాదిరిలను, నిర్మాణమును ప్రశంశించుదురు.

ఏ డాడ్డి ట్రక్కు వివరములను ఏ యితరమైన ట్రక్కులతో నైనను పోల్చిచూడుదు. ట్రక్కును ఖద్దన పోషించి, సహజము. తనవారి మీ యిష్టము చేరకు తీర్మానించుకొనుదు. మీ అనుభవముచే గలిగిన తీర్మానమునే మేము సంకెసముతో నమ్మెదము.

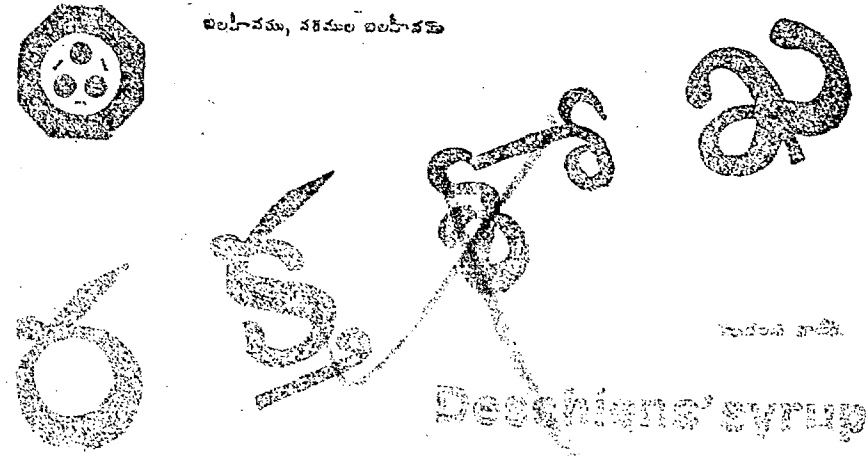
DODGE BROTHERS TRUCKS AND BUSES

CHRYSLER MOTORS PRODUCT

పంపకదారులు:—
అ డి స న్ అం డు కో, లి మి ట్ డ్.,
హాంటు రోడ్డు, మద్రాసు.
బెంగుళూరు, కల్కికోట, కొట్టాయం, మధుర, తిరుచినాపల్లి

ఇది వరలో మాతో లావాదేవి చేసినవారి అర్థిపాతకమును గమనించితిరా?
మేము తిరుమలరావుగారు, పలుకముల నప్పరమెల్లు విశిష్టతలను మించినవినియు, అతామములనియు, ప్రజల ఆరాధనము బడసినదని తెలిపి పతకచే పెద్ద ఆర్డరుల నియమములుబట్టి మారకను శ్రేష్ఠతకు ప్రబల నిదర్శనము. దరలు తగ్గించబడినవి. సుదీర్ఘ కాలమును క్రియారూపకముగా చూపుదు.

డిప్:—రీ, బుందరువీధి, మద్రాసు.
డి. ఈస్టర్న్ కన్ థెక్సనరి మార్ట్, 16 ఆదియప్పనాయక వీధి, ఇ. టి. మద్రాసు.

To be had of Chemists C. T. HARI, 145, Broadway, Madras.

వర్ణములేదు.
పివికాశీ
పనిలేదు.

మలయచందనము

రహస్యము
గా నేమింప
నచ్చును

గనేరియా (నెగ)కు కురారము, 3 పూటలలో గుణము కలుగును
అనేకయోగ్యతాపత్రములు పొందినది, మల చంద్ర 2-4-0 దీని కనుపానం చంద్రతలం జూన్ 8-0-0 రెండును ఖచ్చితము 5-12-0
సుధాసారము, నవాయితీ రాజ్యోపదము. సీసా 4-0-0
102-1 గంధర్వసూత్రము, రాయవరము, గోదావరిజిల్లా. 72

ఆంధ్రప్రదేశ్ లిమిటెడ్,

సా.పి.త. 1928

హెడ్ ఆఫీసు.

మచిలీపట్టణము.

కాకినాడ

సీజన్ డిపాజిట్లు సరసమైన వడ్డీతో పుష్కలముగా ఉన్నవి. దరఖాస్తుపూర్వకముగా యివ్వవలసినవి. తెలుపబడును.
అన్ని విధములైన బ్యాంకింగు వ్యాపారములు చేయబడును.
ప్రార్థనలను, హెడ్ ఆఫీసునకుగాని, కాకినాడ ప్రాంతి డి.జంటునకుగాని వ్రాసిన బహుళములు.
భో. పట్టాభిశీతారామయ్య, దోర్నాల సోభనాద్రామయ్య, పే. కృ. రి.
మేనేజింగు డైరెక్టరు.

శ్రీ లక్ష్మీజ్యోతిర్ కంపెనీ, బెజవాడ - ఆంధ్రుల లక్ష్మీగృహము.

కల్పిత కాదు.

మోసము లేదు.

మాప్రదర్శనశాలలో క్రొత్తరకముగాజులు, మెడగొలుసులు, రత్నములు, పచ్చలు, కెంపులు పొదిగినవలు, ఉంగరములు, కాళ్ళగొలుసులు, బంగారు వెండిగొలుసులు, మరచెంబులు, పల్లెకములు, కాఫీసెట్లు ఎల్లప్పుడు సిద్ధముగా నుండును.

స. నుబంగారునకు, ఛాదివెండికి, క్రొత్తమాదిరిలకు, చక్కని పనితనమునకు గృహంట్టి.

116

నచ్చనివస్తువులను తిరిగితిసికొందుము. సంపూర్ణతృప్తినిచ్చుటయే మాప్రదేశ్యము. బంగారువెండివస్తువులమీద ఎంగ్రేవింగ్ నగిషిపనులు చేయించి యివ్వబడును.

ప్రాప్తైటరు:-ఎర్నేని లక్ష్మీనారాయణచౌదరి.

తరుణము మించిపోకమునుచే మీ తలపెట్టెద్రుకల గురించి తగుశ్రద్ధ వహింపుడు.

పెండ్లుకలు దువ్వనతో ఉడివచ్చునంతవరకు ఆలసింపకును
పెండ్లుకలు చెడిపోవుటకు అది అంత్యదశ యని గ్రహింపుడు.

కామినియాఆయిల్ రిజిస్టరు

నా నేటినుండియే వాడుటారంభింపుడు.

తలపెండ్లుకల బాధలన్నింటికి

దివ్యామృతము

పెండ్లుకలను కాంఠివిహీనముగాను, చిట్టిపోవుట విడకుగా నుండుటనుండి రక్షించి వట్టుకుచ్చునలె, తుమ్మెదరక్కలవలె నిగనిగలాడించును. ఈగుణభవదలిని నేడే పరీక్షింపుడు. మీపెండ్లుకలెంత త్వరలో అందముగా పెరుగనో, తలకు చల్లనవచ్చును గలిగించు గనో మనింపుడు. కామినియాఆయిల్ మీపెండ్లుకలకు పెట్టు ఆఫి క్యము గలగజేయడో గుర్తింపుడు. ప్రతిపట్టణములోను, వల్లెలోను,

దూకాదూరాలందరినీ, పరిమళిత్రవ్యము లమ్మవారలందరినీ దొరకును. మీయూరినవర్తకులయొద్ద కొనునవచ్చును, కామినియాఆయిల్ నా అని చూచి మరి కొనుడు.

సీసా 1-3 రు. 1-0-0; ప్యాకెట్ 0-6-0 ప్రత్యేకం. సీసాలు 8-5 రు. 2-10-0; ప్యాకెట్ 0-12-0.

ఓటో దిల్ బహారు (రిజిస్టరు)

కానుట ముహురతుడు.

మీదుస్తులమీదగాని, లేదు కుమారులమీదగాని రెండువూడు చుక్కలు ఆటోదిల్ బహారు చల్లిన వెంటనే విక్రీయి మనోహరమైనట్టి మల్లె, డైరీపువ్వుల పరిమళములు, వెనజల్లిన పట్నానగును. పెండిసమయములందు బంధువులందరిని సంతోషపరచుటకు, ఆటోదిల్ బహారు కృత్యమర్చియు కానరాదు. నేడే ఒకసినాను కొని, దాని అచ్చుతపరిమళము లనుభవించు.

1/2 టోన్స్ ఓటోదిల్ బహారు రు. 2-0-0
1/4 " " " 1-4-0
1/8 " " " 0-12-0

నమూనాసీసా రెండవల పోస్టు స్టాంపులు పంపిన, పరిపడును.

నువానన కార్డు 1-కి అగా 1

ఆంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్స్ అండు కెమికల్ కంపెనీ,

285, జమ్మామసీదు మార్కెటు, బొంబాయి. తె. 2.

వలసపోయిన భారతీయుల సంఖ్య

ఆతి విశాలమైన ప్రజాపోషణమున కవసరమైన సిరిసంపదలు గలిగి ప్రాక్తనమైన సభ్యత్వము గలిగి ధర్మ సంప్రదాయాచారముల గలిగిన భారత సామ్రాజ్యము నేడు మన దుష్కరిపాకముచే దరిద్రగ్రస్తమై పారతంత్ర్యము పరసేవయిండు నిమిగ్నము గుటచే భారతీయులలో లక్షలకొలది స్త్రీ పురుషులకు కఠిరపాషణమున కవసరములైన అన్న వస్త్రాదులు కలవనటయు వానిని సంపాదించుకొను నిమిత్తము స్వగ్ధ భుజ్యులను మాతృభూమిని వదిలి నానావిధ శిరోవస్త్రాదుల గలిగి భిన్నములైన మత సాంప్రదాయాచారముల గలిగి వేలకొలది మైళ్ళదూరమున మహాసముద్రముదితములై వ్యాప్తమైయున్న వివిధభూభాగములకు వలసపోయి దురవస్థలను గుట సంభవించుచున్నది.

ఈ క్రింద 1921-వ సంవత్సరము జనాభా లెక్క-లనుబట్టి వివిధ దేశములలో నివసించుచున్న భారతీయుల సంఖ్య చూపబడును.

దేశములు	సంఖ్య.
1 సింహళము	820,000
2 ఫిజీయములయా	660,000
3 హాంకాంగ్	2555
4 మారిషస్	264527
5 సివిల్స్	322
6 జి.బ్రాబర్	50
7 సై.జిరియా	100
18 కెన్యా	26759
19 ఉగండా	5604
10 న్యూజిలాండ్	515
11 జాంజిబార్	1284
12 టాంగానీయకా	9411
13 జమికా	18401
14 ట్రినీడాడ్	121420
15 బ్రిటిష్ గయానా	124988
16 ఫిజీదీవులు	68738
17 బహామాస్	179
18 స్వాజీలాండ్	7
19 ఉత్తరరొడేషియా	56
20 దక్షిణ రొడేషియా	1250
21 కెనడా	1200
22 ఆస్ట్రేలియా	2000
23 న్యూజిలాండ్	606
24 నేటాల్	141886
25 బ్రాస్వానాల్	18405
26 కేప్ కాలనీ	6498
27 ఆరంజ్ ప్రీస్టేట్	100
(28) యునైటెడ్ కింగ్డమ్	8175
(29) మెడగాస్కార్	5272
(30) రియూనియన్	2194
(31) దచ్చి యిస్టు ఇండిస్	53000
(32) సురినమ్	84957
(33) మొజాంబిక్	7100
(34) పర్షియా	100,525

మొత్తముమీద విదేశములలో నివసించుచున్న భారతీయుల సంఖ్య 2895247. వీరిలో 2294704 మంది బ్రిటిష్ సామ్రాజ్యాంతర్గతులను మొదటి 27 దేశములలో నే నివసించుచున్నారు. ఇట్టి సందర్భమున వలసపోయిన భారతీయుల యొక్కయు సిరనివాసము తేర్చుకొనునదలచిన భారతీయుల యొక్కయు సాఖ్యారోగ్యుల కాపాడు నిమిత్తము ఓవర్ సీస్ డిపార్టుమెంటు ఇండియా ప్రభుత్వమునా తేర్చుచుట ఎంతయు మంచిది.

సింగంపల్లి వేంకటాద్రి

ప్రతియింట నుండతగినది! నిరపాయ మయినది!

రేస్ (ప్రఖ్యాతిచెందిన)

సుకుమార లేహ్యుల

విశేషనములుచేయ తీర్మానిత లేహ్యము. వికారము, త్రిప్ప, డోకు ఉండదు. సుఖవిశేషనములగును. మహారాజులు మొదలగు సుకుమారశరీరము గలవారందఱు వాడుకొనినది. ముఖము, మలబద్ధము, అజీర్ణము గలవారికి మహాకారము చేయును. అనేకులచే మెప్పువడసినది. 40 లెక 50 మోతాదులుగల డబ్బా రు. 1-4-0.

రే అండ్ కో, బెజవాడ.

ప్రాంతి నిడదవోలు.

లాహోరు కాంగ్రెసు

చెన్నై ఫులినుండి నాయకులు నేడు వెడలుట

ఆర్య మహిళా సంభాషణకుండాలును నేడేవెల్లరి చెన్నై ఫులి, డిసెంబరు 22:—నేటి యుదయము పెను వగు ఎక్కువైనందున లాహోరు కాంగ్రెసునందు పాల్గొనుటకు చెన్నై రాజధాని నుండి పలువురు ప్రతినిధులు వెడలిరి. హరిలో ముఖ్యులు:— తమిళనాడు కాంగ్రెసు సంభాషణకుండాలు శ్రీయుత సి. ఎస్. ముత్తరంగ వెంకటేశ్వరయ్య, ఎం. ఎఫ్. సి. ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంభాషణకుండాలు శ్రీ శేషాచార్య కాశీవాసుధి, వాళ్ళేతరంపు పంతులుగారు వచ్చిండు కమిటీ సభ్యులు శ్రీయుత భోగరాజు పట్టాభిషిత్ రామయ్యగారు, శ్రీయుత ఎస్. సత్యమూర్తిగారు ఎం. ఎఫ్. సి. ఎం. భక్త వత్సల మొదలయ్యారుగారు, మొదలై రక్తి సహజతమొదలయ్యారు గారు, ఎస్. గణేశయ్యగారు.

అఖిలభారత ఆర్యమహిళాసభ

వైద్య కర్మకుత హిందువులను, కాంగ్రెసునందు పాల్గొనుటకు శ్రమితి అందు దుక్కియ్యుగారు నేటియుదయం పెనువగు ఎక్కువైనందున లాహోరునందు పయనమై వెల్లిరి. ఈమెను పంపుటకు యజమానంపు సభ్యులు పలువురు స్టేషనుకు వచ్చియుండిరి.

నాయకులను గౌరవించుటకును పలువురు కాంగ్రెసు వారులు స్టేషనుకు వచ్చియుండిరి. శ్రీయుత ఎస్. శ్రీనివాస అయ్యగారు నిన్ను పెనువగు ఎక్కువైనందున లాహోరు నకు వెల్లిరి.

శ్రీ సరమహాసన చిదానంద యోగీశ్వరుల వారి వర్ణన

పై యోగీశ్వరులవారు 28-9-23 వ తేదిన జయపురం లో ఉపన్యాసములనుజేసి, అప్పటినుండి సాలూరు, బొప్పిలి, పార్వతీపురం, పొన్నులూరు, బాలకొండ, రాజాం, చీపురుపల్లి, శ్రీకాకుళం, హిరయండులం, పద్మావతి, తెక్కెలి, మాపరా మొదలగు గ్రామాదులకు వెల్లి గొప్పరహస్యమును వేదాంతోపన్యాసములను చేసి, 15-12-29 న, తేదీ పలాసాచేరి మూలం గోబలవరకును, శ్రీ పురుషోత్తమయ్యకొండ ఆత్మమాయ అనంత దొడ్డు కప్పియన్నతో ఆవిషయమును గురించియు, మనస్సును పరిపరిచిగముల బోవ్వక యేలూరువిల్లపురం చేయవలయునో ఆవిషయములను గురించియు, యోగాభ్యాసము చేయుటవలన యేమిఫలము సిద్ధించునో ఆవిషయమును గురించియు, శ్యావగు నిలిసి ఓంధూరి, ఓంధూరి, అనెడి గాయత్రీ మంత్రములను జపము చేయవలసిన పద్ధతినగుంచియు, ఓం అనెడి యేకాక్షరము చేయించుడి పుష్కరించెనో ఆవిషయమును గురించియు, నింకను అనేక విషయములను గురించియు మామగోబలవరకు గొప్ప ఉపన్యాసములను జేసి జనలందరినీ ఆనందపాగరములో ముగిసి యుండునట్లు జేసిరి. ముత్యము పలాసానుండి సోంకేటి, ఇచ్చాపురం, బరహంపురం, అపాగ, ఛత్రపురం, కుకచాకోడ్డు, జగన్నాథం, కరకొల్లూర్, కాసి, మొదలగు పట్టణములకును వెళ్లిపోవుచున్నాడు.

వశాన } శిరచూరి భాస్కర నృసింహరాజు. 20-12-29

రాజప్రతినిధి-నాయకుల సమావేశము

మహాత్మాను డిల్లీ చేరెను

నాయకులు ముందుగ గౌ॥ పటేలుగారింట

సంప్రదించుకొందరు

డిల్లీ, డిసెంబరు 22:—గాంధీమహాత్ముడు పరివారముతో నేడుగయము వార్తానుండి వచ్చిరి. గౌ॥ పటేలుగారు, పండిత మోతీలాలు నెహ్రూగారు, డా॥ అస్వామిగారు తెలు వద్దనున్న వారిని సత్కరించిరి. గాంధీగారు ఎస్. ఎస్. గిడియోగారింట, చాండిని చౌఖనందు బసజేయుచున్నాడు. ఎం. ఎ. జిన్నాగారు నేడు ఫ్రాంటియరు మెయిజులో రానున్నారు. ఆతను, పండిత మోతీలాలుగారు గౌ॥ పటేలుగారింట నుండును. సర్ జేబహదూరు సుప్రసాద్గారు రేపురయము వస్తును. గౌ॥ పటేలుగారింట నేడుమధ్యాహ్నము 1 గంట నుండి సంభాషణలు జరుగును.

గాంధీగారు 21 వ తేదీ ఉదయం నాగపూరు స్టేషను మీదుగా డిల్లీకిబోయిరి. స్టేషనుద్వారా తెక్కెండ్రుచేరి వారిని దర్శించిరి. వారందరిని విడిచిపెట్టుములు విడచి ఇద్దరుభరించ మని మోప్పించిరి. ధనము కొంత సమకలమైయును.

కామన్వెల్త్ లో ఇండియానుగూర్చి జరిగిన చర్చపై తమ ఆభిప్రాయము తెలుపగోరగా తెప్పనదిరి. (ఆ. ప్రె.)

ఫై డిల విడుదలగూర్చి

చెన్నై, డిసెంబరు 22:—నేలు వామోదర స్వరూపు గారు మహాత్మాగాంధీ, పండిత మోతీలాలు నెహ్రూగార్లకు తంతివార్త నందిరి. కాకోరి ఫై డిలను, లాహోరుకేసు విచారణ యందున్న ఫై డిలను రొండుటేబిలు సభ జరుగులోపున విడుదల చేయించవలెనని కోరవలెనని నూచించిరి. (శ్రీ. ప్రె.)

ఫై డిల తంతి

కాన్పూరు, డిసెంబరు 22:—శ్రీమతి శరభకుమారిసి న్నాగారు లాహోరు కుట్రకేసులో ముద్దాయియన విజోయ కుమార సిన్హాగారు రాజకీయ ఫై డిలందరిని, విచారణయందున్న వారినిసహా విడిచిపెట్టు వలసినదిగా కోరుచు మహాత్మా గాంధీగారికి నేడు తంతివార్త నంపెను. (శ్రీ. ప్రె.)

సంస్థానప్రజలు

రాండుటేబిలు సభయందు సంస్థానముల ప్రభాప్రతినిధు లునూడ నుండవలెనని కోరవలసినదిగా గాంధీ పండితమోతీ లాలు నెహ్రూగార్లకు నూచించుచు భారత సంస్థానప్రజల స భా కార్యసర్వీ చ్రాసెను. పాలకులు ప్రజల సంరక్షకులుని చెప్పకొనుట యంతమాత్రము నిజము కాదని దెల్పిరి. (ఆ. ప్రె.)

పండిత మోతీలాలుగారు

సిక్కుల కాంగ్రెసు ప్రతిపూలతగూర్చి చర్చించుట

(ఆ. ప్రె. స్వేచ్ఛలు)

లాహోరు, డిసెం. 21:—పండిత మోతీలాలు నెహ్రూ గారు నేడు రెండుగంటలకాలము సిక్కునాయకులను సత్కారు కరకళింగు మన్న నువారలతో గురువార్తా ప్రబంధక సంఘకా ర్యాలయమునందు రహస్యముగ సంప్రదించిరి. నెహ్రూనివేదిక నూచనలు సిక్కులతోతెల్లగూర్చి వచ్చించిరి. పిదప మోతీలాలు గారు యిట్లు తెలిపిరి. సిక్కుల నాయకులప్రవర్తన సహేతుక ముగనే యున్నది. ఈసమస్య పరిష్కారము కాగలదుగాని త్వ రలో సులభముగ పరిష్కరింపబడునని చెప్పకాలము.

సిక్కులను కాంగ్రెసు వారికిని గల భేదాభిప్రాయము లగూర్చి రాజీనుద్య పండిత మోతీలాలుగారు యత్నించిరి సత్కారు కరకునింగారిని నైజుకాటులో జూడదలచిరి. కాని వారు యిచ్చుకే వచ్చినందున కలసికూర్చుండి సర్వ సంతృప్తి కరముగ ముగిసె ననుకోమచున్నాడు. పండితమోతీలాలుగారు నిన్ను రాత్రికిబిట్టి బోయిరి. 24 వ తేదీ తిరిగి లాహోరు వస్తును.

సిక్కులు మోతీలాలుగారి అల్పహరములని భాసంగిరి.

భారత కాంగ్రెసు సంఘమునకు పండితమోతీలాలుగారు జరిగిన ఎన్నికల నాశేరించుచు భూనిగి రానింగు సత్కారుగారు, ఆచర శిలం జపలుగారు ముగియించు పెట్టిరి అట్టి పండిత మోతీలా లుగారు చెప్పించిరి. పిరికి అవలం పక్షమువారు రెండు స్థాన ముల నొసంగెనునని.

వజ్రములు

పోలికనుబట్టి ధరలను నిర్ణయింపగలమా!

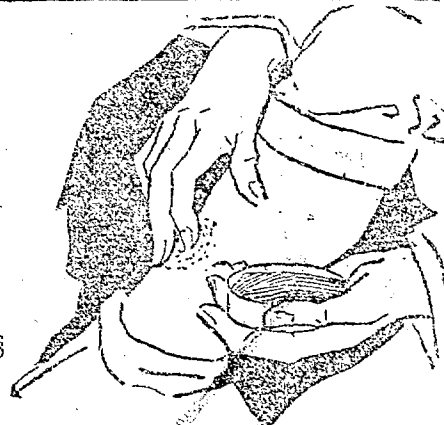
మీరు వజ్రములను కొనునపుడు మీరు యిచ్చు విలువకు తగిన దానినే కోరు దురు. మీరు ధరలనుబట్టి మాత్రమే వస్తువులను దేర్చుచుకొనగలరు. మీరు బాపాలాల్ కంపెనీవారివద్ద కొన్న వజ్రము ధరలు యితరులతో పోల్చి చూడని పక్షమున, మీ ధరకు తగినదని ఎట్లు నిర్ణయించుకొనగలరు? ధరలను సరిచూచుకొనుడు - స్వబుద్ధితో యాలోచించుడు - తరువాతనే మీరు చాకగ దొరుకు ప్రలమునే కొనుడు.

బాపాలాల్ అండ్ కో.,

వజ్రములు, నగలవర్తకులు. 216, చైనాబజారు, మద్రాసు.

మీకు బోదకాళ్లు గలవా?

జాంబక్

వెంటనే పాతవ్రణములను కురుపులను వెంటనే మాన్యగలడు.

ఎటువంటి పాతవ్రణములైనను, గాయములను, కురుపులను, బోదకాళ్లునుకూడ జాంబక్, వాటివలన గలుగు బాధను తొలగించి, త్వరలో నయమొనర్చును. అయాస్థానములందు వాపును, మంటన కూడా తగ్గించును.

గాయములందు మురికిపదార్థములను, జబ్బును తొలగించి, నూతన ఆరోగ్యము చేకూ ర్చునట్లుగా క్రొత్త టిప్సులను వృద్ధిపొందించును. చికిత్సాభ్యాసము జబ్బు నొందిన తదనంత మరల కృతకాయునిగా నొనర్చును.

క్రొత్తసంబంధమైన ముండల పూలలవ్వు ఎట్లాభము పొందని సమయముల జాంబక్ చాలా ఉపయోగపడును. జంతుక్రొత్త యందు చేర్చబడలేదు. ముందుమువ్వవార లందరివద్దను దొరకును. ధౌ 1-కి 1-0-0, షెడ్యూల్ రు. 2-4-0.

గాయములను కుళ్లగీయకుండా నయమొనర్చగల దివ్యోపధానము.

జాంబక్ Zambak

నెంట్రిలు కమిటీ రిపోర్టు

“శంకర్ నాయుడుగారి అధ్యక్షతన రచించబడిన
నివేదికలోని సూచనలు”

భారతీయుల అర్హతానర్హత విచారణలతో అవసరము లేకుండ
నిర్ణీతకాలములో అధినివేశస్వాతంత్ర్య మొనంగవలెను

పార్లమెంటుసభలో భారతీయసభ్యులు ప్రతినిధులుగా మండవలెను

“రాష్ట్రీయశాసనసభలో అసభికారసభ్యుల నెవరిని నామినేషనులు చేయరాదు”

ప్రాజ్ఞాశీతరులకు ప్రత్యేకప్రాతినిధ్యము మద్రాసురాష్ట్రములో రద్దుచేయవలెను

హిందూమహమ్మదీయప్రత్యేకప్రాతినిధ్యము ఉండగూడదు

వైకుంఠకమిటీవారికి సహాయముగా నియమింపబడిన కేం
డ్రసహాయ సంఘమువారు తమ ప్రత్యేకనివేదికను తయారుచే
సిరి. ఈ సంఘమునకు సో శంకర నాయుడుగారు అధ్యక్షులు (1)
ఏ. హెచ్. ప్రాముగరు, (2) నవాబ్ అలీఖానుగారు, (3)
శివదేవిసింగు, యువరాజుగారు, (4) జుబ్బి కర అలీఖాను
గారు, (5) హుసింగుగారు, (6) అబ్దుల్లా-హుసేన్-హుసేన్
గారు, (7) యం. సి. రాజాగారు యాకమిటీలో
ని సభ్యులు- వీరు వైకుంఠ కమిటీవారితో కలిసి యాదేవులలో
విచారణ సలిసియుండిరి. వీరు తయారుచేసిన నివేదిక ఇండియా
గవర్నమెంటువారిచే ముద్రింపబడి నేడు బహిరంగము చేయ
బడినది.

ఈ కమిటీవారు భారతదేశ రాజ్యాంగవిధానమునకు నూ
చించిన నూతనరాజకీయ సంస్కరణముల సారాంశము లీక్రింద
వదలించబడినవి.

సింధు రాష్ట్రము బర్మాదేశము

(1) సింధు పరజా బాంబాయిరాజ్యాలలో నుండి విడ
దీసి ప్రత్యేకరాష్ట్రముగా సేర్పరచవలెను.

(2) హిందూశీశముండి బర్మాదేశమున విడగొట్ట
రాదు.

రాష్ట్రీయ కార్యనిర్వాహక మంత్రివర్గము

(3) అన్ని శాఖలలోను రాజకీయాధికారములు రాష్ట్రీయ
ప్రభుత్వములకు ఉండవలెను. కేంద్ర ప్రభుత్వమునకు మాత్రమే
సంబంధించిన వ్యవహారశాఖలు యిందుండి వివహరింప
వచ్చును. ప్రభుత్వ శాఖలనియు ప్రభుత్వ శాఖలనియు,
విభేదము కల్పింపరాదు. అన్ని శాఖలను ప్రభుత్వ శాఖల
యొనవలెను. వంగరాష్ట్రములో మాత్రము ప్రభుత్వ శాఖల
న్యాయశాసనమునకు సంబంధించిన శాఖలు(లా-అర్డర్) ప్రభు
త్వ శాఖలయై యుండవచ్చును.

(4) కార్యనిర్వాహక మంత్రివర్గములో మద్రాసు
రాష్ట్రమునకు 8 మంది సభ్యులు, సంయుక్తపరజాశాఖలో
6 నరులు, బాంబాయిరాష్ట్రములోను, బెంగాలులోను, పం
జాబులోను, బర్మాలోను, 5 నరుల చొప్పునను, వీరూరు
బిస్మిరాష్ట్రములో 4 నరులు, మధ్యపరజాశాఖలో 3 నరులు
ఉండవలెను.

(5) మంత్రివర్గములోని సభ్యులందఱు సమష్టి బాధ్యత
కల్గియుండవలెను.

(6) ప్రధానమంత్రిగారిని గవర్నరు నిర్ణయించి నియ
మించవలెను. మిగిలినమంత్రులకు ప్రధానమంత్రిగారి నిర్ణయాను
సారము నియమింపవలెను.

(7) కార్యనిర్వాహకమంత్రివర్గపు సభలయొక్క సమా
వేశములందు ప్రధానమంత్రిగారు అధ్యక్షతనపొందవలెను.
తమకు సహాయకాలుగానున్న మిగిలిన మంత్రులందరికిని ఆయా
వ్యవహారశాఖలందు దధికారములను ప్రధానమంత్రిగారి నిర్ణ
యించవలెను. బెంగాలులోని ప్రజాశాంతి-న్యాయశాసనశాఖ
లనుమాత్రము యానూత్రము వర్తిండును.

(8) రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వమునకు చలాయించుటలో అను
సంగించవలసిన నిత్యకృత్య వ్యవహార నిబంధనానిని మంత్రివర్గ
మువారి తయారుచేసి గవర్నరుగారి ఆదేశముతో ఆ నిబంధన
లకు అనుగుణముగా ప్రయోగించవలెను.

(9) ఈ మంత్రివర్గమునందు రాష్ట్రీయ గవర్నరుగా
కాక సభ్యులుగా మండవలెను.

(10) సంయుక్తరాష్ట్రములలోను ప్రభుత్వ శాఖలలోని న్యాయ
శాఖలకు సంబంధించిన యధికారము ఒక సభ్యునిచేయు
యబడవలెను. ఈ సభ్యుడు ప్రభుత్వ శాఖలయొ
యబడవలెను. ఈ సభ్యుడు గవర్నరుగారిచే నియమిం
పబడవలెను. అట్టిసభ్యుడు నియమింపబడిన తోడనే సభకు అధి
కారీత్యా శాసనసభలో సభ్యుడగునాడు.

(11) విశ్వాసరాహిత్యతీర్మాన మొకటి శాసనసభలో
ప్రతిపాదించుటకు పూర్వము ముందుగా తగినంతవర్గాధి యుండ
గనే ప్రభుత్వమువారికి తెలియజేయబడవలెను. అట్టి విశ్వాస
రాహిత్య తీర్మానము శాసనసభలో నుపహరింపబడినతర్వాత
సభలో హాజరైనసభ్యులలో మూడింట రెండుంతుల మంది
సభ్యులు ఆ తీర్మానము నామోదిం చిన తే తప్ప
ఆ తీర్మానముసారముగా మంత్రివర్గమువారు తమ పదవులకు
రాజీనామా నియనవసరములేదు.

(12) మంత్రుల తీర్మానములగుర్తియు శాసనసభాధ్యక్షు
నిగుర్తియు రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వముయొక్క శాసనసభలో శా
సన రూపముగా నిర్ణయింపబడిన ప్రకారము తీర్మానము లొనంగ
వలెను.

(13) సామాన్య రాజ్యాంగవిధానానుసారముగా మాత్ర
మే గవర్నరుగారు మంత్రివర్గమును నిర్ణయించుటకు అధికార
మును కలిగియున్నాడు.

(14) రాష్ట్రములో ప్రజా శాంతినిర్వహణమునకును
కల్లలముల నడంతులకును గన్నురుగాను ప్రభుత్వపాలనార్థము
అసాధారణమును ప్రత్యేకాధికారములను నలాయించుటకు
అనుమతియున్నది. ఒక్కొక్కప్పుడు ఆపగర్హముగా అవస
రమైనయెడల కార్యనిర్వాహకమంత్రివర్గమువారి తీర్మానమును
గూడ త్రోసివేయవచ్చును.

(15) రాష్ట్రములోని ఒకజిల్లానుండి ఇంకొక జిల్లాకు
జిల్లా పేజిస్ట్రీలుగాని, జిల్లా పోలీసు నూపరిం తెండెంటును
గాని బదిలీచేయుటకుగాని లేదా బదిలీచేయుటనిలిపిచేయుటకు
గవర్నరుగారు అధికారము గల్గియున్నాడు.

16. (1) బ్రిటిష్ ఇండియాలోని బ్రిటిష్ పరిపాలకుల
లోని యేతెగవారికయిన సంబంధించిన చర్యనకుగాని మరి
విధులకుగాని సంబంధించిన విషయములలోను, (2) కేంద్ర ప్ర
భుత్వమునకు సంబంధించిన విషయములలోను, (3) ఆంధ్రరా
ష్ట్రములో జోక్యముగల విషయములలోను,

గవర్నరుగారిని, ఆయనయొక్క కార్యనిర్వాహక
మంత్రివర్గమునకును అప్రిప్రాయభేదము కల్గినయెడల గవర్నరు
గారి ఆ విషయమును గవర్నరు జనరలుగారికి నివేదించుటకు
అధికారమైయున్నాడు. అట్టి విషయములో గవర్నరు జనర
లుగారి తీర్మానములును. (సశేషము)

ఆంధ్ర ఆయుర్వేదిక్ ఫార్మసీ,

లిమిటెడ్

43, హేరిస్కోడ్డు, మాంటూకోడ్డు పోస్టు, మద్రాసు

నోటీసు

వైకుంఠ సామాన్యసభ్యుల రిజిస్టర్డు ఆఫీసు 43,
హేరిస్కోడ్డు, మద్రాసునకు 1929సం॥ డిసెంబరు 30వ తేదీ
సాయంత్రం 4 గంటలకు యిచ్చింది విషయములు ఆలోచించు
టకు వాడును.

1. 1929సం॥ మార్చి 31 తేదీతో ఆంధ్రమైన సంవత్స
రపు డైరెక్టర్ రిపోర్టును, తనిఖీచేయబడిన లెక్కలను ఆమో
దించుట.

2. ఆశీర్వాదవిధానము.

3. డైరెక్టర్లకు ఉన్నతములు.

4. లాభములను పంచుట, ప్రత్యేకముగా మార్పులకును
భర్తలకు రిజిస్టర్డు చేయబడిన 1929 సం॥ డిసెంబరు 29
తేదీమునకు 30 తేదీవరకు (రెండు వేలయిదువందల) ఉన్న
బడును.

(బోర్డువారి అధికారముతో)

ఎ. లక్ష్మీనాథి,
మేనేజింగ్ డైరెక్టర్.

సానకవార్తలు

మద్రాసు పార్కు ఫేరు-ప్రదర్శనము:—యస్.
వి. ఏ. ఏ. సంఘమువారి యజమాన్యమున ప్రతిసంవత్సరము
జరుగు మద్రాసు పార్కు-ఫేరు, ప్రదర్శనము ప్రారంభోత్స
వము శేపు 24వ తేదీన ఉడవము 9 గం జరుగును. మిస్ ఎ.
యం. శేషుగారు ప్రారంభోత్సవము సలిపెను.

మద్రాసు గవర్నరుగారు

మద్రాసు గవర్నరు వారిసతి శేటి వి యా త్రి క్షు
ప్రాసీగాడు, శేప్టెం బూటికొట్ ప్రాహు, మిలిటరీ పెక్కి
టరీ, మరి 4 నరు నీకి వ్యాఖ్యలతో శనివారమురాత్రి ఉడ
కనుండలమునకు ప్రత్యేక ప్రయినులో వెల్లిరి.

చెన్నై పట్టణములో ఖిద్దరు ప్రచారము

నారాయణచూసంనుండేడి పంచారఖిద్దరు ప్రక్రియ
ను 1929 సం॥రం డిసెంబరుమాసం 29 తేదీమునము 1930 సం॥
రం జూలై 31 తేదీవరకు చెన్నై పట్టణమునకు వ్యాప్తిచేయును.
అన్నిరకముల ఖిద్దరు మద్రాసు స్టేషన్లోను పార్కు-ఫేరు
సంబంధించిన ప్రదర్శనశాలలో ప్రదర్శించబడును. ఖిద్దరి
ప్రచారకుల మాలముగా ఇంజింజీకి పంపబడును.

నాణాం } సి. వి. రంగం శ్రేష్ఠి.
మద్రాసు } గౌరవరాజ్యసంకర
12.12.29 }

రాకపోకలు:—శ్రీయుతులు శోభాధానక కాశీనా

ధుని నాగేశ్వరరావు పంతులు, యస్. సత్యమూర్తి, సి. యస్.
ముక్తరంగమెలినూరు, యస్. యస్. పరమాచారియార్
గార్లు మరి పెక్కుమంది ప్రతినిధులును నేటి ఉడవము
లాహోరునకు కాంగ్రెసునకుగాను వెల్లిరి.

ఆర్. యస్. శర్మగారు బెంగాలీ ప్రతినిధులందఱు
నేటి ఉడవమున మద్రాసువచ్చిరి. హెచ్. యస్. పీల్లుగారు
మద్రాసు కలెక్టరు నేటి ఉడవమున డిప్టీకలెక్టర్.

గౌ. న్యాయమూర్తి, వెంకటసుబ్బారావు న్యాయాధి
గాడు శనివారమురాత్రి కలకత్తాకును, పల్లెకొమ్మి రాజాగారు
పల్లెకొమ్మికిని రాజా సర్ నానుదేవరాజు, కొల్లా
గోపాళుడు, గౌ. పర్ ముఖ్యుడ్ ఉమ్మార్ సాహెబ్ గారు
తిరువోరుకు వలరాకనందు పక్కలనాగమువెల్లిరి.

వెంకటగిరి చుహారాగారు నిన్న ఉడవము వెంట
గడి వెల్లిరి. శ్రీయుత యస్. శ్రీనివాస అయ్యంగార్ గారు
కాంగ్రెసు మహాసభకు హాజరయి యిన్న ఉడవము లహో
రుకు వెల్లిరి.

గౌ. సుబ్బారాయణగారు నిన్నరాత్రి కాటాకిని,
గౌ. న్యాయ వాలెస్ గారు యెండ్లపాళెకు వెల్లిరి.

సి. గోపాలకృష్ణగారు, యం. యశ్వం. సి. నేటి ఉడ
వము మద్రాసుకు తిరిగివచ్చిరి.

లాహోరు కాంగ్రెసు ప్రతినిధులు:—శేషవాడ

మీదుగ నిన్నటిదినము డాక్టరు సుబ్రహ్మణ్యం, మొసలిగంటి
తిరువలరావు, వేవాంతం కవలాదేవిగారు మున్నగువారు లా
హోరు కాంగ్రెసుసభకు ప్రతినిధులుగ నెవలిరి.

పారిజాతా పహరణము

ఇది నాగపూడి. కుష్మకృమయ్యగారిచే
రచించబడిన పరిమళోల్లాసమును వ్యాఖ్యాన
ముతోఁ జేసి ముద్రింపబడినది.

ఈ వ్యాఖ్యానమును విక్రేయి చేయగూడును.
మరియు పరిమళమును పురికించుచున్నాను.
ప్రతికొంతమునకు రూ. 1.00.

పుస్తకమును గొనిపోవు ప్రతిదేశము విలాసము
నను ప్రచురించవలెను:—

మేనేజరు. ఆంధ్రపత్రిక ఆఫీసు.

నెం. 7, తంబు సెట్టివీధి, మద్రాసు.

సెంట్రలు కమిటీ వారి సిఫార్సులు

పైనున్న కమిషనుకు తోడ్పడుట కేర్పడిన సెంట్రలు కమిటీవారి సిఫార్సులు నేడు ప్రచురింపబడినవి. ఇవి చాలకాలము క్రిందట నేటి బయల్పడుట చేతను, వీనికట్ల ప్రజలన్నదను ఆశ పెట్టుకొన కుండుటచేతను, వీని స్వభావమును గ్రహించుట కాతుర మంతగ ప్రబలజాలదు. సర్ ఆర్థరు పూముగారును, రాజా నవాబు ఆలీఖాను గారును, సర్ జుల్ఫీకరు ఆలీఖానుగారును, డాక్టరు సుప్రవాద్దీగారును, సర్ గవర్నరుగారును, యం. సి. రాజాగారును, భిన్నాభిప్రాయమును ప్రకటించి యుండుట జూడ, వీరిలో వీరికి ఏకీభావము గుఱుర లేదను విషయము నిశ్చయమే నని తేటతెల్ల మగుచున్నది. కీకాభాయి ప్రేమచంద్రుగారు ప్రత్యేకపు రిపోర్టును ప్రచురించిరి. మొత్తముమీద కేంద్ర సంఘసూచనలు కడు సంకుచితముగ నున్నవి. పైనున్న కమిషను సూచన లింతకన్నను అభ్యాన్నముగ నుండుననుట నిశ్చయము. వీనిని నిరాకరించుటయే, ప్రజలకర్తవ్య మగును. రిజర్వడు ట్రాన్సుఫర్డు శాఖల భేదముకు తొలగింపవలయునని, కమిటీవారు కోరినను, వంగదేశమునందు లా-ఆర్డరులను ట్రాన్సుఫరు జేయగూడదని, చాటుట విచిత్రము. వంగదేశము రాష్ట్రీయస్వాతంత్ర్యమున కర్హము గానివో, ఇతరరాష్ట్రములు అర్హము లని చెప్పట కటుల వీలగును? రాజకీయవ్యూహములలో వంగదేశము చూపిన అభివృద్ధి, ఇతర రాష్ట్రములు చూపియుండలేదు. వంగరాష్ట్రము ద్వంద్వప్రభుత్వవిధానమును నిర్వహించినవో, అందుకు గాఢమగు స్వాంత్ర్యానక్తియే కారణము. ద్వంద్వపరిపాలనమును నిర్వహించిన, ఇతర రాష్ట్రములు చేయగలిగినమే లెద్దియు గనుపించదు. మంత్రులుగ బనిచేసినవారు తమ నిరాశను పలుకూర్చు వ్యక్తమొందియుండిరి. సుద్రాసులో మంత్రుల సంఖ్య ఎనిమిదిగ నుండవలయునని సూచింపబడెను. వంగదేశమునందు లా-ఆర్డరులను, గవర్నరుగారు నియమించెడి సభ్యునివరము జేయవలయునని సూచింపబడెను. మంత్రులపై విశ్వాసరాహిత్య తీర్మానము నెగుటకు, మూడింట రెండువంతుల మంది సభ్యులు వోటు జేయవలయునని, కోరబడెను. శాంతిరక్షణ విషయమున మంత్రుల నిర్ణయములను గవర్నరుగారు నిరాకరింప వీలగును. గవర్నరుగారికి ఇతర అసాధారణాధికారములు గూడ ప్రసాదింపబడెను. రాష్ట్రములలో యాక్రమణము వచ్చినవారికి వోటినువలయునను సర్పాటును, సెంట్రలు కమిటీవారి రంగీకరింక, ప్రభుత్వనియోజకవర్గమును రెండింతల

గా వింపవలయునని మాత్రము గోరిరి. శాసనసభలకు, ఎన్నికల హక్కును మెరుగు కధికార మొనగబడినది. సెంట్రలు కమిటీవారి యాహ్వానకారము, 1961 సంవత్సరము నాటికి గాని, సార్వజనికపు ఎన్నిక హక్కు నొనగవీలులేదు. వీరి సంకుచితదృష్టి నిందు మూలమున గ్రహింపవచ్చును. శాసనసభలలో అధికారసభ్యులను తొలగింపవలయు నని సూచింపబడెను. అనధికారులను నామినేటు చేయు పద్ధతిని గూడ తొలగింపవలయు నని కోరబడెను. ప్రత్యేక సాంఘిక నియోజకవర్గములు యూరపియనులకును, మదరాసులోని ఆంగ్లో-హైద్రాబాదుకును, నిమ్న జాతు తులకును మాత్రము నిలిపియుంచబడెను. ఇట్టి ఏర్పాటు ససలే తొలగించి, అవసరమున్నవారికి, రిజర్వేషను పద్ధతి నేల నెల కొల్ప గూడదో తెలియదు. యూరపియను లీవిషయమున మార్గదర్శకులయినగాని, ఇతర సంఘములవా రిట్టికోర్కెలను నిమనబోరు. మహమ్మదీయులు స్వస్వసంఖ్యలతో నున్నచోటుల, వారికి స్థానములను ప్రత్యేకింపవలయుననియు, సామాన్యస్థానములకు గూడ వారు పోటీ జేయవచ్చుననియు, సూచింపబడెను. ఇటులనే పంజాబునందు హిందువులకును సిక్కులకును స్థానములను ప్రత్యేకింపవలయు నని సూచింపబడెను. వంగదేశమునందు మాత్రము హిందువులకును మహమ్మదీయులకును గూడ సామాన్య నియోజకవర్గములే సూచింపబడెను. ఉభయసంఘములకును గూడ స్థానములను ప్రత్యేకింప నవసరములేదని, సెంట్రలు కమిటీవారు సూచించిరి. ఈసూచనలు అనుకూలముగ నున్న పని చెప్పవచ్చును. దేశీయ క్రైస్తవులకు స్థానములను ప్రత్యేకింప గోరబడెను. మదరాసునందును, అసానినందును, నిమ్న జాతులకు ప్రత్యేకనియోజకవర్గముల నేర్పరచుటకు సాధ్యపడనివో, నామినేటులద్వారా వారి స్థానములను నింపవలయు నని కమిటీవారు కోరిరి. ఇంకను నామినేటును పద్ధతిపై వీరికి మక్కువ తొలగినటుల తోచదు. కార్మికులకు బాంబాయిలో దప్ప ఇతరప్రదేశములలో ప్రత్యేక నియోజకవర్గము లుండవలయు నని సూచింపబడెను. భూస్వాములకును ప్రత్యేక నియోజక వర్గము లేర్పరచ బడెను. సెంట్రలు కమిటీ సిఫార్సులలో రాష్ట్రీయ స్వాతంత్ర్య మయినను పూర్తిగ కనుపించదు. దీనికి తోడుగ, సంయుక్తరాష్ట్రములలో దప్ప మిగిలిన రాష్ట్రము లన్నిటిలో రెండవ సభ కేర్పరచ గోరుటవలన, శాసనసభయొక్క ప్రయోజన మడుగంట గలదు. రాష్ట్రప్రభుత్వము లికముండును, ఇండియా ప్రభుత్వమునకు కొంత నిష్పీతమగు కష్టము నొనగించువలయును. హైకోర్టు ప్రధాన న్యాయమూర్తి ఎవ్వడును బాలిష్టరుగనే యుండవలెనని, కోరుటవలన, హైకోర్టువక్తి కిట్టి పదవి నొనగ గూడదను వాదమును వీరు బలపరచుచున్నారని తెలును. ప్రభుత్వకార్యనిర్వాహకశాఖనుండి న్యాయ శాఖను వేరుజేయవలయు నని, వీరు సూచించుట సమంజసముగ నున్నది. పశ్చిమోత్తర రాష్ట్రము స్వపరిపాలనాలాభము బడయగూడ దనుటకు కారణము తెలియదు. కేంద్ర ప్రభుత్వము నందు, ద్వంద్వపరిపాలనమును ప్రవేశపెట్టవలయునని, సెంట్రలు కమిటీవారు కోరుచున్నారు. దేశరక్షణము, సంస్థానములతో గల సంబంధము, విదేశ పర్యవహారములు, రిజర్వడు శాఖలుగ ముందును, మిగిలి

నవి మంత్రులవరము చే ముబడును. ఇండియామంత్రీ సభను రద్దుజేయవలయు నని, సెంట్రలు కమిటీవారు సూచించినను, దానికోక వేళ నిలిచియుంచునో, సగముమంది సభ్యులు భారత శాసనసభవారిచే నెన్ని కొనబడినవారుగ నుండవలయునని కోరుట, యాకమిటీవారి సందిగ్ధస్వభావమున కనుగుణముగ నున్నది. హిందూదేశమునకు అధినివేశ స్వాతంత్ర్యము లభించువరకు, భారతీయులకు పార్లమెంటు సభలో ప్రాతినిధ్యము నీయగోరుట, నిరుపయోగ మగుసూచన యని తోచును. స్క్రీకామిటీ సూచనలను కొనసాగింపవలయు నని, సెంట్రలు కమిటీవారి పిలుపు గోరుటవలన, లాభముండదు. ఇంతకన్నను ముందుకు బోయినగాని, ఏమాత్రము ప్రయోజన ముండదు. జన్మస్వాతంత్ర్యరక్షణమును, సుప్రీకోర్టు నియామకమును అనుకూల సూచనలని చెప్పవచ్చును. మరల విచారణతో బని లేకుండ, అధినివేశస్వాతంత్ర్యమును హిందూదేశము దానియంతట యదియే పొందునటుల జేయవలయునని, సెంట్రలు కమిటీవారు గోరిరి. కాని, భారతీయులకు లక్షణ అధినివేశ స్వాతంత్ర్యము గావలయును. దీనికి కొరవడు సంస్కరణములతో వారు తృప్తిచెందజాలరనుట తథ్యము. భిన్నాభిప్రాయప్రకటనముల గూర్చి మరియొకమారు వ్రాసెదము. భారతీయు లిట్టిరిపోర్టులతో నాటలాడుకొనరని, బ్రిటీషు ప్రభుత్వమువా రెంతత్వరలో గ్రహించి వారికోర్కెలను సఫలపరచిన, సంతమేలు.

ప్రభుత్వచంద్రుని సందేశము

లాహారు సభలు, కర్ణాట ప్రదర్శనముతో ప్రారంభ మగుట శుభచిహ్నము. వర్షప్రతిబంధ కమువలన కర్ణాట ప్రదర్శనము నిన్నటి దినము జరుగవలసివచ్చెను. ఆచార్య ప్రభుత్వచంద్రుడు కర్ణాట ప్రదర్శనమును ప్రారంభించుచు నిచ్చిన మహాపన్యాసము, వారి దృఢవిశ్వాసమును అంతఃకుద్ధిని లేపరచుచున్నది. ప్రభుత్వచంద్రుడు పేరెన్నికగనిన పాశ్చాత్యరసాయనశాస్త్రజ్ఞుడు. వీరికి, అంతర్జాతీయప్రసిద్ధి గలదు. ఇట్టివారికి కర్ణాట సందేశము మొదట రుచింపకూడుట సహజమే యయినను, వారి కది సత్యమని తోచగనే, దానిని వ్యాపింపజేయుటకై ప్రభుత్వచంద్రుడు యావచ్చున్ని భారబోయసాగెను. అప్పటి నుండియు గాంధీమహాత్ములకు ప్రభుత్వచంద్రుడు కుడిభుజపై పాటుబడుచున్నాడు. జగదీశ చంద్రబోసుగారు గూడ కర్ణాట ఉపయోగమును ప్రత్యక్షశాస్త్రముద్వారా రుజువు చేసియుండిరి. సుప్రసిద్ధ హైందవ చిత్రకళాకావీరు లగు హానెలుగారు కర్ణాట చిత్రకళాశోభితమై యున్నదని, శ్లాఘించిరి. కర్ణాట సామాన్యజనులకే గాక, ఉన్నత నాయకులకుగూడ ప్రియతమమై యుప్పుచున్నది. కర్ణాట ఆర్థికాభివృద్ధికే గాక, రాజకీయాభివృద్ధికి గూడ మూలసాధన మని, దేశము నా నాటికి గుర్తించుచున్నది. జార్జి జోసెఫ్ గారు కర్ణాటను నిరసించుచు, పైనిక శిక్షణమే సూతనని ర్మాణకార్యక్రమముగ నుండవలయునని యిటీవల చెలిపిన విచుర్యనమునకు జవాబిచ్చుచు, విద్యానికులందఱును కాళిదుష్టుల ధరించి, ఆయుధోపయోగమును నేర్చినను, అధికసంఖ్యాకు

లగు కర్మకుల దుర్భరస్థితి తొలగజాల దనియు, కర్మరుకన్న ఉపయోగకర మగు కార్యక్రమము బయ్యునువరకు, నిర్మాణకార్యక్రమమున కిది యే మూలాధారముగ నుండవలయు ననియు, గాంధీమహాత్ముడు ఈవారపు “యంగుఁగిడియా” పత్రికలో సహేతుకముగ జవాబిచ్చెను. గాంధీ మహాత్ముని జననమునకు పూర్వము హెన్రీ థామసు కోలు బ్రూకుగారు, రాటము దప్ప జనసామాన్యమునకు మర్రిమొక అనుబంధపరిశ్రమ యుండజాల దని, వ్రాసిరి. ఇటులనే పెక్కుమంది యనుభవనీయులు దెలిసినవాక్యములను, ప్రభులచంద్రుడు ఉదాహరించి, గాంధీ మహాత్ముని ఉపదేశము, ఏమాత్రము భ్రమవై నాధారపడి యుండలేదని, నిరూపించిరి. పంగదేశము నందు రాటముతోపాటు, గోనెనంచుల నల్లుట గూడ బీదలపరిశ్రమగ నుండెడిది. కాని, ఇట్టి పరిశ్రమ లన్నియు, బ్రటిషు వస్తువులను జొప్పించుట వలన, అడుగంటెను. అందుచే న్యదేశ పరిశ్రమ లను పునరుద్ధరించుటకు, విదేశవస్తువులపై అధిక సుంకములను విధింపవలసిన యవసరము గన్పట్టుచున్నది. స్వరాజ్యము లభించునెడల, ఇక్కార్యము సులభసాధ్య మగును.

స్వీటుజరులెండు మున్నగు దేశములలో, ఒక్క విదేశవస్తువు నయినను కొనుటకు వీలు గలుగుట లేదని ప్రభులచంద్రుడు చెలుపుచున్నాడు. ఇందుకు, స్వీటుజరులెండు ప్రభుత్వచర్యయే కారణ మగుచున్నది. హిందూదేశమున గ్రామముల నన్నిటిని పట్టణములుగ మార్చి, పట్టణ పరిశ్రమలను గ్రామములలో జొప్పించుట కెన్నటికిని సాధ్య పడదు. గృహపరిశ్రమ లభివృద్ధి గాంచవలె ననిన, రాటమే ప్రధానసాధన మగుచున్నది. కర్మరు ఉద్యమము, వెనుకటి స్వదేశీ ఉద్యమమువంటిది గాదని, ఆచార్య ప్రభులచంద్రుడు జ్ఞాపకముజేయుచున్నాడు. పూర్వపుటుద్యమము, జనసామాన్యవ సరములను సరకు వైకొనలేదు. తాత్కాలిక రాజకీయ సాధనగ మాత్రము భావింపబడెను. మహాత్ముని రాట మటుల గాక, సామాన్యజనులసముద్ధరణము సకే ముఖ్యముగ నుపయోగపడుచున్నది. ఇయ్యది తాత్కాలికలాభము నొనగుటయ గాక, కాశ్యత లాభము నొనగజాలి యున్నది. ప్రస్తుతపాఠశాల లును, విద్యార్థి వసతి గృహములును, విదేశవస్తు ములకు నిలయములుగ నున్నది. దేశీయ వస్తు ధారణ కివి ప్రోత్సాహము గలుగుటలేదు. విదేశా చారములు రానురాను బలమగు చున్నవి. ఇట్టిస్థితి నుండి విద్యార్థులు బయల్పడి, కర్మరుకు ధరించి, దేశ భక్తిని జాపవలయు నని, ప్రభులచంద్రుడు గావించిన ఎచ్చరిక చాల ముఖ్యమయినది. కాంగ్రెసుసభకు, కర్మరుప్రదర్శనము మూలాధార మని ఎంచవలయు ను. స్వరాజ్యసిద్ధికిని, ప్రజాభ్యుదయమునకును గూడ ఇయ్యది సాధనముగ నున్నది. కర్మరు ప్రదర్శనము నకు, వేనకువేలు ప్రజ లరుదెంచినటుల వార్తలు చెలుపుచున్నవి. లజపతిసగరము, జనాకీర్ణమై యుం డెను. తాత్కాలికప్రోత్సాహముతో నిది యంత రింపక, కర్మరుదీక్షను ప్రజలు స్వీకరించి, దేశమాతృ దై న్య మును బోగొట్టుటకై పాటుబడునటుల, కర్మరుప్రదర్శనమును, ప్రభులచంద్రుని సందేశమును తోడ్పడుగాక యని కోరెదము.

“ఎన్నికలకు సిద్ధపడుము”

బొగ్గు చట్టపు సందర్భమున, కామన్సుభలో లేబరప్రభుత్వమునకు గండ మెటులెటులో దప్పెను. వీరికి లిబరలు పక్షమువారు, కన్సర్వేటివులకన్న ను, ఎక్కుడుశత్రువు లగుట విచిత్రము. లాయడుబార్నిగా రేతరున నయినను, లేబరు ప్రభుత్వమును సాధించుటకు ప్రయత్నించుచున్నారు. స్వల్పసంఖ్యాకు లగు లిబరలు పక్షమువారి యనుగ్రహముపై నాధార పడవలసిన దుర్గతినుండి త్వరలో దప్పించుకొనవలయు నని, డెయిలీ హెరాల్డు పత్రిక ప్రభుత్వమును ఎచ్చ రించుచున్నది. ఎన్నికలకు సిద్ధపడి, సంఖ్యాబలమును సంపాదించవలయు నని, ఈ పత్రిక లేబరు ప్రభుత్వ మును కోరుచున్నది. దూర మాలోచించిన, నిట్టి హితవే సమంజసమని తోచుచున్నది. లేబరు ప్రభుత్వము పెక్కు విషయములలో విశాలహృదయము జూపుచున్నది. వీరి చర్యలు లాయడుబార్ని ప్రభృతులకు కంటకముగ నుండుట వింత గాదు. వీరిని మెప్పుచుటకై, ఎంతకాల మని లేబరు ప్రభుత్వము తనధర్మమును విడనాడగలదు? లిబరలు పక్ష దృక్పథ మెటులున్నను, లేబరు ప్రభుత్వ చర్యలకట్ల ప్రజ లధికాభిమానము జూపుచున్నారనుటకు సందియము లేదు. మరల ఎన్నికలు జరుగువో, లేబరు పక్షము అధికసంఖ్యలతో విజయము బడయుటయగాక, లిబరలు పక్షమునకు ఇవ్వడున్న అల్పసంఖ్యలుగూడ క్షీణించక మానవు.

సంస్థానసభలు : రాండుటేబిలు సమావేశము

రాజోవు రాండుటేబిలు సమావేశమునందు సంస్థాన ప్రజలకు అర్హప్రాతినిధ్య మొనగవలయు నను కోర్కె, రానురాను బలమగుచున్నది. రాజ ప్రతినిధిగారి ప్రతికూలాభిప్రాయము, సంస్థానప్రజల ఆందోళనము నరికిట్టలేదు. సంస్థానప్రజాసమావేశ కార్యదర్శి, సంస్థానప్రజల కర్వప్రాతినిధ్యము గోర వలయునని, గాంధీమహాత్ముని, పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూగారిని కోరుచున్నారు. సంస్థానాధీశులు మాత్రము, బాత్తుగ వలనుపడ దనుచున్నారు. బికెనీరు మహారాజగారు, సంస్థానశాసనసభలో ముచ్చటించుచు, సంస్థానములకు సంస్థానాధీశులే నిజమగు ప్రతి నిధులుగాని, ప్రజలు గారనియు, రాజ్యాంగవిషయక ప్రశ్నలను చర్చించుటకు సంస్థానాధీశులకే యోగ్యత కల దనియు, నుడివీరి. స్వపరిపాలనాస్వాతంత్ర్యమును ప్రజలు ఎల్లెడల కోరుచున్న దినియు, మహారాజగారి వాదమును అంగీకరించెడివారు అరుదుగ నుండురు. సంస్థానసమస్యనిర్ణయము తరుకుగూడ గావలసినదే యని ప్రజలు గోరుట సహజము. సంస్థానప్రజల కోర్కెలను నేను నిరోధింపవలయునను, చిరకాలము నిరోధించుటకు సాధ్యపడదు.

పాలెస్తీను స్థితి

పాలెస్తీను విషయమై బెల్జరు ప్రభువుగారు వెనుక సూచించిన ఏర్పాటువలననే, అరబ్బులలో తీవ్రమగు అసంతృప్తి గలిగెను. పాలెస్తీను పరిస్థితు లను విచారించుట కొక సంఘము నియమింపబడెను గాని, బెల్జరు ఏర్పాటును గూర్చి ఈ సంఘము వారు విచారించ రని తెలియుటచే, ప్రజల కాశా భంగము కలుగకమానదు. బెల్జరుప్రభువుగారును, లాయడు బార్నిగారును, స్కెట్టు సేనానిగారును, ప్రధానవిషయమును విచారించ వీలు లేదని, టైము పత్రికలో ప్రచురించిరి. ఇటీవల గలిగిన అల్లరుల గూర్చి మాత్రమే, విచారణజరుగును. అయినను,

ప్రధానకారణమును విచారించుట, తాత్కాలిక చిహ్నములను గూర్చి మాత్రము విచారించుట, నిరుపయోగము. పాలెస్తీనును యూధభూమిగ గా వించుటకు, అరబ్బులు సమ్మతించరని, స్పష్టమయి నది. వారిపై నింకను, ఇట్టి ఏర్పాటును జొప్పించుట, దూరదృష్టిగాని, వివేకముగాని కాజాలదు.

మదరాసు రేవు

మదరాసు పోర్టుట్రస్టువారి 1928-29 సంవత్సరపు నివేదిక ప్రకారము, నివేదనసంవత్సరము ఎని మిదిప్రమాదములు జరిగెను. రెండుసార్లు టుపాను భయము చెన్నపురిరేవును ఆనహించెను. ఈ రేవు నందు, నౌకలసంఖ్య కొలదిగ తగ్గినను, వాని బరువు అతిశయించెను. స్క్రీట్సు సెటిలుమెంటుతో, ప్రయాణికుల రాకపోకలును, వ్యాపారమును గూడ తగ్గిపోయెను. చెన్నపురి నుండి దూరప్రయాణములు తగ్గిపోయెను. సమీప స్థలములకు వెడలిన వారి సంఖ్య, 182400 నుండి 76247 కి తగ్గెను. దక్షిణాఫ్రికానుండి భారతీయు లధికముగ నరుదెంచుటచే, రేవులో దిగినజనుల సంఖ్య యధిక మయ్యెను. పోర్టు రాబడి 276803 రూపాయిల నుండి 286772 కి జెరిగెను. ఖర్చుగూడ 191942 రూపాయిలనుండి 236401 రూపాయిలకు జెరిగెను. పోర్టు ఘంతునందు 50871 రూపాయిల నిలువ చేలేదు. మొత్తముమీద పోర్టుట్రస్టువారికి లాభము చేకూరుచున్న దనుటకు సందియములేదు.

సివిలు కోర్టులు

సివిలు కోర్టుల 1923 సంవత్సరపు నివేదికము ప్రోత్సాహకరముగ గన్పట్టును. వ్యాజ్యముల పరిష్కారమునందును, అప్రీల్డ్ పరిష్కారమునందును గూడ కాలయాపన చాల జరుగుచున్నది. ఇందు వలన, కోర్టుల సంఖ్యను వృద్ధిజేయవలసి వచ్చుచున్నది. నబ్ కోర్టులలో సంవత్సరకాలపు వైవాజ్యములసంఖ్య బలముగ నుండుట అసంతృప్తికర మని, ప్రభుత్వమువారు చెలుపుచున్నారు. ప్రత్యేకపుస్కాలు కాజా కోర్టులలో దాఖలయ్యే వ్యాజ్యముల సంఖ్య తగ్గినను, సివిలరీష్కారము త్వరితముగ జరుగుట లేదు. మద్రాసునందలి సిటీ సివిలు కోర్టులోగూడ వ్యాజ్యములసంఖ్య తగ్గినను, పరిష్కారము విషయమున చాల ఆలస్యము జరుగుచున్నది. జిల్లా జడ్జిలు నబ్ కోర్టులను తనిఖీ చేయుటలో వెనుకీయుచున్నారని, హై కోర్టు న్యాయమూర్తు లభిప్రాయపడిరి. ఇకముం దీవిషయమై శ్రద్ధ వహింపబడునని, ప్రభుత్వమువారు రాశించుచున్నారు.

సుంకములవిరామము

విదేశమునందు ఆరేలేస హతులు, సుంకములతో నికమీద బనిలేదని తెలుపుట సులభమే. వీరిది కడుపునిడిన బేరము. కాని వాణిజ్య పారిశ్రామిక విషయములలో వైశవావస్థయందన్న జాతులు, తమ పరిశ్రమలను సుంకములవ్యారాగా రక్షించుకొన వీలుండదు. ఆస్ట్రేలియా, దక్షిణాఫ్రికా ప్రభుత్వములు, సుంకములవిరామసభలో పాల్గొనజాల మని, తేటపరచియుండెను. ఇండియా ప్రభుత్వమువారు అసలే పాల్గొనజాల రనుట ఇత్యయము. ఇండియా ప్రభుత్వమువారు ధైర్య మవలంబింప, తమ నిరాకరణమును దెలిపియుండుట నింతోప ప్రదము. హిందూదేశ వాణిజ్య, పరిశ్రమ లభివృద్ధి గాంచువరకు, ఇండియా ప్రభుత్వమువారు రక్షణ పద్ధతిని విడువజాలరు.

అఖిల భారత ఖద్దరు ప్రదర్శనము

44 వ కాంగ్రెసు మహాసభానుబంధముగా లాహోరులో జరుగుట

—:***:—

ఆచార్య ప్రభుల్ల చంద్రరాయగారు ప్రదర్శనమును ప్రారంభించుట

ఈనెల 20 వ తేదీని జరిగిన అఖిల భారత ఖద్దరు ప్రదర్శన ప్రారంభోత్సవము ఆనాడు వర్షము నున్నట్లుచే నిన్న 22 తేదీ మహాసభానుబంధముగా జరిగినది. 5000 మంది ప్రదర్శన ప్రారంభోత్సవసభకు వచ్చిరి.

లాహోరు, డిసెం. 22:—కాంగ్రెసు ప్రదర్శన ప్రారంభోత్సవము ఐదువేలవ సంవత్సరమున జేయు జరిగెను. ప్రదర్శనముతో కాంగ్రెసు ప్రారంభమయినది. 1885, పి. సి. రోగాడు ప్రారంభోత్సవాన మొదలైనది. ప్రదర్శనము అయిదువేల సంవత్సరమున యితర ప్రాంతముల నుండియు పెక్కుమంది వచ్చిరి. కొన్ని సమయములందు టెక్స్టైల్స్ విక్రయించువారు జనమునకును బట్టెట్లు నివ్వజాలకపోయిరి. ప్రదర్శన యాచరణకు ముఖ్యవ్యవస్థాపకముగా గాంధీజీలు చేరువ బహిరంగ ప్రదేశమున యీ సభ జరిగెను.

ప్రదర్శన కార్యక్రమము ఆచరణలు విశ్వవ్యాప్తముగా ఆచార్యరాయగారిని ప్రారంభోత్సవము జరుపగోరుచు ప్రభుత్వము వారు యీ ప్రదర్శనమున కెట్టి ప్రోత్సాహ మొసంగనందుకు విచారము జరిగిరి. నిరుట్టి ప్రదర్శనము నతెగాక యీసారి ప్రదర్శనమునందన్నియు స్వదేశీవస్తువులేగాని విదేశీవస్తువులేమియు లేవు అని చెప్పిరి. ఆచార్యరాయగారికి కొంచెము జలుబుచేరి కలకంఠముచేరినందున గట్టిగ చెప్పజాలకపోయిరి. అందుచే మారమున నన్నవారికి వివరణలేదు. రాయగారు ఉపన్యాసము ముగించుటకు ఒక గంటపట్టెను.

ఆచార్యరేగారి ప్రారంభోత్సవానము

హౌస్రీధామను కోలుబ్రాహ్మగారు

“గాంధీజీగారు ప్రభుత్వము 75 యేండ్ల క్రితమే ఒక అంగీకార ప్రకటనతోగూర్చి రాట్నము చాల యావయోగకరముని చెల్లడించెను. ఇతడు బాత్మలన ఆంగ్లేయులైనను ప్రాచ్యుల పట్ల నత్యధికమున నిభుడు నమకలవాడు. ఇతనిచేత హౌస్రీధామనుగారిని బ్రాహ్మ, తూర్పుయిండియా కంపెనీవారు పరిపాలకులుగా నన్న సమయమున బిడెడోక లేఖరిగా భారతదేశమునకు వచ్చెను. అప్పటి కిదికి 18 యేండ్ల మునుపే యుండెను. తదాదిగా నిత డాక్టరును కృషిచేరి సలస్కృతము, ఫాటీ, ఆరబీష భాషలలో నత్యధికమున పండితుడును గడించెను. ఉద్యోగోత్సాహ వంగరాష్ట్రమునం దంతయు సంచారమొనరించెను. అప్పుడు లాల్ బాక్ష్ శాస్త్రిగారు గుర్తుకు జరగలుగా నుండెను. పెరమనెట్టు నెట్టియెట్టుగూడ నపుడే జరిగెను. హౌస్రీ అటు దేశసంచార మొనరించి స్వదేశీయవాసులస్థితిగతుల నన్నిటిని బాగుగా గ్రహించ గలిగెను. ‘వంగరాష్ట్ర’ స్థల సాయము ఆను గ్రంథమును 1801 వత్సరమునం దితడు ప్రకటించెను. అందువల్లయులన విడుదలము చేయబడ్డను.

“రాట్నము బీరవాణికి కట్టుకొమ్మ”

అని యిరుదు రాట్నమును ప్రశంసించుచు గ్రంథమునం దిట్లు వ్రాసెను:— “బీరవాణి యిండియా నిపుడు పరిపాలించుచున్న నాగరక ప్రభుత్వమునాటికి దీనియులలో నిరుపేదలకు వాణి జీవనాధారమును కలిగించుటయు సమస్య చాల ముఖ్యమైనదిగా నన్నది. బీరవాణి అసహాయులగు వారికష్టములను తొలగించుటకు యీరాష్ట్రములం దిప్పుడు సార్యజనికమున నేర్పాటేదియును కనబడుటలేదు. వితంతువులను వలసందులు లేని అనాథలను విడగను సాలియపనులను చేయుటకు వ్యాధి మున్నగు కారణములవలన నశేతులగువారును నంభానీయముచే అట్టిపనులను చేయుట నీవనుని భావించి యింటికిట్లుననేయుండి జీవించుటకును వికలాంగులైన పురుషులను పోషించుటకును కల ఆధారము రాట్నముగూర్చిగాని మరేయియును కాదు. స్త్రీలకు ప్రాంత ప్రాంతములందుండి, ముందునీటి జీవించునది అవసరములేకాదు కాదు. బాంబాయిలోని మహాభారతమునందు సుమారు 1000 మంది మహిళలును, భారతదేశమునందు సుమారు 1000 మంది మహిళలుగానుండి ప్రస్తుతము బీరవాణికి నచ్చుకుంటుంటును. వారికి కలిగెడు కష్టములకుండు నిరుపేదలగా నుండు వారికి కలిగెడు కష్టములేమికి గాని

ఆచార్య ప్రభుల్ల చంద్రరేగారు
లాహోరు ఖద్దరు ప్రదర్శన ప్రారంభోత్సవము జరిగిరి.

దుర్గరముగానన్నది. ఇట్టి నిరుపేదలు భారతదేశమున కొట్ట కొలదిగా నున్నారు. వీరిందరికిని జీవనాధారమును కలిగింప నలసిన బాధ్యత దొరతనమువారి కుండినను మానినను జనసామాన్యులకు ముఖ్యముగా కలదు.

ఈ భావముతో నాలోచించినచో బీరవాణి కందరికిని యేకైక భాగ్యమును గృహపరిశ్రమ యెయ్యదియో నానిని ప్రోత్సహించుటకు చాల ముఖ్యమైనదిగానన్నది. అటుల ప్రోత్సహించుటవలన ఆంగ్ల దేశమునకు వాణిజ్య విషయముల సదుపాయము కలుగనని మనము ప్రస్తుతపరపన్ను నగిగూడ తోచుచున్నది. ఇందువలన వంగరాష్ట్రమునం ది ఆంగ్ల దేశమునకు ప్రైవేటి పంపుటకు బదులుగా పబ్లికనాటునే పంప వీలగును. అప్పుడు ఖద్దరుగూడ తగ్గిపోవును. ఐర్లండునండి విస్తారముగా పంపబడుచున్న విశులు పుత్రులు దారములైన నెట్టికమ్మును విధించుటలేదు. ఐర్లండునండి వీరిని దీనుమతి చేయుటవలన బ్రిటిషు దేశపు పరిశ్రమల కెట్టి నష్టములును కలుగదని నిశ్చయించినపుడు భారతదేశమునండి ప్రైవేటు భారమును మాత్రము బ్రతుకు దేశమునకే పంపగూడదు. ఇప్పుడు భారతదేశమునండి నాలుగు బ్రతుకును యొనుమతి చేయవలసిన యెన్నియోని నిరోధము లున్నవి. అన్నిటిలోను ముఖ్యమైనది హెచ్చుపన్ను అని హౌస్రీ కోలుబ్రాహ్మగారు వ్రాసిరి.

1808 మొదలు 1815 వరకును ఉత్తర హిందూస్థానము నందలి ప్రజలు ఆర్థికస్థితిని విమర్శించుచు రక్షేచంద్రనమ్మగారి క గ్రంథమును వ్రాసిరి.

“భారతదేశమున ప్రధానముగ వృత్తి వ్యవసాయమే యైనను బట్టపరిశ్రమ అనగా నూలువదుకుటయును బట్టులనేయుటయును గూడ దానితో సమానమైనదిగానే యున్నవి. నూలు వడి కెడు వారందరును స్త్రీలే. వేపారుమండలమునందును పాట్నానగరమునందును 830,426 మంది స్త్రీలకు నూలు వదుకుటయే జీవనాధారముగా నన్నది. దాక్టరు బిరసాగారు వ్రాసిరి. ఈ స్త్రీలలో మిక్కిలి హెచ్చుమంది ప్రతిదినమును మహ్యాహ్నుయైతలు కొన్ని గంటలనేపుమాత్రమే నూలువడి కెడును. ఒక్కొక్క స్త్రీ ఒక వత్సరములో వడికెడు నూలువెల దామామారు 7-2.8 రూప్రసే యుండును. స్త్రీలందరూ ఒకనాటును పడిన నూలు కురిచుచు ప్రము. 2367277 రూపాయలగును. అందులకు కొద్దివత్సరములందు 1,285,272 రూపాయలు, నూలు వడికెనవానికి లాభము 1,021,005 రూపాయలు, అనగా ఒక స్త్రీకి నూలుకు రు. 4-0 (రక్త పెన్నలు). ఇట్లెల కొన్ని యేండ్లముల ది సమర్థకము పడుచునూలు బట్టలకు విడుదల తగ్గిపోవుటచే స్త్రీలు పడిన నూలుకును వారు తగుండ నుండుటచే వారు చాల కష్టపడుచున్నారు. మహిళాదుల నూలువడుకలయును నేత

యును సార్యజనికములగువృత్తులుగా నన్నవి. అవి 159,500 నుండి స్త్రీలు నూలువదుకుచున్నారు. వారు 1,250,000 రూపాయల వెలగలనూలు వడికిరి.” అని డాక్టరుగారు వ్రాసిరి. పరిశ్రమ 1855 వాటికి వేరేమనందలము ఆత్మధికముగా న్యాపించినది. జవహర్ (గన్నీ క్లాత్) గుడ్లను సమయము భారతదేశమునండి విస్తారముగా విదేశముల కెగురుచేయుచుండిరి.

“గోనెనందులను కుట్టుటకు తగిన జవహర్ బట్టలను నేయుటయొక ముఖ్యపరిశ్రమగా నుండెను. ఈ బట్టలను లేక పట్టాలను చట్టి ల నె డి వారు. వంగరాష్ట్రమున దక్షిణ భాగమునందున్న మంచలముల్ని టిలోను యిడియే ప్రధానపరిశ్రమగా నుండెను. ప్రతియింటను అన్ని తెగలవారును స్త్రీలను పురుషులను విడగను గూడ నీ పనినే చేయుచుండిరి. హిందువులలో పడవలను నడుపువారును వ్యవసాయదారులును, పల్లకి బో యీ లు ను, నపుకరులను, ఎల వారునుగూడ తీరుబడిగా నున్నపు డిపనికే చేయుచుండిరి. వహమ్యుదీయులు ప్రైవేటు లును మాత్రమే వదుకుచుండిరి. హిందువులలో వితంతువులగు వారి కందరికిని జవహర్ బట్టల నలుటయే తరుగులేని తత్వవృత్త్యయే యుండెను. హిందువులలో వితంతువులు మిక్కిలి నీడదేశము పాలుచేయబడిరి. వీరిని చాలనీయముగా మార్చెదరు. సహగమన నిర్మాణుల చట్టముపుణ్యమున వీరికి బలవ్యగ్రము మాత్రము తప్పించిగాని మరే బాధయును తొలగలేదు. వీరికన్నంత సహనము ఓసిక కాంతము మున్నగునవి మరేవారికి నుండవు. మాజీ మును వారు ముడిగడ్డలను కట్టుకొని నిలూని కెట్టుకొని బ్రతుకవలసినది. వెనుక నుమంగలిగా నున్నపుడు గృహ యజమాను రా లు గా నుండి సకల సౌఖ్యముల ననుభవించిన స్త్రీ యెను మాంగల్యులకున్నవ మైనది మొదలు యింటిలోని మిక్కిలి నీడములను పసలన్నిటిని చేయువలసి యేయుండెను. కాని అట్టివానికి పౌశ్రమ రక్షకమునుండెను. గోనె పట్టాల నలుటవలన నాస్త్రీలు ఇకరలపై నాధారపడ నక్కరలేకుండ స్వతంత్రముగా జీవించగలుగుచుండిరి. ఈ కారణముననే యీ పట్టాలు చాల తక్కువధరకు విక్రయింపబడుచుండెను. ప్రపంచమునం దన్ని దేశములకునూడ నీ పట్టా లెగురుతి చేయబడుచుండెను. ఈ రీతిగా ఇతరదేశములన్నిటిలోను వ్యాపించినట్టిది భారతదేశపు గోనెపట్ట తప్ప మరేవస్తువును కనబడదు. అని వాలెసు వ్రాసిన రోమాను ఆఫ్ ఇండియా అను గ్రంథమునందు కలదు.

చేతితో జవహర్ పట్టాల నలుటగూడ నొక ముఖ్యమైన గృహపరిశ్రమయే యని దీనివలన స్పష్టమగుచున్నది. 1850-51 లో కలకత్తా రేవునండి విదేశములకు 2,195,782 రూపాయల వెలగల గోనెపట్టాలు ఎగుమతి చేయబడెను. ఈ రీతిగా 19 వ శతాబ్దమునందు ఆదివశకమువరకును కూడ భారతదేశమునందలి ప్రజలలో మిక్కిలి హెచ్చుమంది పలువిధములను నిట్టి పరిశ్రమలవలననే జీవించుచుండిరి.

అటుపిమ్మట 20, 30 యేండ్లలోనే వీనికి గొప్పముప్పు కలిగింపబడెను.

“భారతదేశము స్వాతంత్ర్యమును కలిగియుండినచో ఇందులకు ప్రతిక్రియగా భారతదేశమునకు బ్రతుకునండి పంపబడెడు నగరలపై హెచ్చుపన్నును వేసి ఆరీతిగా తన ప్రజలకు ముఖ్యధార మగు తన బట్టపరిశ్రమను కాపాడుకొనగలిగెయ్యెను. కాని భారతదేశము పరాధీనతకు పాలిడియుండుటచే ఈరీతిగా ఆత్మరక్షణ మొనరించుకొనబలక పోయెను. ఎట్టి పన్నులను విధించకుండనే బ్రిటిషు నగరలను నిశ్చయించి భారతీయుల కంటగట్టుచుండిరి. భారతీయులలో న్యామ్యమైన పోటీలో నిలువజాలక విదేశీయులకు పారిశ్రామికముల అధికార సంబంధము న్యామసాధనము నాధారముగా గాని భారతీయుల పోటీని పడగొట్టుటయొక క్రమముగా వారిపరిశ్రమను పూర్తిగా యాభునాపుటగూడ సమర్థులైరి.

నేడు మనకు స్వరాజ్యము లభించినచో రేపే నేను లెగిన భావనలను గావించి మనకు నష్టమును కలిగించుచున్నట్టియును, మనదేశమున నుండిపోవుచున్నట్టియును మనకు భోగపరవ్యయును నన్ని నొందించుచున్నట్టియును దిగుమతుల నన్నిటిని గూడ నిరోధించెదను. “స్విట్జర్లెండులో నేనగరము నందునుగూడ విదేశ వస్తు వొక్కటి యెను మున్నుకెనను గూడ దొరకదు. వారు దేశీయపరిశ్రమలను కాపాడుట కట్టి హెచ్చు సుంకములను విధించియున్నారు. అని ఆ దేశమునం దొకవత్సరముండి మరల మన దేశమునకువచ్చిన నా మిత్రుడొకడు తెలిపెను.

విద్యుత్తు సురలు గిడుగు తిండిదేశమున

చేయుచున్నది
వంగరాష్ట్రమున బీరవాణి నుండలమున బీరవాణియెలవరి పలకు చాల ముఖ్యపరిశ్రమ యున్నది. అది 60-40 మిల్లీపు మరలు కలవు. సెంచు ప్రభువు స్వగ్రామమును రాయభూరు బోలుపూరుకు మిక్కిలి తరువగానే యున్నది. ఒక్కొక్క బీరవాణి పు మర కనీసము 100 మంది వితంతువులతో

మట్టి గొట్టుచున్నదనుటలో తేలిక అతిశయోక్తియనులేదు. అసహాయులను నీ విధంతువులు యిదివరకు వస్తువంటి అందులను లభించెడు అత్యల్పమును కూలితో నెలల నో రోజులు గడుపుచుండిరి. ఇపు డిదిగూడ లేకుండపోవుటచే వారు తిండిలేక మాడిపోవుచున్నారు" అని నాతో సహా ప్రభువు అగ్రసోదరుడగు కల్పల ఎస్. పి. సింహాగారు మదివీరి. ఇప్పుడు వంగరాష్ట్రమునందంతటను బియ్యపు ధరలు అపరిమితముగా బడులుదేరినవి. వీనివలన పేలకొలది అసహాయులను వితంతువులను తిండిలేకుండజేసి కొద్దిమంది ధనికులు కోటికొలదిలను చున్నారు.

గృహపరిశ్రమలు-యంత్రములు

భారతదేశమున 100-కి 90 మంది గ్రామములలోనే నివసించుచున్నారు. చిరకాలమునుండి మనదేశమున వాడుకలో నున్న రాట్టములను త్యజింపవలదినచో దానికి సమానముగ గృహపరిశ్రమ మరేదికలదు? ఇంకొకపరిశ్రమ యేదియును లేదు. అంగ్లదేశమునందుగూడ రాట్టములను వర్జింప గూడదని చాలమంది గొప్ప ఆందోళన మొనరించుచున్నారు. "పట్టణములకుగల కబళనశక్తియే యిప్పుడు నాగరికత నెదుర్కొనిన ముఖ్యతమముగ సమస్యగా నేర్పడినదని" సర్ రైచర్డు హాగర్డ్ ప్రాసెసు. "భాణిజ్యమువలన లభించెడు లాభము అన్యాయాధిక్యమున విత్తము అని పేటో రస్కినలు నుడివినది యధార్థమనియే తోచుచున్నది, కావున మనము మరల వ్యవసాయముపైనే ఆధారపడవలెను. ఈ ప్రసక్తులు నుడివినచే సత్యమును నెడబెట్టుచున్న గొప్పసంగరములు గొప్పపరిశ్రమలు మున్నగునానిని రూపుమాపినచోగాని సాంఘికముగ అసంతృప్తి తొలగదనియేతోచుచున్నది. అనిదేమయింజి ప్రాసెసు. కాస్త్రాగ్రామముగల (సయింటి ఫీట్) పరిశ్రమలకు నేను ప్రతిపాదించుచున్నాను. అది నా ఆచరణ ప్రత్యక్షవిధులమేయగును. నేనుగూడ మిక్కిలి కొద్ది అంతస్తుగల పరిశ్రామి క్రుడ నేయ ను విషయము మిలో కొందరకు తెలిసి యే యుండవచ్చును. నేనే ర్చుచిన "బెంగాలు కమిటీలువల్ల" అను పరిశ్రమలమున ప్రతిపదమును ఒకటిరెండు టన్నులు యిప్పుంసాల్సిన, 7-8 టన్నుల అలం, 10-15 టన్నుల సల్ఫ్యూరిక్ యాసిడ్, మున్నగు పని తయారగుచుండును. వీనినిన్నిటిని గ్రామములలో మట్టి విలసలలోనే తయారుచేయవలెనని నేనెంతమాత్రమును చెప్పును.

స్వదేశీ-ఖద్దరు

1903న సంవత్సరమున నేర్పడిన స్వదేశీయ యుద్యమము వలననే ఖద్దరు యుద్యమము కలిగినట్లు కనబడుచున్నది. నిజముగా దానివలన నిది కలుగలేదు. అప్పుడు విశ్వమునందు యథార్థముగ స్వదేశీ యుద్యమమున కింకను మూకత్వము వడలలేదు. విదేశ బట్టలను కొనగూడవలయును చివరకు రాట్టములతో వడకబడిన జననారతో అల్లబడిన మతక గ్రోనె పట్టాలైన కట్టుకొడుముగాని విదేశబట్టలను కట్టుకొనుచున్నామని మేము పురు. నిశ్చయించితిమిగాని చివరకు అపామదా బాదు బొంబాయి మిల్లులపైననే ఆధారపడితిమి. అంతటితోనే మా స్వదేశీ సంకల్పమునకు సంతృప్తి కలిగినది. అసహాయాద్యుల ప్రారంభముతోపాటు రాట్టమును గూర్చిన ప్రశంసగూడ కలుగుటతోనే అది ఘరియొక స్వదేశీ తరంగతియని మేమందఱమును భావించితిమి. మావంగరాష్ట్రమున రాట్టములతో మాకు అధికముగ పరిచయమేకలదు. రాట్టము ప్రాతకాలపు పనిముట్లని మేము భావించితిమి. కావున అది అంతరిగా యుపయోగింపదనియే మేము నమ్మితిమిగాని ఖద్దరుయు ద్యమములో మేముగూడ చేరితిమి. 1908 లో తలయెత్తిన స్వదేశీయుద్యమమునకును, మహాత్ముని ఖద్దరుయుద్యమమునకును యెట్టి సంబంధమును లేదని కాలక్రమమున మేము గ్రహింపగలిగితిమి. స్వదేశీయుద్యమము కేవలము రాజకీయపాపకారకంకే యే గృహము. ఖద్దరుయుద్యమము ప్రేమపై నాధారపడినది ఆప్రేమకు ప్రేమకేయువారును పోయి తినువారునుగూడ లక్ష్యభూతులగుచున్నారు.

మహాద్రష్ట యుండగిన మహాత్ముడు జనసామాన్యులు యొక్క దుష్టద్రష్ట బాగుగా గ్రహింపగలిగెను. వాటికి ముఖ్యతమములగు అన్నపర్యవేక్షణగూడ లభించుటలేదు. పూర్వకాలమున ప్రతి గృహమును తన యింటిలో ప్రత్తిని పండించి తన కుటుంబముచేతనే నూలు వడికించి ఆ నూలుతో గ్రామమునందలి శేత పనివాండ్రచే బట్టలు నేయుచుకొనుచుండుటవలన బట్టలకు న్యాయము మిక్కిలి తక్కువగానే యుండెను. నేతనని వాండ్రుగూడ వ్యవసాయజ్ఞులుగానే యుండిరి. ఇప్పుడు బట్టల ధరలు యేర్పడిననుగూడ ఖద్దరు గృహపరిశ్రమ పాక్ష్యమేయని మహాత్ముడు గ్రహించెను. రాట్టముగూడ నొక యంత్రమే. వ్యవసాయదారులకు చాలకాలము యేపనియు నుండదు. కావున గ్రామములనుండి రాట్టములను మరల ముందుచెట్టి వ్యవసాయదారులకు చేసినది పనికల్పించుటకు మహాత్ముడు నిశ్చయించెను. తిరిగిగా మనయంతరపనియు లేనివారివలననే నూ

లు తయారుచేయబడుచున్నదికావున నిది బాతీయాదాయమును వృద్ధి నొందింుటకు నూతన సాధనమే యగుచున్నది. దీనివలన విదేశబట్టలకై మన మధారపడవలసిన అవసరము తొలగిపోవుటయేగాక అంగ్లదేశమున దీనివలన గొప్ప ఫలితముగూడ కలుగ గలవు. భారతదేశమునకు కావలసిన బట్టలను నేయుటయందే అంగ్లదేశమునందలి యంత్రకాలలు నిమగ్నములై యున్నవి. పేలకొలది యంత్రకాలలలో నూలు వడుకుట, నేయుట, రంగువేయుట, వలనచేయుట మున్నగుపనులు జరుగుచున్నవి. ఇందుకు కావలసిన రసాయక పదార్థములరసాయక యంత్ర కాలలలో నిర్మింపబడుచున్నవి. యంత్రకాలలకు కావలసిన బొగ్గును సమకూర్చుటకు గతల పనివాండ్రు కష్టపడి పనిచేయుచున్నారు. భారతదేశమునండి అంగ్లదేశమునకు ప్రత్తిచేతను అంగ్లదేశమునండి భారతదేశమునకు బట్టల చేతను తీసుకొనిపోవుటలో రైల్వేను స్త్రీ మగలను అధికముగ పనికిలిగినది. వర్తకులు గుమాస్తాలు న్యాయవాదులు మున్నగువారికిని భారతదేశమున బట్టల న్యాపారమునందు పనిచేయుచున్న లక్షలకొలది మాలీలనుగూడ జీవనాధారము జరుగుచున్నది.

రాట్టము హృదయశల్యము

ఇంతమందికి పనిలేకుండ చేయబాలిన రాట్టములు చులకనగా చూడవలసినా? అంగ్లదేశపు సరకులు ముఖ్యముగా బట్టలు భారతదేశమునందు విక్రయింపబడవచ్చునో ప్రస్తావనీతిలో అంగ్లదేశములకులల మూడవలసినదే. నిటనుదేశమునందలి పారిశ్రామికములను రాజకీయకేంద్రము మహాత్ముని గూర్చియు రాట్టమునుగూర్చియంత్రేధనహించుటలోగల పరమరహస్యముదియే.

ఖద్దరుయొక్క ఫలితమేదయైనను గాంధీజీ సంకల్పము మాత్రము కేవలము ధార్మికమే. సుస్త హనవకోటికిని పేలు కలిగించుటయే మహాత్ముని సంకల్పము. అంగ్లేయులకుగాని మరేమానవానికిగాని చివరకు అల్పక్రిమికిగాని బాధకలిగించుటకు మహాత్ము డెంతమాత్రము సంగీరింపజాలడు. ఈరీతిగా అంగ్లదేశీయులు తిండిలేకుండ చూడవలెనని మహాత్ము డెంతమాత్రమును కోరుటలేదు. భాంతీయులు చివించుటకు తనవద్దటి సలంబించుటకు వాకి సావధానం త్రవ్వ ముండవలెనని మాత్రమే మహాత్ముడు కోరుచున్నాడు. "ప్రభుత్వాధికారిబలమున నిటనుదేశపు బట్టలను భారతీయులకు మీరంటగట్టవలెను. ఇటుల మీరు భారతీయులను ప్రావ్యదేశీయులను బాధింప నక్కరలేకుండనే సుఖశీవము చేయుటకు మీ దేశమునందనకాశములు కలవు. వానిని మీరు చక్కచేసికొనవలెను. మీరు జీవింపుడు; ఇతరులకు శీవంపనీయడు. భారతదేశమునే యిందుల కాదర్శముగా కొనుడు. యుద్ధపరత్వమును త్యజింపుడు" అనునదియే మహాత్ముని సిద్ధాంతము గుటచే 1906 లోని స్వదేశీయుద్యమమునకును 1920 లోని ఖద్దరు యుద్యమమునకు యెట్టి సంబంధము లేదు. ఇవి కేవలము ఆర్థికమే యని కొందరు భావించెదరుగాని యీ ఖద్దరు ఉద్యమమున రాజకీయము పరోపకారము, మతము, ప్రేమ మున్నగునన్నియునుగూడ మిక్కిలిమెయ్యున్నవి. నూలువడికినంత మాత్రమున యంత్రములను నిరసించుటయే యగునని మన మూహించుటకు ధవంతులకు అధికధనమును సమకూర్చుటకును దరిద్రులను పీడించుటకునుమాత్రము యంత్రముల నుపయోగింపగూడదు అనునదియే మహాత్ముని సిద్ధాంతము. ఈ భావముతోని బాతీయవతాకయందు రాట్టముగూడ చేర్చబడెను. విశ్వసనీయ సోదరత్వమే భారతీయుల ఆశయును అనువిషయమునే బ్రాతీయవతాకయందలి రాట్టము వెల్లడించుచున్నది. (నశేషము)

నోట్లను

అనకాపల్లి, భీమునిపట్నం, నరసీపట్నం, పార్వతిపురం అనుపట్టణాలకు భోజన సౌకర్యమును నెలవారీయెరుకు నీళ్లు చేసిన యెడల న్యాయమోక్షం 6-1-1929 నోమవతం ఉదయం 10 గంటలవరకు యీక్రింద సంతకము చేసి నోటిఫికేషన్ ముడికల్ అఫీసరు, విశాఖపట్నంవారికి పంపించవలయును. వివరములకు 11-12-1929 వే ఆల్బానాక్టె 127-128 పేజీలు చూడవలయును. మరియు ఎక్కువ వివరములకు ప్రైవేట్దేశముల అనువత్రియధికారుల వద్ద కనుగొనవలయును.

విశాఖపట్నం } P. R. Venkatrama Iyer
1-12-1929 } District Medical Officer

రాజప్రతినిధి బండిపై బాంబు వేయబడుట

బండిపై బుల్లు బర్లుగుట

ఒకరికి గాయములు తగులుట

ధిల్లీ, డిసెంబరు 22:—నేటిదినము ఉదయము రాజప్రతినిధి స్వేచ్ఛలబండి ధిల్లీకి వచ్చుచుండగా ధిల్లీకి 10 మైళ్ల దూరమున బండిపై ఒక బాంబు వేయబడెను. భోజన మొనర్చు ప్రత్యేకింపబడిన బండి కలపు బద్దలయ్యెను. ఒకరికి గాయములు తగిలెను. నేటిదినము మధ్యాహ్నము 5 మంది బాతీయ నాయకులతో రాజప్రతినిధి సంభాషణలు జరుపనుండిరి.

(అ. ప్రె.)

ధిల్లీ, డిసెంబరు 22:—రాజప్రతినిధి బండిపై బాంబు వేయబడె ననువార్త నగరమునందు ఆశ్చర్యమును ఉద్దేశమును కలుగజేసినది. ధిల్లీకి వచ్చుచున్న దూరమునన్న నిజాముద్దీను స్టేషనునందలంబుబాంబులు బండిపై వేయబడెననియు ఇరువురికి గాయములు తగిలెననియు తెలియుచున్నది. రాజప్రతినిధికిగాని వారి సిబ్బందిలో ఎవరికిగాని గాయములు తగులలేదు. పనివారిలో ఇరువురకు గాయములు తగిలినవి. బాతీయవారు విచారణ చేయుచున్నారు. రాజప్రతినిధి సకాలమునే ధిల్లీకి వచ్చి చేరిరి. ఇంతవఱకును నిర్ణయింపబడిన కార్యక్రమము మార్పులేక అనుసరింపబడును. (అ. ప్రె.)

మరికొన్ని వివరములు

రాజప్రతినిధి బండిపై బాంబు వేయబడుటకు సుకంచి మరికొన్ని వివరములు తెలియవచ్చినవి. బాంబు బండిపై వేయబడలేదనియు లైలు కట్టమీద యుంపబడెననియు తెలియుచున్నది. ముందు పైలటు ఇంజను బోయెను. ముందు అధికముగ కలియుచుండుటచే వారి విషయమును కనిపెట్టాలకపోయిరి. ఒక ఎలిక్ట్రిసిటీగ ఆబాయుకు యుంపబడెననియు రెండున్నర మైళ్ల దూరమునండి ఒక బాట్రేము అదురుగ ఈబాంబు సమయగ రాజప్రతినిధి బండి పోవు సమయమునకు ప్రేతకనియు తెలియుచున్నది. బండి తలుపులు, గ్లాసు కిటికీలు బద్దలై పోయెను. బండిమాత్రము నిలవక సరసరి ధిల్లీకివచ్చి చేరెను. లైలు పట్టుకుూడ వంకరయైనది. (అ. ప్రె.)

భూడాంతరములందలి భారతీయులు మాతృభూమికి మార్గదర్శకులగుట

శ్రీమతి సరోజినీదేవి గొప్పవచ్చిన శుభవార్తలు

తెల్లవారి దృక్పథమునందలి మాతృ

బొంబాయి, డిసెం. 21:—శ్రీమతి సరోజినీదేవి తూర్పుఆఫ్రికానుండి నేకు నుకలిగివచ్చిరి. అచ్చుభారతీయుల ధిల్లీ గురులు బాగుపడిననియు, అందరికి నో కేదీపుయున ఎన్నిక హక్కులుండవలయునని భారతీయులు కోరుట న్యాయు ఘోషించి తెల్లవారు గ్రహించుట కారంభించిననియు, ఇండియా ప్రభుత్వమువారును, ప్రజలునుగూడా తూర్పుఆఫ్రికా హైందవులకు నిరంతరము సహాయమునంచునో వారికి న్యాయముగ హక్కులు లభించితిరుననియు, సాంఘికవ్యవహారములందు హైందవులకు యభివృద్ధిని గాంచినదనియు, సరోజినీ దేవిగారు నుడివిరి. డైరెక్టోరీలో భారతీయులమీది యాంక్ష తొలగింపబడవలసి, వారిలో నేముఖులు పలువురు ఉన్నత ప్రదేశమున పాట్లురెండుతో నిండ్లును కొనుచున్నారని, కట్టుచున్నారని, ఈ ప్రాంతము మిక్కిలి రమణీయమైనది, విద్యకొరకును, వైద్యసౌకర్యము కొరకును హైందవులు కోరిన కోర్కెలను అధికారులు సన్నిహితముగా చదివిననుకొని కార్యనిర్వహింప, విద్యా కాభివృద్ధికి హైందవులకు సువ్యోగములలో తాము గాంధీ ప్రసంగములవలన గ్రహించితిమనియు, ముఖ్యముగా భాషాచదువునగునంది అగినయేర్పాట్లు జరుగవచ్చుననియు సరోజినీదేవిగారు నుడివిరి. భారతీయులలో నన్నితరగతులలోనూ గలిగిన రాజకీయ ప్రభోధమును, భారతదేశమునకాభిప్రాయముగా సుధు ద్రేడము రేఖాగ్రము లెండ్లముగా ముఖ్యముగా పేరొగ్గ న ద గ న వ ని కే చి గా యిప్రాయము.

సరోజినీ దేవిగారు లాహోరునందు కేవలము సరోజినీదేవిగారు మాత్రము ధిల్లీలో విగతున్నారు. (అ. ప్రె.)

అఖిలభారత కాంగ్రెస్ సంఘపు ఎన్నికలు

పంజాబు ప్రతినిధుల ఎన్నికలు పండిత మోతీలాలు నెహ్రూగారు త్రోసివేయుట

సన్మానసంఘపు అధ్యక్షులు కార్యదర్శి మణిమోయితుల ప్రముఖులు

అ. భా. కా. సంఘసభ్యులుగ నుంచురు

లండన్, డిసెంబరు 21:— పంజాబునుండి అఖిల భారత కాంగ్రెసు సంఘమునకు జరిగిన ఎన్నికలను అత్యవసరము అనుకుని, గయాపూరింగుగార్లు మరియు కాంగ్రెసు అధ్యక్షునకు అప్పీలు పెట్టుకొనియుండిరి. పండిత మోతీలాలు నెహ్రూగారు నేటిదినము చెండు గంటలకాలము అప్పీలును విచారించిరి. విచారణ ప్రారంభమగుటకు పూర్వము నెహ్రూగారు ఉభయపక్షములవారికి రాజీ కుదర్ప యత్నించిరి. అనేకసంఖ్యాకల పక్షమునకు చేసినవారు కొందరు అఖిలభారత కాంగ్రెసు సభ్యత్వమును చముకొని ఆ స్థానములను అల్ప సంఖ్యాకుల పక్షమువారి కొని ఈ తగాదాను పరిష్కరింపవలయునని పండిత మోతీలాలు నెహ్రూగారు హితమొసగిరి. కాని ఉభయపక్షములవారు ఈ సూచనను అంగీకరింపలేదు. పండిత నెహ్రూగారు విచారణలపై ఎన్నికలు సక్రమముగ జరిగినవని నిర్ణయ మొసగిరి. ఆ నిర్ణయము ననుసరించి కాంగ్రెసు సన్మానసంఘపు అధ్యక్షులు వాలంటీరు దళపుకమాండరు, సన్మానసంఘపు కార్యదర్శి సన్మానసంఘమునందు కొంతమంది ప్రముఖులు అఖిలభారత కాంగ్రెసు సంఘ సభ్యులుగా నుండకు. (ప్రీ. ప్రె.)

ఆప్తుల వార్తలు

విజయపుర, డిసెంబరు 21:— అమరుల్లా సవతి అన్నదమ్ముడను సర్దారు హతాశుడగుట అసాధ్యమై డి. ప్రెస్ వారి ద్వారా ఈ క్రింది ప్రకటన గానించుచున్నారు:— “ఆప్తుల స్థానమును పరిపాలన మొనర్చుటకు వాదనలుగూడా సామర్థ్యము లేదని నేను చెప్పినట్లు కొన్ని వార్తాపత్రికలచుండు ప్రకటనలవలన, ఇది కేవలము అసత్యము. నేను ఎన్నడు ఇట్టి అభిప్రాయమును ప్రకటించియుండలేదు. ఆప్తుల దేశమును శాంతిని స్థాపించుటకు నాదరుఖానుగారికి సామర్థ్యమున్నదని నాకు తెలియును.”

|| శ్రీ || డి. ప్రెస్ అతి అపహురుజానుగారి భార్యయు, అమరుల్లాగారి సోదరియును మరాఠా భిక్షు రాజసుమారి ఇటు లి:పాయి తన సోదరునివద్ద నుండవలయునను ఉద్దేశమును మానుకొనినదనియు కిరీడుజాను రామచంద్రునితో రసత్వనిమాడ పన్నియును చెప్పుచున్నారనియు తెలియుచున్నది.

భాగ్య ఆమురుజానులు భవములు నాదరుఖానుగారు: ద్వారా చంద్రిగారి పరమవస్తువి. ఈ భవము సారథాగ ఉపయోగపడును.

విదేశభావలను నేర్చుకొనవలెను

హజరత్ సార్ బబరుగారు ఒక పాకశాల ప్రారంభ మహోత్సవము సమయము ఇట్లు చెప్పిరి:— “విదేశభావలను అర్థములు నేర్చుకొనకూడదని నేను చెప్పబడినది. విదేశీయుల మోసములను తెలుసుకొనుటకు విదేశభావలను అర్థము అవసరము. పాశ్చాత్య దేశముల భావలను నేర్చుకొనవలయును. కొనివారి సాంప్రదాయముల ననుసరింపకూడదు. ఆప్తులు తమ సాంప్రదాయములను మతవిశ్వాసమును విడలుకొనకూడదు.”

కాబూలులో మంచు ఆధికముగ కురియుచున్నది. పైని కులకు ఉడుపులను కట్టించుటకై నాదరుఖానుగారు లక్షలూ పట్టుముల గ్రాంటును పంజాబు చేసిరి.

బావానాకోగారు తనపరిపాలనమును అంగీకరింపనివారి పరిస్థిరాక్షులను ఆక్రమించుకొనిరి. ఈ ఆస్తిని మరల ఎవరికి వారికి తిరిగి ఇవ్వకలయునని నాదరుఖానుగారు ఉత్తరవులొసగిరి. ప్రభుత్వమువారికి చెల్లింపవలసిన పన్నులన్నియు చెల్లించినవో ఆస్తి స్వాధీనము చేసుకొనును.

ఆప్తుల స్థానమునకు వాదనలుగూడా రాజాగ ఎన్నుకొని బిగినని విషయమును సోదించుటకు ప్రభుత్వమువారు అంగీకరించుచు ఆప్తుల ప్రభుత్వమువారికి లేఖ వ్రాసిరిని ప్రభుత్వ పత్రికయన ఇస్లాపత్రిక ప్రకటించుచున్నది. (అ. ప్రె.)

విదేశవార్తలు

జే. ఆర్. క్యాంబెలుగారికి ప్యాస్పోర్టును నిరాకరించుట

(రూటరు)

లండన్, డిసెంబరు 22:— మొరటు కుట్ర నేరములో ముద్దాయి తరపున సహాయము చేయుటకు ఇండియాకు పోవుటకు క్యాంబెలుగారికి ఇండియా మంత్రి ప్యాస్పోర్టును నిరాకరించెను. అదిని ఇతడు అంగ్లేయ న్యాయవాదివెంట బోవుటకు ప్యాస్పోర్టు నీయ నంగీకరించిరి. ఇప్పుడు భారత న్యాయవాది నే ముద్దాయిల తరపున నియమించుటచే ప్యాస్పోర్టును నిరాకరించిరి. తనకేల ప్యాస్పోర్టును నిరాకరించినని క్యాంబెలుగారు రడుగగా తనపై విధించిన మరణము అరకు నెరవేర్చినవో ఇండియానుండి వెడలి పోవునటుల కేయు జైలుకు నేటి ఆర్డినెన్సు ఇప్పుడు అరులులో లేక పోవుట చే ప్యాస్పోర్టును నిరాకరించుటకు కారణముని చెప్పుగారు జెప్పిరి. ఇట్టి వాదము కుయుక్తియని క్యాంబెలుగారు ఇండియా మంత్రితో చెప్పిరి.

నైన్యములో నైనికులను తిరిగిబడునటుల జేసిరిని నేరమును ఇతనిపై మోసిరి. ఆ నేరమును తీసివేయుటలో చాల హడావడి జరిగి ప్రపంచమంతటను తెలిసెను. మొదటి కార్మిక మంత్రి:ర్లమునకు పెద్ద కారణ మివ్వకటి.

ఈజిప్టు ఎన్నికలు

232 స్థానములు

అంతయు నెమ్మదిగా జరిగెను

పోటీలేకనే 102 వాపు పక్షమువారును ముగ్గురు స్వాతంత్ర్య పక్షమువారును ఎన్నుకొనబడిరి.

(రూటరు)

లండన్, డిసెంబరు 22:— ఎన్ను ఈజిప్టులో ఎన్నికలు జరిగెను. పూర్వము జరిగిన ఎన్నికలతో పోల్చి జాచిన చాల నెమ్మదిగానే సాగెను. ఆప్తుల ఈజిప్టులో డెయూటు దగ్గర ఎన్నికల సందర్భమున దొమ్మిదిజరిగెను. ఇద్దరు హత్తులైనటుల చెలియుచున్నది. ఇతరవోట్ల చిన్న జగడములు తలసింపెను.

ఎన్నిక ఫలితములు ఇంకను చెలియలేదు. కాని వాపు పక్షమువారి విజయముతప్పదు. 232 స్థానములుగలవు. 102 వాపు పక్షమువారును ముగ్గురు స్వాతంత్ర్యపక్షమువారును పోటీలేకనే ఎన్నుకొనబడిరి.

1924 నుండి ప్రతిఎన్నికలోను వాపుపక్షమువారు గెలుపును బొందుచునే యున్నారు.

బొగ్గుగనుల చట్టము

లాయిడ్ బాడ్జిగారి సంరంభము

ప్రభుత్వమువారు లిబరల్స్ తో సంప్రతించుట మానిరి

(రూటరు)

లండన్, డిసెంబరు 21:— ఈ సెలవులలో బొగ్గుగనుల చట్టముపై లాయిడ్ బాడ్జిగారు ధ్వజమెత్త నిశ్చయించిరిని తెలియుచున్నది. ప్రభుత్వమువారు లిబరల్స్ తో బొగ్గుగనుల చట్టమును గూర్చి సంప్రతించుటే మానినందులకు కార్మికపక్షము వారు సంకృప్తిని జాతుచున్నారు.

లాయిడ్ బాడ్జిగారి ఆగడమునకు సహింపబాలము. సాధ్యమైనంత క్రమంలో ఎన్నికలకు గానించి ప్రజలు బహుళసంఖ్యాకులకు కార్మిక పక్షమువారి నే ఎన్నుకొనునటుల జేయవలెననియు కార్మికపక్షమువారు నూతన సంవత్సర ఆదర్శ మేమున ఎన్నికలకు తయారుగనుండుదనియు డెయిలీ హెరాల్డుపత్రిక హెచ్చరించుచున్నది.

నాకాదళ నిర్ణయసభ

ప్రాంసు లేఖ

(రూటరు)

లండన్, డిసెంబరు 21:— ప్రభుత్వము తమ నాకాదళ నిర్ణయమును గూర్చి ఇట్లు చెలిపిరి:— నాకాదళము లను తగ్గించుట అసలు ఆయుధ విస్తృత సమస్యలో ఒక భాగము. సైనిక నాకాదళమునకు దళములు ఒకదానిమీద ఒకటి ఆధారపడినవని గుర్తించవలెను. ప్రాంసు అవసరమును బట్టి ఎన్ని టన్నులబరువులకు నాకాదళములను నిర్ణయించవలెను. అదిగా దేశము పరిస్థితులనుబట్టి నాకాదళ నిర్ణయమును గావించవలసి యుండును. అనగా దేశమున కుపద్రవము ఉన్నదా లేదా ఎవరినుండి ఏ ప్రక్కనుండి వచ్చునో ఆలోచించి దానికనుగుణ్యముగ నాకాదళ నిర్ణయమును దేశమునకు ప్రమాదము గాకుండ గావించవలెను.

నోటీసు

“వాల్తేరు గవర్నమెంటు మెంటల్ ఆసుపత్రికి 1930-31 సంవత్సరమునకు గాను, ఇతరములకు కావలసిన వస్తువులు, ఇతరవస్తువులు సప్లయ చేయుటకు డ్యూప్లికేటు టెండర్లు నీటివేసి 1930 సంవత్సరము జనవరి 3 వ తేదీ సోమవారం ఉదయం 12 ఘంటలవరకు వాల్తేరు గవర్నమెంటు మెంటల్ ఆసుపత్రి సూపరింటెండెంటుగారియొద్ద దాఖలుచేసి కొనవచ్చును. వివరములు 1929 వ సంవత్సరం డిశంబరు 11 వ తేదీ విశాఖపట్టణముజిల్లా గజెటు చూచి తెలిసికొనవచ్చును.

వి. ఆర్. వెంకటరామఅయ్యర్, మెంటల్ ఆసుపత్రి ఎమ్. బి. సి. యం, నూపరింటెండెంటు. వాల్తేరు, 21-12-29 మెంటల్ ఆసుపత్రి, వాల్తేరు.

80 సంవత్సరములకు అనేక కేల యోగ్యతాపత్రములును సునర్వ పతకములను బొందిన పండిత డి. గోపాలాచార్యులవారి

బేవామృతము

(8 జి జ్యోర్డు) వీర్యవృద్ధి, కండప్రస్థితి, జననత్వములకు వెల సీసా 1కి రూ. 3 4-0. ఆ యుక్తే ద్వై దాశ్రమం 151 గోవిందప్ప నాయునిగిది స్థాపన 287 మద్రాసు. ఆంధ్రదేశమునందు మహాబిట్టు అందరికీ దగ్గర దొరుకును 1980 సంవత్సర క్యాలండరు ఇవారి.

మూత్ర వ్యాధులచే గలిగిన నరముల బలహీనతకు, మిక్కిలి గుణకరమైన, అద్భుత నివారిణి

మూత్రసంబంధమైన వ్యాధులచే గలిగిన నరముల హీనతచే నేను బాధపడుచుంటిని. అనేకవైద్యులద్ద చికిత్స చేసికొనియు, స్వల్పగుణముకూడ లేకపోయెను. శ్రీ వెంకటగిరి ఘనరాజాగారి శిష్యుడైన ప్రస్తుతము మద్రాసు, ఎన్నూరు నందు, లెవల్ కాసింగు ఎదుట నన్ను “ప్రాస్టెక్టు” భవనమునందున్న కృష్ణాపురనివాసి యగు పండిత స్వామి శ్రీనివాస అయ్యంగారివద్ద చికిత్స ప్రారంభించితిని. అతిస్వల్పకాలమునందే అప్రగ 39 రోజులలోనే నాకు గలిగిన అద్భుతమైన గుణమునకు ఆశ్చర్యపడితిని. (8)

చెలికాని సూర్యారావు, మూరమండ జమీన్ దారు, శ్రీ వెంకటగిరి రాజాగారి 12-5-1926. బావమఅది.

కామన్యసభలో బ్రాక్వేగారి తీర్మానముపై చర్చ

ఇండియామంత్రి యువస్వామి

(సంక్రమణము తరువాత)

లండను, డిసెం 19:—బాల్మిసిమి (లేన ఆఫ్ నేషన్సు) యిటీవల సమావేశమైనపుడు భారత ప్రతినిధులు భారతీయుని నా తీర్మానముక్రిందనే కన్వెన్యట్టి ప్రభుత్వమువారిచే యాస మాజేతమునకు పంపబడిరి. ఇట్లు భారతీయుడే నాయకత్వము వహించుట కిదియే మొదటిసారి.

‘ఆచరణలో’ అంతస్తు!

బాల్మిసిమికి భారతదేశమునుండి వెళ్ల రావలసినవర్గము లో పెక్కుమంది భారతీయులున్నవో జేనీవాసమావేశముల లో ఇండియాకు పలుకుబడి చాల యెక్కువగానందును. మరియు నాచరణలో భారతబాల్మిసిమియంతయు హెచ్చును. కడచిన వారము అంతర్జాతీయ సమద్రయాన సమావేశముకంటే జరిగియుండెను. అసమావేశములో పాల్గొనిన దక్షిణాఫ్రికా, కెనడా దేశముల ప్రతినిధులవలెనే భారత ప్రతినిధులకూడా ప్రత్యేక ఓటును గలిగియుండిరి. (అనగా ఇంగ్లాండు ప్రతినిధులతో కలిపి వేయడలేదు.) అధినేత ప్రతిపత్తిని గలిగియున్న దేశములకు సంబంధించిన కాసనములను చర్చించుట కిటీవల లండను నగరములో అతిముఖ్యమున సమావేశ మొకటి జరిగెను. ఇక్కడ కూడా భారత ప్రతినిధివర్గము కనడా, ద. ఆఫ్రికా, ఆస్ట్రేలియా మొదలగు అధినేత ప్రభుత్వముల ప్రతినిధులకు సరిసమానులుగా స్వీయవ్యక్తిత్వము కలిగినవారలుగా మెలిగిరి.

ఇప్పుడు భారత ప్రతినిధులకు, పాగయోడలకు సంబంధించిన కొన్ని విషయములే వర్తించును. కొద్దివారములలో విడుదలయ్యుతున్న దేశముల నావికాదళ సమావేశము లండనులో జరుగనున్నది. తత్సమావేశములో ఇండియాకు ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్యముగలదు. బ్రిటీషు రాయబారులలో నే నొకడనునటు నిజమే కాని, హైందవరాయబారులను నేను నాయకత్వమున వహించుటలేదు. ఇండియాకు ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్యమున్నందువలన, ఆ దేశము తనయభిప్రాయములను తెలియజెప్పుట కవకాశముగలదు.

ఫెన్నరు బ్రాక్వేగారు:—ఆభారత ప్రతినిధులు, కార్యనిర్వాహక వర్గమువారి సలహా ననుసరించి రాజప్రతినిధిచే నియమింపబడువారలే. ఈ ప్రతినిధుల నెన్నుకొనుటలో భారతకాసనసభకు కొంతమట్టుకైనను అధికార మొసంగి, అందు మూలముగా భారతదేశమునకు ప్రస్తుతమున్న దానికంటె నే హెచ్చున ప్రాతినిధ్య మొసంగుటకు ఇండియామంత్రి ప్రయత్నింతురా?

జెడ్జిఫుడ్ డెన్ (ఇండియామంత్రి):—ఈ సూచనను నేను తప్పకుండా జ్ఞప్తియందుంచుకొనెదను. గౌరవనీయులగు నామిత్రు లీసూచనను గావించినందులకు నే నెంతయుకృతజ్ఞుడను.

అధినేత ప్రతిపత్తి చరిత్ర

ఆసంగతి యట్లుండనిండు. నే నింతవరకు నుడివిన సంగతులు బోధించుచున్న నీతిని మరువజను. ఆనీతియెయ్యది? అధినేత ప్రతిపత్తి కాసనములవలన, స్వతంత్రమైన వ్యవస్థ కాదు. చిరకాలమునుండి యాచరణలో పెట్టబడిన సాంప్రదాయములు, పూర్వాచారములు మొదలగు వానిమీదనే యీ ఆంధ్ర ఆధారపడియున్నది. అన్ని దోమియనుల చరిత్రయందును యీతత్వమే గనుపట్టుచున్నది. ఇండియాదేశముందును నిట్టి పరిణామమే త్వరితగతినీ సంభవించుచున్నది. కావున, మాటలచే మాత్రముగాక క్రియచేగూడా ఇండియా అధినేత ప్రతిపత్తిని పొందుటనే బ్రిటీషు ప్రభుత్వమువారు ఆశించుచున్నారనుట స్పష్టమకరింప ప్రయత్నించితమని నుడువసాహసించుచున్నాను. ఇప్పటి ప్రభుత్వమేకాక, మునుపటి ప్రభుత్వములను నిట్లే ప్రయత్నించినవి.

ప్రభుత్వవిధానమునందు మార్పుగలిగినదా?

ఆని తరువాత ప్రశ్న వేయబడుచున్నది. ఈ ప్రశ్నకు కొంతమట్టుకు యీవరకే యీయవస్థాసములో జవాబొసగితిని. సర్ కామ్రా యు హో రు గారు ను, తదితరులును నుడివినట్లుగా ఆచరణవిధానమునందు నిస్సందేహముగా మార్పుగలిగినది. సర్వవత్ సమావేశమును మనస్సులో నుంచుకొనియే నేనిట్లు నుడువుచున్నాను. కాని, మరియొక దృక్పథమునుండి చూచినట్లయిన మాత్రు కవలడదు. ఇండియా ప్రభుత్వకాసనమునకు సంబంధించినంత మట్టుకు నెట్టి హెచ్చున గలిగియుండలేదని ప్రతిపత్తి నాయకునికి వ్రాసినఉత్తరములో ప్రధానమంత్రి స్పష్టముగా తెలిపియుండెను. ఆకాసనమింకను సమలులోనున్నది. పార్లమెంటు సభవారు తప్ప తదితరులెవ్వరును ఆకాసనములో సంతృప్తిగ భయమున్న రాజ్యాంగ విధానమును మార్చజాలరు.

పైమను నివేదిక

ఆచరణ విధానములో గొప్ప మార్పు నొకదానిని భారత ప్రజానాయకులు మరల కోరుతుండిరి. అమాత్య, సర్వవత్ సమావేశము. కామ్రా యు హో రు గారు సమావేశమయొక్క ప్రాముఖ్యతను నొక్కి ఐక్యాచించినందులకు నే నెంతయో సంతసిం చితిని. అయిన చెప్పినదినిజము. ఈ సమావేశము అతిముఖ్యమైనది.

పరిపాలక వర్గము, ముఖ్యముగా నేటి పరిపాలక వర్గము. ఈ కామన్యసభ వారి నేవకులు కావున యీ సమావేశమును గురించిన వివరముల నన్నియు నుచితసమయమున విన్నవించు కొనెదము. సర్ కామ్రా యు గారు నాయందు దయగలిగి యీ తీర్మానమున సమావేశ వివరములను నుడుపుదనినన్ను బలవంత పెట్టుచునినుడివిరి. ఏర్పాట్లన్నియు ముగియక పోయినను, ఒకటిరెండు మాటలను యీ సమావేశమును గురించి చెప్పగలను. ఈ సమావేశమును సాధ్యమైనంత త్వరగా నేర్పాటు జేసెదము. రావలసిన భోగట్టాయొంకను చాలనున్నది. పరిశీలించదగిన వియు పెక్కుసంగతులున్నవి. సర్ జాన్ పైమను గారి నివేదిక యొకటి. ఇండియా ప్రభుత్వమువారి యు, రాష్ట్ర ప్రభుత్వముల వారియు నభిప్రాయములున్నవి. వీనినన్నిటిని పరిశీలించి, అన్ని సంగతులను నవగాహన మొనరించుకొనిన యనంతరమే సర్వవత్ సమావేశము జరుగవలయును.

సమావేశములో నెవరు పాల్గొనెదరు?

ఈ సమావేశమును గురించిన యొకసంగతినీ స్పష్టముగా చెప్పవలసి యున్నది. సర్ కామ్రా యు గారు వేసిన ప్రశ్నకు అది కొంతమట్టుకు జవాబు.

భారతీయుల రాజకీయాభిప్రాయములను యధార్థరీతిని నెరుంగుట కొరకై యీ సమావేశములో ఏయొక పక్షమువారికోగాక అన్ని పక్షములవారికిని పరిపూర్ణముగ ప్రాతినిధ్య మొనగబడును. సమావేశ మేనియమములకు కట్టుబడియుండదు. ముందే ఏసంగతియును సిద్ధాంతీకరింపబడజాలదు. సర్వవత్ సమావేశములో కాసన మేదియయినను, పరిశీలించబడునా యని ప్రశ్న వేయబడెను. అట్టిదెన్నడును జరుగబోదు. చిత్తు ప్రతిపాదనలైనను దీసికొనిరాబడవు. అందరునూ సర్వస్వతంత్రులై సమావేశమయ్యెదరు. పరిపాలక వర్గము వారెంతమాత్రము తమ సూచనల గొనిరా బ్రయత్నింపరు.

తమయభిప్రాయములను ఇష్టమువచ్చిన యాధారములతో చెబుటకు అన్ని వర్గములవారికిని ఈసమావేశములో స్వాతంత్ర్యముండును.

హోవర్డు బ్యూరీగారు:—బ్రిటీషు ప్రభుత్వము వారిచేతను, రాష్ట్ర ప్రభుత్వములవారిచేతను సమావేశకాలము నాటికి పరిశీలించబడు పైమను నివేదిక ఏమగును? అనివేదికపైన నే చర్చ జరుగునా, లేక, ఇండియాసమస్య యంతయు తిరుగా ఓ, నా, మాటతో ప్రారంభింపబడునా?

ఇండియామంత్రి:—గౌరవనీయు డగు సభ్యులు తమపక్షపు నాయకునికి వేయవలసిన ప్రశ్నను నాకు వేయుచున్నారు! సర్వవత్ సమావేశ మొనరింపవలసినపనిని రాజప్రతినిధి తమ ప్రకటన యందు స్పష్టముగా తెలిపి యున్నాడు. పైమను నివేదికయు సమావేశమువారికి లభించగలదు. అటులనే కేంద్రసభము (ఇండియా) వారి నివేదికయు, రాష్ట్ర ప్రభుత్వములవారి యభిప్రాయములను సమావేశమువారు చదుంగగలరు. వీనినన్నిటిని విచారించి సమావేశమువారు తమ నిర్ణయముల గావించగలరు.

బ్రాక్వేగారు:—కార్మికసంఘమువారి నివేదికయో ఇండియామంత్రి యభిప్రాయక? అది యన్నియు చాటికె లభించును.

హిందూమతమునకు సంతృప్తిని గలిగింపవలయునని యీ సమావేశ ముద్దేశింపబడియుండలేదు. ఈ సమస్యను పరిష్కరించుటలో మన కుపకరించునని హైందవుల యభిప్రాయమును తెలిసికొనుటనే

యీసమావేశ ముద్దేశింప బడినది. పార్లమెంటు సభవారు కాసనమును గావించుటకుకూడ నిది యుపకరించును. ఈ సమావేశమునందు తమయభిప్రాయములను తెలిపి సహాయ మొనరింపుదని భారతీయులను కోరుచున్నాము.

తుదిపలుకు

ఇంకొక్కమాట! మార్గము కంటకభూయిష్ట మయియున్నది. అభిప్రాయభేదము లున్నవి; గంభీరమున వ్యత్యాసములున్నవి. ఇక్కడకాదు! భారతదేశములో ఇవి మనకు విచారములే. మన మనుసరింపదలచు మార్గములలో నివి ప్రతిబంధకములు. వీనిని తప్పించుట మనకు సాధ్యముకానిపని. సర్వవత్ సమావేశమునాటికి తమగృహస్థిరములను భారతీయులు యాపునా పెదగనియు అసమావేశమునకు భారతీయులవలె నైకకంఠ్యముగ మాటలాడగల పెద్దమనుష్యులు రాగలరనియు నాయాశయము. ఈకఠిన సమస్యను ఈసభవారు పరిష్కరించుటకు పలయు సహాయము, మార్గ సర్వసమను పైనచూపించినరీతి నే లభించగలవు. ఈ సమస్యకు సంబంధించినంతమట్టుకు సూతనకారంభమయినదనియే మనువచ్చును. అంగ్ల సామ్రాజ్య చరిత్రలో నత్యుత్కృష్టమున ప్రకరణమును వ్రాయుటకు మనము ప్రయత్నించుచున్నాము. ఆప్రకరణము దేనినిగురించి? మానవులయందలి శ్రేయస్సు కొరకు ఇష్టాపూర్వకముగా అంగ్ల సామ్రాజ్యమునందు అత్యంతముగల యుత్తమజాతి యొకటి భాగస్వామి గాచేటట్లును గురించిదే!.

విల్కిన్సన్ కన్య

ఇండియామంత్రి తమయువస్వామిమును ముగించిన పిదప నుపన్యసించుచు, భారతదేశమునందు సంఘనేవకు ప్రాశ్నల మొసంగ వలయుననియు, ముఖ్యముగా పసిబిడ్డల మరణమును గురించియు, ప్రజాభోగ్యమును గురించియు జాగ్రత్త పడవలయుననియు నుడివెను. పిదప బ్రాక్వేగారి తీర్మానము ఏకగ్రీవముగా నంగీకరింపబడెను. (రూటక)

FOR LADY'S PLEASURE.
 SILK Banians, available in 3 sizes. Rs. 2-8-0.
 COTTON Banians, also for Ladies „ Re. 1-12-0
 SILK for Ladies Jackets, in attractive flower designs and colours. Each piece 3 cubits long Re. 1-12-0,
 SILK Handkerchiefs, may be used as mufflers also. Plain or with designs, any colours. Rs. 2-12-0.
BELSON & Co.,
 JACOB CIRCLE, BOMBAY

ఆయాసపడవద్దు

శూలనాప్తి తగ్గిపోవును

చాంబర్లెన్ శూలనాప్తి ఖచ్చితరీతిని ఉపయోగించిన ఉత్తరక్షణముననే బాధనుండి విముక్తిపొంది పొట్టులు ననుభవించగలవు. ఇవి చాల నచ్చుకొనేవి. చాలాకాలమునుంచి అనేక ఘనవైద్యులచే ఆమోదించబడుచున్నది. ముందుంగల్పన్మిటిలోను దొరకును. ప్రపంచమున దంతెటు. శూలనాప్తి లకు, తిమిరి వాయువులకు, అతిసారమునకు, పొట్టికడుపునకు బంధమైన వ్యాధు లన్నిటికి వాడబడుచున్నది. వెంటనే దాని సుగుణమును పొందుచున్నాడు. ఎల్లప్పుడు ద్వైర నుంచుకొనుడు. ఇంక ఆయాసము పొంద నవసరము కనిపించును.

చాంబర్లెన్ శూలనాప్తి వివాదరహిత
CHAMBERLAIN MEDICINE Co.,
 Des Moines, Iowa U. S. A.
 ప్రపంచమునందు చాలాకాలమునుంచి విఖ్యాతినించినదివ్యాధిగము. అది కొత్తదికాదు, అది తప్పక నుగ మిచ్చును.

CHAMBERLAIN'S
 శూలనాప్తికి, అతిసారమునకు పూచీయైన వివాదరహిత,
 శదుపునాప్తికి ప్రభుత్వమువారిచే

Pyorrhoea Alveolaris Pus

పండ్లయినందున నన్ని చికిత్సకు రక్తమునకు చికిత్సకు తె-పు పుస్తకము ప్రతి 1-3 రూ. 0-4-0.

Dental Caries or Cavities

దండుల మధ్యను మున్న చికిత్స పుస్తకము. ప్రతి 1-3 రూ. 0-4-0.

వివరము కు ఈదిగువవిలాసమునకు వ్రాయవలెను. డాక్టర్ హెచ్ వెంకటరావు, ఎమ్. ఎం. ఎస్., కొంకణి జనరల్ ఆఫ్ఫీస్ డెంటల్ సర్జనుగా ఉండినవాడు, నెం. 2501 చెనాబజారు స్టేషన్ బజారు పోలీసుస్టేషనుకు ఎదురు, మద్రాసు.

ఒక ఆదర్శనియమైన

సహకారపద్ధతి

మీపర్వము, న్యాయము, వివాహము, విద్య యెట్టి మున్నగువాని నిమిత్తము వడ్డీలేకుండా ఋణములు

రూ. 5,000 వరకు.

ఎప్పుడైనను దరఖాస్తు

చేయవచ్చును

(ప్రతిరూపము రూ. 1/- మాత్రమే)

ఉత్తరప్రదేశ్ ప్రభుత్వం లింగ్విలోనే వ్రాయవలెను.

అడ్మినిస్ట్రేటరు ఫారముకొరకును, తదితర వివరముల కొరకును ల. 0-4-0 తపాల బిల్లలను పంపవలెను.

Messrs A. P. VINE & Co.,

Managing Agents,

Ferozepore Cantt (Punjab.)

తెలిపిలసము:- మొదట ఏ.పి. వైన్ అండ్ కో

గ్లోబ్ మేనేజింగ్ ఏజెంట్స్ టెఫోన్ నెం. 222. ఫోటోగ్రాఫర్, పంజాబ్.

విన్నపము

మీకు ప్రతిపక్ష ఆయోగ్యవృద్ధులు కానినైన యెడల వెంటనే ఈక్రింది విలాసమునకు వ్రాయండి. కీర్తి బాధ్యమునుగూర్చి, ఏభూతకానినను మాకు వ్రాస్తే తగు, పొడవును నిర్ణయించి పంపగలము. ఒకసారి మాతో పరిచయముచేసిన మీకే తప్పినిచ్చును. కేటలాగు ఉచితము. 1 58 ఆర్డర్ నాయనశాల, ముక్త్యాల (కృష్ణా)

బరంపురం

ఖారామసాలా స్వర్ణకేతకి

బజారులో విక్రయింపబడు అన్నిరకముల కన్న ప్రతి విలువైనది, ముద్రాపన, గుచ్చి, పరిమితము గావించి యివ్వ బడును. ఖారామ పరిమితముగా కావచ్చునుగా ముద్రాపన యుగము. రూ. 40 లోపాన ఒక రూ. 1-0-0 చక్క-మార్గ, ముద్రాపన పూడి, వికారామసాలా, ఈ వర్ణ బొరుగును, దుర్లభము గుంచి కనుగొనవలెను. కాళ్ళ నీతారామనామము.

స్వర్ణ భండారము, బరంపురం. (గంజాం)

ఉచితము! పూర్ణజాతకము!!

అంజన యోగములమున జీవితమందలి ముఖ్య ఫలితములు మీ ఆర్థధుచేరిన వారములో పంపుదుము. మీజన్మనక్షత్రము లేక 9 అక్షరములు దాదాపు వయస్సుతో ఖచ్చితము రూ. 1-0-0 పంపించినచో బడయగలరు. 1 నెల ఫలములకు 0-4-0 లు వి. నెం. 25. డాక్. తర్క, అంజనాయనం, శాకినాథ.

అమృతమునకు నిద్రముగమున్నది. మీకు అట్లు గుర్తును చేసితిమి (ప్రతిదిగల 200 'కములమున్న యిది' పు. చివ్వు. ముద్రాపనల అంశమును ఈ నిద్రముగా నున్నది. శివభూమి ఉచితము. రావు చిన్నరావు & సన్స్, రాయల్ నెర్రే, కడియం, తూర్పు గోదావరిజిల్లా.

కోరుకొల్లు

బహిరంగ సభ

ఈ నెల 18-వ తేది సాయంత్రము 5 గంటలకు కోరుకొల్లు గ్రామములో కైకలూరు తాలూకాబోర్డు ఉపాధ్యక్షులు హ-రా-రా-శ్రీ మట్టపూడి రామాంజనేయులు నాయకుగారి అధ్యక్షతక్రింద నోక బహిరంగసభ జరిగెను. సభకువచ్చినవారిలో కైకలూరు తాలూకాబోర్డు ప్రెసిడెంటు మ-రా-రా-శ్రీ నుడివాడ మార్కవారాయణ నాయకుగారు, కతారి శితారామయ్య నాయకుగారు, ఆనవూరు, కొచ్చెర్ల, ప్రొద్దువాక, దేవపూడి, ములకలపల్లి, బొమ్మినంపాడు, వేమకరపాడు, వైవాక, చోరంపూడి, సానూరు ప్రవరము, తామరకొల్లు, మన్నగు గ్రామములుగలరు. సభలో నీచిగున తీర్మానములు చేయబడినవి.

(1) కైకలూరు తాలూకాను పోలీసుకాల్పు రెండు భాగములు చేయుచున్నది. ఆ కాల్పును ఉత్తరవైపు ఒక భాగము, దక్షిణవైపు రెండవభాగము. ఉత్తరవైపు భాగములోని గ్రామములకు కైకలూరు సబ్రిజిస్ట్రేటరు ఆఫీసు మిక్కిలి ఉపయోగముగానున్నది. దక్షిణవైపు భాగములోని గ్రామములు ముదిసేపల్లి, కైకలూరు, కాలవరము సబ్ రిజిస్ట్రేటరు ఆఫీసు లకు వెళ్లవలసియున్నది. ఈ ఆఫీసులు సదరు గ్రామములకు దూరముగా నుండి మార్గసౌకర్యములు బాగుగా లేకపోవుటచేత ప్రజలు మిక్కిలి కష్టపడుచున్నారు. ఆ కారణముచేత దక్షిణ వైపు భాగములోని గ్రామములకు మధ్యగ్రామమును అన్నివైపులనుండి రాకపోకలకు కొన్నివిధములైన సౌకర్యములుగల రైల్వేగ్రామమును కోరుకొల్లు గ్రామములో ఒక సబ్రిజిస్ట్రేటరు ఆఫీసును స్థాపించవలెనని ప్రభుత్వమువారిని ఈ సభవారు కోరుచున్నారు.

(2) ఈ ప్రాంతపు గ్రామముల ఉపయోగమునిమిత్తము మనుష్యుల వైద్యకాల నోకదానిని కోరుకొల్లు గ్రామములో ఏర్పాటుచేయించవలసినదని కైకలూరు తాలూకాబోర్డువారి ద్వారా ప్రభుత్వమువారిని ఈసభవారు కోరుచున్నారు.

3. ఈ ప్రాంతపు గ్రామముల ఉపయోగమునిమిత్తము పశువుల వైద్యకాల నోకదానిని కోరుకొల్లు గ్రామములో ఏర్పాటుచేయించవలసినదని ప్రభుత్వమువారిని ఈ సభవారు కోరుచున్నారు.

4. ఈ ప్రాంత గ్రామముల ఉపయోగమునిమిత్తము మిడిల్ స్కూలుల నోకదానిని కోరుకొల్లు గ్రామములో ఏర్పాటు చేయించవలసినదని కైకలూరు తాలూకాబోర్డువారి ద్వారా కృష్ణాజిల్లాబోర్డువారిని ఈ సభవారు కోరుచున్నారు.

5. ఈ ప్రాంతపు గ్రామములలో ప్రభుత్వపు ఉన్నతోద్యోగులు మకాముచేయుటకు తగు వసతిగృహములు బొత్తుగా లేకపోవుటచేత సాధారణముగా ఉన్నతోద్యోగులు ఈ ప్రాంతములకు రాబలభిన్నురు. అందువలన ఈ గ్రామములకు న్యాయముగా జరగవలసిన అభివృద్ధిలైనను జరుగుటలేదు. జిల్లాబోర్డువారు సుమారు 10 సంవత్సరములక్రిందట కోరుకొల్లు గ్రామములో ట్రాక్టర్స్ బంగారా కట్టనిమిత్తము యిది మూడు యకరముల భూమిని అక్వైరు చేసివారు. సదరు స్థలములో ఒక ట్రావెలర్స్ బంగారాగాని, ఒక రైల్వే హామిగాని, కట్టించవలయునని కైకలూరు తాలూకాబోర్డువారి ద్వారా కృష్ణాజిల్లాబోర్డువారిని ఈసభవారు కోరుచున్నారు.

6. కోరుకొల్లునుండి కేలిడిండిమిదుగా ఉప్పుతీరువరకు, న, భీమవరమునుండి కాళ్ళే మిదుగా ఉప్పుతీరు వరకును, ఉప్పుకోళ్లు మధ్యవారిగూడెం రేవువద్ద కలియటకు ఉప్పుతీరు ఉప్పుముగానున్నది. పశ్చిమగోదావరి జిల్లా కృష్ణాజిల్లా వాస్తవ్యులు బండ్లు వలభముల రాకపోకలకైవ్యాపాదము సులభముగ జరుగుటకు ఆ రేవుయొద్ద ఉప్పుతీరుకు ఒక వంతెనను నిర్మాణము చేయించవలసినదని కైకలూరు తాలూకాబోర్డువారి ద్వారా శ్రీ కృష్ణాజిల్లాబోర్డువారిని, శ్రీ పశ్చిమ గోదావరి జిల్లాబోర్డువారిని ఈ సభవారు కోరుచున్నారు.

7. ఈ ప్రాంతపు గ్రామముల ప్రయాణ సౌకర్యముల నిమిత్తము ప్రస్తుతము సింగరాయపాలెం నుండి కోరుకొల్లువరకును, కైకలూరునుండి కోరుకొల్లువరకును ఉన్న మట్టిరోడ్డును కంకర చేయించవలెననియు, కైకలూరు కోరుకొల్లు రోడ్డుమీద కట్టవలసిన 5 విదు రాతి వంతెనల ఎట్టి మేట్లు జిల్లాబోర్డువారు కాంక్ష కో చేసినందున ఆ వంతెనలను 1930 సంవత్సరములలో తప్పక కట్టించవలెననియు కైకలూరు తాలూకాబోర్డువారి ద్వారా జిల్లాబోర్డువారిని ఈ సభవారు కోరుచున్నారు.

8. కోరుకొల్లునుండి దేవులపల్లివరకు క్రొత్తపల్లి బ్రిడ్జి లోడ్డు తుదికెట్టు బంటుమిల్లి కోళ్ళును కలియుటవలన, కోరుకొల్లునుండి వైవాకమీదుగా కైమిల్లియొద్ద ముడికెట్టు బంటుమిల్లిరోడ్డును కలియుటవలన వైవాకనుండి చోరంపూడివరకును రోడ్డును చేయించవలసినదని శ్రీ జిల్లాబోర్డువారిని కైకలూరు తాలూకాబోర్డువారి ద్వారా ఈ సభవారు కోరుచున్నారు.

9. పెదలంక ఛానల్ కు ఇరు ప్రక్కలనున్న సుమారు 40 గ్రామముల సౌకర్యము నిమిత్తము ఛానల్ కు గడ్డవల్లేరు లాకుల నద్దను బొమ్మినంపాడు రిగ్యులేటరు యొద్దను కొండంగి యొద్దను లాకులు కట్టించి పడవకాల్పుగా మార్చింపవలెననియు, కాల్పుకు ఇరుప్రక్కలనున్న పల్లపుసాగుకు లాయఖిగు మెరకధూముల నన్నింటిని పల్లపు సాగుక్రింద చేర్చించవలె ననియు ఈ సభవారు ప్రభుత్వమువారిని కోరుచున్నారు.

10. ఈ ప్రాంతపు గ్రామముల సౌకర్యము నిమిత్తము కోరుకొల్లు గ్రామములో ఒక స్టాంపు వెండరును ఏర్పాటు చేయించవలసినదని శ్రీ కృష్ణా కలెక్టరువారిని ఈ సభవారు కోరుచున్నారు.

11. ఈ గ్రామములో బాలికల విద్యాభివృద్ధి నిమిత్తము ప్రత్యేకముగా నోక బాలికా పాఠశాలను సాధ్యమైనంత త్వరలో ఏర్పాటు చేయించవలసినదని కైకలూరు తాలూకా బోర్డువారిని ఈ సభవారు కోరుచున్నారు.

12. బంటుమిల్లి మెయిన్ డిస్ట్రిబ్యూటరీకాల్పుయొక్క క్రొత్తపల్లి బ్రిడ్జి ఎత్తు చేయించవలసినదనియు ప్రభుత్వమువారిని ఈ సభవారు కోరుచున్నారు.

(స్వకీయవిలేఖరి)

సమర్థ బంగారు ఆభరణములు శ్రేష్ఠ మైన రత్నము ముద్రబొమ్మకను గలిగించును. తేనివోళ్ళూరి సాము వావ నివ్వబడును. కృష్ణలూరు ఉచితము. (22-3) బొంబాయి జ్యూయెలరీ మార్కెట్, 94 చెనాబజారులో ఉన్న సావుకారు సేట, మదరాసు.

చంద్రా నర్సరీతోటలు. నేలం జంక్షన్ 8 సం॥ అంటుమాడిచెట్లు, తీరర ఫల అంటుచెట్లు, షాడూ రు 7 1/2, సిమ, స్వదేశీ బెల్లూరి పూలబొమ్మలు, 24 దినుసులు సెట్ రు 2 1/2, 12 దినుసులు 1 1/2 "శామంతి పూలు" మదరాస్ పేజీ 8 రు 1. కాల్కులాను ఇతర. Chandra Nursery, P. O. Salem Junction.

స్వయంశిక్షా సంస్కృత గ్రంథములు న్యాయినాథశాస్త్రికృతము తెలుగునాటి తెలుగర్థములు శబ్దము మొదలకు విరుపు ప్రకముల సెట్టు అసలురూ. 3-0-0 తగ్గధరరు 1. ఎన్. యస్. నగసింహం, బ్రియినింగ్ కాకెట్టి, రాజమండ్రి

సంతానం పుట్టుకుండా 'కాంట్రా సెప్టిన్' ఒక్క శ్రే సులభమైన సురక్షిత మాయం 16 మోతాదుల ట్యాబులు 1-12-0 ట్యాబులకు ఇతర వివరములకు: ది సోషల్ హెల్త్ సిండికేట్ 1/3 అంపర్స్.వీధి, బ్రాడ్వేనద్ద మద్రాసు.

మా న సోల్లా సి సి మాత్రలు 30 మాత్రలు 0-10-0 (పది అణాలు) చల సులభము! (ప్రొద్దుబద్ధులు ప్రత్యేకము) గుణ మధికము! కిరీరములో ఉష్ణాధికముచే కలిగిడి ప్రైవ్యకాల కీమాత్రలు దివ్యామృతము. అజీర్ణము, అరుచి, అవులింతలు, అగ్నిమాంద్యము, అదిదాహము, ఎక్కిళ్లు, సర్వాంగముల యందు బలతీయము, పిక్క-లో, పార్శ్వములు, కిరన్ను, శ్రేష్ఠ, ఆసులు మొదలగునవియుందు గలిగిడి సోహలను బోగొట్టి దోషమును మంచి అగోగ్యమునకు దెచ్చును. ఈమాత్రలు మున్నావారో పువ్వుల వెంటనే మాన్యును. అందు ఆ సేవ మీకు గుణం తెలియ. అసహనముగల వేదముకునుబడిరిది దీరంబాంధ్రకీతికి యాభి చెప్పుచున్నా. మక్క-సారి పోడితొడిచిన నిజము తెలియవలదు. నిరువాదు: (98) ఆయుర్వేద వైద్యనిలయం, పొట్టు నిడుమోలు, ఎలక్కురు, కృష్ణాజిల్లా.

గ్రామ పునర్నిర్మాణము

(తాడేపల్లిగూడెం తాలూకాలోను)

"గ్రామ పునర్నిర్మాణము" అనుమాట కొంతకాలము నుండి మనదేశమున విశేషమునువాద్యమై గాంచియున్నది. ఇందులో నిమిషముండు యాదేశమును సాధించుటకై అక్కడక్కడ కొన్ని ప్రయత్నములు జరుగుచున్నవి. రాజకీయములలో వేరేయకటలకు సంబంధించినవారును, అధికారులును, అసభికారులును, హిందువులు, మహమ్మదీయులును ఈవిషయమునమాత్రము అభిప్రాయభేదము లేక వికమత్వముతో పనిచేసి నిర్ణయమునకు వచ్చిరి. స్వరాజ్యమునకున్న ఈ పునర్నిర్మాణమే మనకు తరహాపాటుచుని తలంచువారుగాడ కొందరు కలరు. కాని, గ్రామపునర్నిర్మాణ మన నేమియో, దానిని కొనసాగించుట కెట్టికృషి చేయవలయున్నదో, ఎట్టివా రాపనికి పూనుకొనవలయునో, మున్నగు విషయములగురించి నిశ్చితములగు అభిప్రాయములు గలవారిసంఖ్య చాల తక్కువ. సహకార సంఘముల స్థాపించుటయే గ్రామపునర్నిర్మాణ మని కొందరి మతము. మరొకొందరు పంచాయితీల స్థాపించుటయే గ్రామపునర్నిర్మాణమని తలచుచున్నారు. విద్యను వ్యాపింపజేయుటయే పునర్నిర్మాణమని పలువురి అభిప్రాయము. ఇవన్నియు బాహ్య జీవనముయందుమాత్రమే మార్పులు గలిగించునవి అనియు, గ్రామస్థులయొక్క ఆంతరంగిక జీవితముందు మార్పులు గలిగినగాని, నిజమైన పునరుద్ధరణము జరగజాలదనియు కొంద రనుకొనుచున్నారు. పూర్వకాలపు సంప్రదాయములు కట్టుదిట్టములు నైతికధర్మములు శిథిలమగుటచేత మన గ్రామము లన్నియు దుస్థితి ననుభవించుచున్నవనియు, పురాణపతనము, భీజనలు, ఉత్సవములు లోనగువాటిని పునరుద్ధరణ చేయుటయే గ్రామపునర్నిర్మాణ మని భావించు వారు కొందరు కలరు. భిక్షాభిప్రాయము లిన్ని యందుటచేత ఇప్పుడప్పుట జరుగుచుండు పునర్నిర్మాణము నిజమైన పునర్నిర్మాణము కాదనియు, ఇందుకై ఖర్చుపెట్టబడు ప్రయత్నము దుర్వ్యయమగుచున్నదనియు కొంద రనుకొనుచున్నారు. ఇట్టి సురభిప్రాయముల తొలగించుట అత్యంతవశ్యము. అప్పుడుగాని ఈయంద్యమముపట్ల అందరికిని నిజమైన సానుభూతి కుదురజాలదు.

ఈ దురభిప్రాయముల తొలగింపగల గ్రంథము ఈమధ్య ను ప్రకటింపబడినది. "గ్రామ పునర్నిర్మాణపు తరగతుల ఉపన్యాసములు" అని దాని నామధేయము. ఈ యుపన్యాసములను తాడేపల్లిగూడెం తాలూకాలోద్భవారి యాజమాన్యమున ఆంధ్రదేశముందలి పలువురు నాయకులు గతజేసినది తాడేపల్లిగూడెములో నొసంగిరి. తాలూకాలోద్భవారి పాఠశాలలో ప్రని చేయుచుండు ఉపాధ్యాయు లా తరగతులకు వచ్చియుండిరి. ముఖ్యముగ వారియుపయోగార్థమై ఈ ఉపన్యాసములు చేయబడినవి పుస్తకరూపముగ నవి ప్రకటింపబడుటచే ఈ యుపన్యాసముందు అభిలాష గలవా రెల్లరు వాటియొక్క లాభమును పొంద గలిగి యు న్నారు. ఇట్టి తరగతుల నేర్పరుపవలయుననియు, ఈ యుపన్యాసములను గ్రంథరూపముగ ప్రకటింపవలయుననియు తాలూకాలోద్భవారికి నచ్చజెప్పి, ప్రకటనవిషయములో విశేషముగ శ్రద్ధ వహించిన శ్రీ యర శనివారపు సుబ్బారావుగారు పాఠకుల కృతజ్ఞతకు పాత్రులు.

ఈ గ్రంథములోని ఉపన్యాసములు పునరుద్ధరణమునకు సంబంధించిన వివిధవిషయములను వివరించుచున్నవి. ఉపన్యాసముల నొసంగినవారు కేలము పుస్తకపాండిత్యము గలవారుగాక ఉద్ధరణమునకు సంబంధించినసంస్థలను నెలకొల్పి వాటిని ప్షయముగ నమలుపుచున్న అనుభవజ్ఞులై యున్నారు. కావుననే ఈ గ్రంథమునకు విశేషముగ ప్రాశస్త్యము లభింపనున్నది. దేశాభిమానులందరు దీనినివదిలి, ఇందులోనిసత్యముల గ్రహించి, వాటిని ఆచరణముం దుచినయెడల మనగ్రామముల శ్రేయస్సు కడు శీఘ్రముగ వృద్ధియగును.

ఇట్టి యుపన్యాసముల నొక్క సంవత్సరముమాత్రమే పుచ్చించుటయు, ఒక ఉపాధ్యాయులనుమాత్రమే ఇచ్చించుటయు చాలదు. ఏటకు ఈగ్రంథమును జరుగవలయున్నది. తాలూకాలోద్భవారిగ్రామములం దీవిషయమై నిజమైన అభిమానులుగల్గునవలెనుగాడ ఇట్టితరగతులకు నెచ్చునట్లు చేసినయెడల పొనుగనందును. కార్యనిర్వహణములో ఉపాధ్యాయులు కొంతవరకు తోడ్పడినను, తదితరుల సహాయముగాడ చాలవరకు అవశ్యకము. ఇట్టియుపన్యాసముందు నిజమైనవిశ్వాసము గలవారు గ్రామముందుండినయెడల ఉపాధ్యాయులకృషి నులభముగ సఫలము కావలెను.

ఆంధ్రదేశముందలి తాలూకాలోద్భవార్లు ఇట్టి ఈ విషయమై ముందంజ వేయగలిగినవి తాడేపల్లిగూడెం తాలూకాలోద్భవార్లు ఇందుకు కారణము దానికి ప్రాసిద్ధింపట మ-రా-రా శ్రీ కలికిండి గంగరాజుగారియొక్క ఉత్సాహపూరితమగు కార్యదీక్షయే. ఈ సంవత్సరముమాడ నీట్టి తరగతులను ఏర్పాటు గావించి, ఆంధ్రదేశముందలి గ్రామములచే ఉపన్యాసముల పుచ్చించుటగాక

నెల్లూరు. మామిడిపూడి వేంకటరంగయ్య.

TEXACO

మేలైన రకము

మోటారు చమురులు, గ్రీజులు, పారిశ్రామికచమురులు, జిన్నింగ్ చమురులు, తింజను చమురులు వంటివి ఉపయోగకరమైన లూబ్రికెంట్లు.

41, మూకర్ నల్లముత్తువీధి, మద్రాసు.

THE TEXAS COMPANY (INDIA) Ltd.,

Bombay, Madras, Etc.,

టి. ఆర్. శర్మ, విజయనగరం, ఉత్తరనర్కారులకు సోల్ ఏజంట్లు.

Price Annas 10 only.

AMRUTANJAN DEPOT

MADRAS & BOMBAY.

వనాశధిశబ్దార్థనిఘంటువు.

మూలకలయొక్క 35,000 సంస్కృతశబ్దములకు తెలుగు అర్థములు కలవు. కావ్యలిఖితండు వెల రు. 3-4-0 లు. "భస్మవదీవిక" ఇందు సమస్తఖనిజములు కుడిచేసి భస్మములుచేయు యానాని ఆయుర్వేదవిధానములు గల కులం 1-కి రు 500 ల కిమ్మముగల భస్మముకూడ గలదు. కావ్యలిఖితండు వెల రు. 2-0-0 రెడ్డి సోదరులు, రాయవరము, గోదావరి.

వాసక వరబత్తు

79.1

దగ్గులకు, జిలుబుకు, నుప్రసిద్ధమైన నివారిణి

వాసక వరబత్తు మిక్కిలి కఫహరమైనది, రోగ

ములచే గలుగు ఉబ్బులకు గుణమును గలిగించును.

దగ్గును తగ్గించి, స్వేచ్ఛా కఫమును త్రోసివేసి, రొమ్ము

నందు గలుగు బాధను తొలగించును. రొమ్ముపడితము

న్యూమోనియా వ్యాధులకు ఇది ఆమోఘమైన గుణ

మునిచ్చుచున్నది.

ఈ మాదిరిగానున్న అనుకరణములను చూచి మోసపోకుడు.

BENGAL CHEMICAL &
PHARMACEUTICAL WORKS Ltd.,
15, COLLEGE SQUARE, CALCUTTA.

వీలర్డు మోటారు కారు బ్యాటరీలు

అన్ని విధములైన మోటారుకార్లకు అత్యంత ఉపయోగముగ విలర్డ్ వేటుటు బ్యాటరుమరలు లేక మానుచు చేరుచేయుట ఈ బ్యాటరు విధములైన బ్యాటరీలు అన్ని వ్యాపారస్థులవద్ద దొలకును. లేక ఈ క్రింద కనువరచిన కంపెనివారివద్ద నేరుగా తెచ్చించుకొనవచ్చును.

ది క్రాఫ్ట్స్ యింజనీరింగు కంపెనీ
(మద్రాసు) లిమిటెడ్.,

మానేజర్లు:—బెన్రు అందు కంపెనీ, లిమిటెడ్.,

పోస్టుబాక్సు నెం. 205 ఫస్టులైనువీచ్, మద్రాసు.

నెల్లూరుజిల్లా జమీందారీ రయతుల సంఘము

పై సంఘ యాజమాన్యమున తే 18-12-29 దిన నూ
పూరుపేటలో జరిగిన మహాసభయందు యాక్రింది తీర్మానములు
గావించబడినవి.

1. వెంకటగిరి జమీందారీ రయతులు సూహూరుపేటలో
సమావేశమయి తమ జమీందారీలోని చెరువులు మొదలగు నీటి
పాడుదలననుగుణము కొన్ని తరములనుండియు మర మృగులను
చేయక వెంకటగిరి జమీందార్లు కేవలం అశ్రద్ధతో పూర్వముందు
టనుగూర్చి తన దుఖమును, ఆశాభంగమును తెలియపర్చుచూ
యీపనులు చేయవలసినదిగా జమీందారులకు బత్తిడి కలుగ
జేయ వలసినదని సర్కారువారిని ప్రార్థించుచున్నారు.

2. కొన్ని పందర్బాసులలో రెమిటెన్స్ కలగజేయు
టకు యస్తేట్లు ల్యాండు ఆక్టు సవరించు ప్రదేశ్యముతో శ్రీమాన్
జిశ్వరాధిపతి మహాశయోగారు మదరాసు శాసనసభలో ప్రవేశ
కొల్పియున్న బిల్లును యీ సమావేశమువారు బలపరచుచూ,
అట్టి బిల్లు జమీందారీ రయతుల జీవితమునకు అత్యవసరమని
తలచుచూ గవర్నరు మెంటువారిని, కాకాసిలు సభ్యులను, అందులో
ముఖ్యముగా నెల్లూరుజిల్లా రయతుల తరపున కాకాసిలులో
నున్న సభ్యులను యీ బిల్లును బలపరచవలసినదని యీ సమావేశ
మువారు ప్రార్థించుచున్నారు.

సవరణ:—పైమాటలకు తర్వాత యాక్రింది వాక్యము
చేర్చవలసినది. నెల్లూరుజిల్లా తరపున ప్రతినిధులుగా వుండు
వారిలో యెవరుగని యీ బిల్లును బలపరచ జాలనప్పుడు వారు
ఆస్థానమునకు రాజీనామాయిచ్చి ఆస్థానమునకు మరియొక
ప్రతినిధిని పంపుటకు ప్రజలకు ఆనకాళియు యివ్వవలసినదిగా
ప్రార్థించుచున్నారు.

తీర్మానము సవరింపబడిన ప్రకారము ఏకగ్రీవముగా
నామోదించబడినది.

3. సర్కారువారు యస్తేట్లు ల్యాండు ఆక్టు సవరణ
బిల్లును ప్రవేశపెట్టెదమని వాగ్దత్తముచేసియుండియు యింత
కాలమువరకు అవనిశే తలపెట్టుకొనకుండుటను గూర్చి తమ
విచారమును తెలుపుచూ ఆవిషయమై తృప్తికరమయిన బిల్లు
నొకదానిని త్వరలో ప్రవేశపెట్ట వలసినదిగా కాకాసిలులోని
ప్రతినిధులను యీ సమావేశవార్లు కోరుచున్నారు.

4 యింపార్టెంట్ యస్తేట్లు ఆక్టు వెన్యూలులో ప్రతి
సంవత్సరము క్రొత్తజమీందారీలను చేర్చుచుండు పద్ధతినిగూర్చి
తమ భయమును, ఆశాభంగమును తెలియపర్చుచూ ఆచట్టమును
సాధ్యమయినంత త్వరలో త్రొసివేయ వలసినదిగా సర్కారు
వారిని ప్రార్థించు చున్నారు.

(ఒక విలేఖరి.)

హిమాలయ టిబెట్ నేపాల్
ప్రాంతమున దొరకు వస్తువులు

కస్తూరి:—సిసలైన మంచి కస్తూరి. తులం 1-కి. రు. 85/-
లొబాల్ నెం. 1:—శిసలైనది. నూర్యకల్పిల్లో ఆయుర్వేద
మూలికల ద్వారా తగ్గిచేయ బడినది
తులం 1-కి రు. 2/-

లొబాల్ నెం. 2:—సాధారణముగా బజారులో దొరకు సరకు
వుంది. తులం 1-కి రు. 0/8/-

పాస్తీజి, ప్యాకింగ్ ప్రత్యేకం. ఉత్తర ప్రత్యేకతరము
లు ఇంగ్లీషు, హిందీలో వ్రాయవలెను.

May be had of:—

PREMLAL SHAH GANGOLA.,
Almora (Himalaya) U. P

శుక్లబంధు

ఎంత దుర్బలమైన వీర్యమునైనను గట్టిపరచి ఒక్క-గం
టలోనే అద్భుతమైన ప్రభావమును చూపును. శుక్లబంధును
కట్టుటలో చేరువొంది, స్త్రీపురుషులకు పరస్పరప్రేమను
కలిగించుటకు దీనిని మించిన ఔషధము లేదు. 25 మా. 2-8-0

చందనాదినటి నేట్లు 4-0-0

సెకన్యగులకు దివ్యవధం. ఇచ్చాపర్వముచాలును. ఆమోఘం
రత్న పురుషలేహ్యము శేరు డబ్బీ 3-0-0

వీర్యవృద్ధికి పేరుపడిన ఔషధము.

17-3 త్రిపురసుందరీ వైద్యశాల,
మహేంద్రవాడ-రామచంద్రపురంపాస్ట, గోదావరిజిల్లా.

మోక్షగుండరామాయణము

యక్షగానము, హరికథ, 6 కాండములు గల సంపూర్ణరామాయణము. పద్యములు
పాటలు, కీర్తనలు, మెట్లు, తోహారాలు లన్ని శుభకార్యములలో పాడవచ్చును. హరిభక్తులకు,
స్త్రీపురుషులకు ఉపయోగము. 422 పుటల క్యాలికోబైండు. రు 2-8-0. 208

అష్టాదశపురాణసారము

వదు నెనిమిది పురాణములు 4 భాగములుగ సులభశైలిని వచనములో కథలవలె వండిత,
సామర, స్త్రీ, పురుష, బాలబాలికలకు ఉపయోగించునట్లు వ్రాయబడినవి. వెల భాగము 1-కి
రు 1-0-0 నాల్గుభాగములుగల సంపూర్ణగ్రంథము. క్యాలికోబైండు, వెల రు 4-8-0.
143-3 ఈదర వెంకయ్యపంతులు ప్రొప్రైటరు రామా అండు కో, ఏలూరు.

ఇ. మె రుక్ (జర్నలి)

మ క ర ధ్వ జ ము (బంగారముతో చేసినది)

“దాని ను పయోగించిన జరామరణము లుండవు”

తులము గొట్టము రు 2.

స శాస్త్రము.

137-1

ఇండియాకు సోల్ ఏజంట్లు. పోస్టుబాక్సు 10852

ఇండో-జర్మన్ డ్రగ్స్ స్టోర్స్, కలకత్తా.

రామమోహనఫార్మసీ, అ బె జ వా డ్.

కేవల ఔషధములు భస్మములు లేహములు చూర్ణములు మొదలగునవిన్నియు కఠినమోహనాశ్రమముక్రింద గుప్తసిద్ధి అయి వైద్య
వలన తయారుచేయించబడి సిద్ధముగానున్నవి. కేటలాగు ఉచితము.

ప్రెసిడెంట్. సి. రాజగోపాలాచారి బి.వి. బియర్. కె. దశరథరావుయ్య బి.వి. బియర్. జి. వెంకటప్పయ్య రిటైర్డ్ వకీలు.

గ ట్టి చా య ర ం గు నూ లు

పూర్వమునుండి తయారుచేయబడిన గట్టిచాయ తోగర్మమరుచాయ నూలురకమున్న
నూతన పలురకముల కలరు నూలున్న, నెం 20 మొదలుకొని నెం 150 బరు నూలువరకు
తయారుచేయుచున్నాము. కావలయువారు ఆర్డరు వ్రాయించితే ధరలు సరసముగాను గట్టి
చాయలుగాను పంపబడును. శాంపిల్ ఆర్డరుకు వ్రాయును. 132

యల్. కే. వీనాక్ష్ అయ్యర్,

గట్టిచాయనూలు జపులివ్యాపారం, మహల్ బిగ్గి, మధుర.

ఆశ్చర్యములేదు - భ్రాంతిలేదు - ఒక నిజమైన కానుక

6 బుడ్లు “మోహన బిలాస్” తలనూనె ను రు 6 లకే కొనుక్కివారికి గొలుసుతో పక్క 2
నిజమైన శేబు గడియారమును 162 ఫిలిప్సల సామానులతో ఇనాముగా పంపబడును.

మోహన బిలాస్ తలనూనె

రకముగల చేరినవాటిలో అగ్రస్థాన వలంకరించుచున్నది.
సువాసనయందు అద్వితీయమైనది. ఒకసారి వాడిన దీని మనో
హరమైన సువాసన 24 గం. వరకుండును. తలకు చల్లు గానుంచి,
వెండ్రుకలు బాగుగా పెరుగుటకు తోడ్పడును. వెండ్రుకలకు
రంగును గలిగించుటమాత్రమేగాక, ఇంద్రజాలమువలె అద్భుత
ముగా పనిచేయును.

ఒక బుడ్లి ధర రు 1-0-0 మాత్రమే ఒకేసారి 6 బుడ్లను
కొనువారికి ఈ దిగువ తెలుపబడిన బహుమతు లివ్వబడును:—

“ఒక జత సులోచనములు, పిస్టల్, టూయిలెట్ సబ్బు,
ఒక బుడ్లి అత్తరు, శేబునందిముడు దీపము, ఒక త్తమలపాము
పెట్టె, ఒక బత్తెనులపెట్టె, అద్దము, దువ్వెన, గప్పి రేజరు,
చేతిబల్లెనులు, చీట్లు, ఫాన్ పెన్ కలము, కత్తి, చేతిముఠా,
కత్తెర, వ్రేలి ఉంగరం, ఒక మంచి రైల్వే టెగులేటరు ఒక
గొలుసుతో, ఇవన్నియుగాక 144 నీటి బొమ్మలు మొత్తము
162 బహుమతులు రు 6 లుకు మాత్రమే.

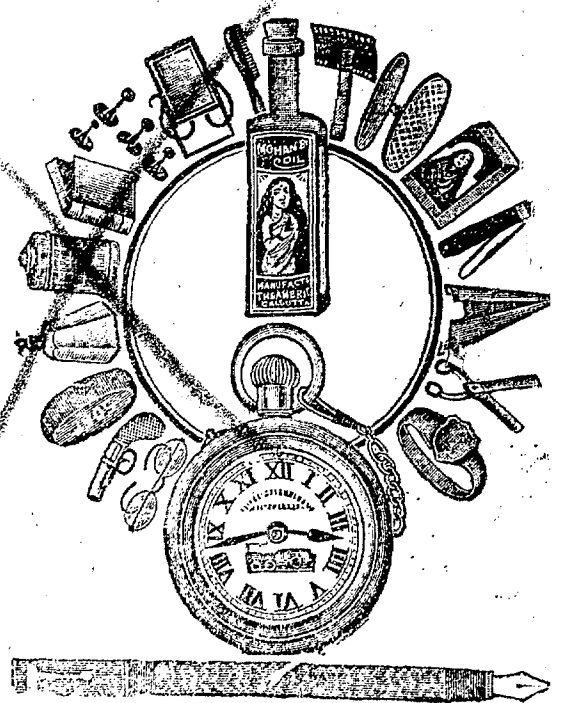
గడియారమువకు 5 సం. రమణులు పూచీ యిచ్చుటయు.

ప్యాకింగు, తపాల్ ఖర్చు ప్రత్యేకము

206

పూర్తివిలాసము ఆంగ్లభాషయందే వ్రాయవలెను.

AMERICAN COMMERCIAL CHEAP STORES., (Dept. 16
Post Box No. 561, G. P. O. CALCUTTA.

నెల్లూరుజిల్లా జమీందారీ రయతుల కాన్ఫరెన్సు

ఆహ్వానసంఘ సమావేశము

నూనూరు పేట 18-12-29

నెల్లూరు జిల్లా జమీందారీ రయతుల కాన్ఫరెన్సు జరుపుటకు ఆహ్వానసంఘమువారు శ్రీయుత బత్తిన పెరునాళ్ల నాయుడుగారి యాజమాన్యము క్రింద యీకోజు నూనూరు పేటలో సమావేశమయి యీక్రింది తీర్మానములను గావించిరి.

1 జిల్లా కాన్ఫరెన్సును అధ్యక్షులుగా నుండుటకు యీ క్రిందివారిలో నొకరిని కోరవలసినదిగా ఆహ్వాన సంఘమువారు తీర్మానించుచున్నారు.

1. దివాన్ బహదూరు మోవల్ల రామచంద్రరావుపంతులవారు.

2. భూపతిరాజు వెంకటపతిరాజుగారు. సి. వి. ఇ.

3. దివాన్ బహదూరు బి. మునిస్వామినాయుడుగారు.

4. అ. కాశ్యపరావుగారు.

2 ఆహ్వానసంఘమునకు అధ్యక్షులుగా మ. రా. రా.

శ్రీ తొండమనాటి పోలయ్యనాయుడుగారిని యొప్పుకోవలసినట్లుగా తీర్మానించడమయినది.

2. (1) ఆహ్వానసంఘమునకు ఉపాధ్యక్షులుగా శ్రీయుత తులు (1) దొడ్ల రామిరెడ్డిగారు, (2) కాటూరు వెంకటనరసప్పనాయుడుగారు యొప్పుకోవలసినట్లు తీర్మానించడమయినది.

ఆహ్వానసంఘమునకు కోశాధిపతిగా శ్రీయుత దొడ్ల రామిరెడ్డిగారిని యొప్పుకోవలసినట్లు తీర్మానించడమయినది.

ఆహ్వానసంఘమునకు యీ క్రిందివారలను కార్యదర్శులుగా యొప్పుకోనుటనున్నది. అవసరమైనప్పుడు యితరులను మరి కొందరిని కూడా చేర్చుకొనుటకు కమిటీవారికి అధికారము వుండులాగుననున్నది తీర్మానించడమయినది.

1. శ్రీయుత వాణికా పిచ్చిరెడ్డి యం. ఏ. బి. ఎల్. గారు.

2. ,, బద్దెపూడి వెంకటనారాయణరెడ్డిగారు,

3. ,, దువ్వూరు రామకృష్ణరెడ్డిగారు,

4. ,, లింగారెడ్డి రామకృష్ణరెడ్డిగారు,

5. ,, పాటపల్లి సురప్పనాయుడుగారు

6. ,, నల్లారెడ్డి వెంకరెడ్డిగారు,

7. ,, వేటాటి మునుస్వామి రెడ్డిగారు.

ఈ రయతుకాన్ఫరెన్సును జిల్లా రాజకీయమహాసభతో కూడా 1930 సం॥ మార్చి నెలలో నెల్లూరులో జరుపునట్లు తీర్మానించడమయినది.

రయతుల కాన్ఫరెన్సును ప్రతినిధిత్వము 0-4-0 లుగా వుండవలసినట్లు తీర్మానించడమయినది. (ఆహ్వాన సంఘ సభ్యులు యీరునును చెల్లించనక్కరలేదు).

కాన్ఫరెన్సు జరుగు లేది ఆహ్వానసంఘమువారు నిర్ణయించవలసినట్లు తీర్మానించడమయినది. (ఒకవిలేఖరి)

బెజవాడ

(స్వకీయవిలేఖరి)

గొప్ప సంగీతనాథ

బెజవాడ, డిసెంబరు 20—ఈవారమున ఈ పట్టణమున

సుప్రసిద్ధ గానవిద్వాంసు లగు శ్రీయుత పాటపల్లి రాజు కృష్ణయ్యగారి పాటకచ్చేరియందు వుదుకోటపద్మాంబు లో ప్రఖ్యాతిగాంచిన శ్రీయుత దక్షిణామూర్తిపిళ్లగారిమృదంగ వాద్యము జరిగెను. పాటకచ్చేరి ఒక జాము జరిగెను. పక్షి సంగీతవిద్వాంసులచే నలంకరింపబడెను. ఆ సమయమున రాజు కృష్ణయ్యగారు చూపిన అపూర్వ తాళప్రస్తారప్రాగల్భము దక్షిణామూర్తి పిళ్లగారు ప్రదర్శించిన నిత్యపరువాద్యకైదువృత్తు ములు సమయగ మేళగించ, సభ్యులకు మిక్కిలి ఆనందమును చేకూర్చెను. ఇకను ముందు ఆంధ్రదేశమున జరుగు పాటకచ్చేరిలయందు రామకృష్ణయ్యగారిని, దక్షిణామూర్తిపిళ్లగారిని ఆహ్వానించుచో మిగుల సంతోషపడాయుడుగ నుండ గలదని సభ్యులెల్లరు తమ యభిప్రాయములను వెల్లడించిరి. ఇట్టి యా కాశము తఱుచుగ ఆంధ్రదేశమున కలుగు గాక యని ఎల్లఱకు కోరిరి.

సువాసన గల బహుమతులు

"4711" యుడికొలోన్ యొక్క సువాసన కనుపడనిదియై, తాపమును పోగొట్టగలచై యున్నది. శ్రీ యాణముచేసినతరువాతను, వాట్నానందము జననము, రసములందును "4711" తప్పక యుండి తీరవలయును. దీనిని కొద్దిగ చేతివద్దపై చల్లి కణితోపైను నుదుటిపైను అద్దుచుండినయెడల నూతన బలమునిచ్చును. "4711" ను కొద్దిగ సాసరునందుంచి కాచినయెడల మంచి సువాసన యివ్వగలదు.

"4711" యుడికొలోన్ గాని లేక దానితో సమానమైన సువాసన గలిగిన దానిని దేర్చుచుకొనుట యీ త్రమము. దానియందునుగూడ "4711" నుగంధ ద్రవ్యములుండ మరియొకదానికై మూడు సమంజసముగ గనుబడవు.

వీనియొక్క ప్రతీ ప్రతి సువాసన కనుగొనుటకు "4711" నీలవర్ణ బంగారు బిల్లుయొందును.

4711 Genuine Eau de Cologne

ఏజెంట్లు —

మెసర్స్ రాబర్టు బ్లావ్ (ఇండియా)

సెంట్రల్ బలంకి విలింగ్ బాబాయి

చెన్నపురి బజారు ధరలు

1929 సం. డిసెంబరు నెల 23-వ తేది సోమవారము

1. ధాన్యములు			
పియ్యముబస్తాలు			
మనుమ తెకాలిది ,, ప 45 కలది	12 8 0	18 4 0	
నెల్లూరిది ,, డిల్ 42	13 8 0	14 0 0	
ఫిల్లి ,, డిల్ 46	16 0 0	17 0 0	
రానులు రా. 164 బస్తా 1-కి	11 0 0	12 0 0	
పత్తులు ,,	19 0 0	20 0 0	
2. ధాన్యము పప్పులు			
కందులు బస్తా 1-కి ర 205	16 0 0	17 0 0	
కెనకలు ,, డిల్	17 0 0	19 0 0	
కెడలు ,, డిల్	14 0 0	16 0 0	
మినుములు ,, డిల్	17 8 0	18 0 0	
ఉలవలు ,, ర 195	8 8 0	9 0 0	
3. మానెవస్తువులు			
పత్తులమానా కా 1-కి	110 0 0	118 0 0	
నెయ్యము 1-కి	14 8 0	19 0 0	
కేర నెనకపప్పు కా 1-కి	41 0 0	48-0-0	
కేర నెనకమానా గానుగ కా 1-కి ర 100 మినుకమానా 81			
ఆముదము కా 1-కి	101 0 0	104 0 0	
4. చిల్లరవస్తువులు			
చాయపసుపు కా 1-కి	108 0 0	110 0 0	
కూరపసుపు ,,	60 0 0	65 0 0	
మిరపకాయలు (గుంటూరుది) కా 1-కి	105 0 0	122 0 0	
పనియలు ,, కా 1-కి	28 0 0	88 0 0	
గుంటూరుపాయకట్టు నీలినంగా ముసుగు 1-కి ర 40 45			
కెల్లము కా 1-కి	28 0 0	49 0 0	
అన్నాచక్కెర బస్తా 1-కి	24 12 0	24 14 0	
చింతపండు కా 1-కి	28 0 0	88 0 0	
5. ఇనుము			
కట్టారకం కా 1-కి	80 0 0	81 0 0	
మిరం	26 0 0	81 0 0	
రవుండు	28 0 0	81 0 0	
6. నూలు			
నెం 20 తెన్ని సింహాయూరే	7 12 0		
నెం 8 ,, కలూరి	4 9 0		
నెం 24 ,, లాకి	6 10 0		
నెం 40 కామ్మరు 10 కా	10 6 0		
నెం 20 క్కె రెల్లెడి	7 5 0		
నెం 40 రాడి	9 8 0		
నెం 4 తెన్ని నునీడు	4 8 0		
44 నాందో	5 8 0		
7. లోహములు			
నెం 100 కులు 1-కి	52 4 0	56-4-0	
బంగారు కులు 1-కి	21 18 0	22 0 0	
పవరను 1-కి		18 7 0	
ఇక్రడి కా 1-కి	240 0 0	242-0-0	
రాగి కా 1-కి	824-0-0	826-0-0	
8. రంకులు			
అతిమేలు స్వీట్లకలండు అతిబగయిక్ సింహాయూరే			
నెం 1-కి గిం 200 కి ర 47 0			
,, నీలిరంగు 1 కి	1 10 0		
,, 14 రంగులు	1 10 0		
,, 28 రంగులు	1 7 0		
,, 56 రంగులు	1 8 0		
,, 1 అందర	1 8 0		
చిట్టలు పొద్దుపొద్దులతో అనగా (బుట్టె, కడ్డు)	8 4		
కాలిగో 3 2	1 4 0		
కడ	1 2 0		

శ్రీ సనాతన విద్యాలయ ప్రథమ పాఠ్యోత్సవము-రాజమండ్రి

రాజమండ్రి ప్రభుత్వములోని శ్రీ సనాతన విద్యాలయము యొక్క ప్రథమ పాఠ్యోత్సవము డి 19-12-29 వం తారీఖున మహారాజ శ్రీ దేశోద్ధారక కాశీవాసుని వాక్యేంద్రరావు పంతులుగారి యధ్యక్షత్యమున మిక్కిలి జరుగవలసిన జరిగి వది. ఉదయమున అధ్యక్షులకు శ్రీ దేశోద్ధారక వాక్యేంద్రరావు పంతులుగారు మెయిలునుండి దిగుబడిన విద్యాలయపు విద్యార్థినులచేతను ఉపాధ్యాయులచేతను విద్యాలయ సావకు రాలకు శ్రీ దేశోద్ధారక వాక్యేంద్రరావుగారు మెదలగువారి చేత స్టేషనునందు ఎదుర్కొనబడి కర్పూర పువ్వులూద్యాలం కృపిత మంగళవాద్యములతో యుత్సవపూర్వముగ విద్యాలయ భవనమునకు తీసికొని రాబడిరి. స్టేషనునందును, కొంతమా రము నచ్చినతరువాత కొద్దుమీదను ఫోటోలు తీయబడినవి. శ్రీ అధ్యక్షులు విద్యాలయ భవనమున ప్రవేశించుటతోడనే బాలిక లచే పువ్వులూద్యాలంకృతై, మృదుగానముతో నుంగళివారను లీవ్యుబడి నుభాసీనుడైరి తరువాత కొంతమంది మిత్రులతో వివాహ సంస్కార విషయమునను, నాటకకళావిషయమునను కొంత సంభాషణ జరిగెను.

సాయంత్రము సరిగా మూడున్నరగంటలకు అలంకరించ బడిన విద్యాలయ భవనమున సభాప్రారంభమయ్యెను. పుర ప్రముఖులును ఇతర గ్రామస్థులు నరు శ్రీ పురుష మహాశయు లనేకులు దయచేసిరి. ఇందు ముఖ్యులు శ్రీ వ్యాపతి సుబ్బా రావు పంతులుగారు, వీరభుంట్ల లక్ష్మీనరసింహ మూర్తిగారు, పెద్దాడ సుందరశివరావుగారు, డాక్టరు పాలకోడేటి నరుమా ర్తిగారు, యా నూర్యప్రకాశరావుగారు, కాశీవాడ పురవాసులు డం|| వేదాంతం కృష్ణయ్యగారు, కవిసార్వభౌమ శ్రీ పాద కృష్ణ మూర్తి కామ్రోలిగారు, మెదలగు పురుషభుంతులను శ్రీమతి బత్తుల కామాక్షమ్మగారు వేదాంతం కనలమ్మగారు పెద్దాడ సుబ్బయ్యగారు చల్ల పల్లి సీతమ్మగారు మెదలగు శ్రీరత్నమ్మ లున్ను సభ సలంకరించిరి.

ప్రథమమున విద్యాలయపు బాలికలచే గానముక్రమగ భగవత్పూర్ణన చేయబడినది. అంతరము అధ్యక్షులు సభ్యుల కరతాళధ్వనులతో యధ్యక్షులకు మలంకరించిరి. తరువలి విద్యాలయ కార్యదర్శిచే విద్యాలయపు కార్యనివేక చదువబడినది. అంత సభ్యులకు శ్రీ దేశోద్ధారకులు తమ ప్రారంభోపన్యాస ము నిట్లుపన్యసించిరి. "పూర్వకాలమున మనదేశములో విద్య యాధ్యాత్మికముతో సంబంధించి మంచి యుత్పత్తినితో నుండి యుండినదియను, అట్టివిద్య ప్రస్తుతకాలమున పాశ్చాత్య శిక్షాసంబంధము పొయి మిక్కిలి క్షీణించినది. వచ్చినదనియు, ఇప్పుటి ప్రభుత్వపువిద్య నిష్ప్రయోజనమై నాకరిలు చేయుటకు మాత్రమే యుపయోగించుచున్నదనియు, ఇతర దేశములలో నూటికి ఎనిమిది తొంభై మాటికిమాత్రమే ప్రభుత్వసహాయము న విద్య నభ్యసించుచుండగా మనదేశములో పురుషులు నూటికి పదునరు శ్రీమతి నూటికి ఒకగునమాత్రమే విద్య నభ్యసించుచు న్నారనియు అందులకు జాతీయవిద్య ఏమియు సహాయము లేక క్షీణించుచున్నదనియు ఇట్టిస్థితిలో దేశోద్ధారక శ్రీ దువ్వూరి సుబ్బయ్యగారు మనారు రెండుసంవత్సరములనుండి అనేకవిద్య యప్రయోశనలతో శ్రీ సనాతన విద్యాలయమును స్థాపించి శిక్షారాధార మేమియు లేకపోయినను కేవలము ప్రజల విరాళము లుండుటయొక్క సహాయముచేతనే అతికష్టముతో జరుపుచున్నదనియు, విద్యాలయమునకు ఆశ్రయపుభుంతులతో కలిసి అన్నిభిక్షులను మనారు నెలకు ఆరువందల రూపాయలు భర్తరుచున్నదనియు ఇట్టి సందర్భమున ప్రజావిహేతుము లేనిదే నడచుటకు మిక్కిలి కష్టము. కావుననే ర జమండ్రి నర పురప్రముఖులు ఒక సంఘముగా నేర్పడి సక్రమపద్ధతు లతో సరియైన విద్యార్థి ప్రణాళిక నేర్పరచి తనంత ప్రవ్య సహాయము కలుగజేసి దీనిని జరుపుటను శ్రీ విద్యకులగిన ప్రాతానా మొనకలదను కోరుచున్నాననియు నిపులముగా వివరించిరి.

శ్రీ వ్యాపతి సుబ్బారావు పంతులుగారు ఈ సందర్భ విషయమై మాట్లాడుచు, ఏ విద్యయైనను ప్రభుత్వసహాయము లేనిదే జరుగుట దుర్లభమనియు శిష్య పాఠ్యభివృద్ధిగూడ సంతే యనియు నుడివి క్రింద నునపారించిన కార్యనిర్వాహక సంఘ ములో తామండుటకు వీలులేదనియు నుడివరి. తరువాత డాక్టరు నరుమార్తిగారు శ్రీపాద కృష్ణమూర్తిగారు చిల్లిడి పల్లి పెద్దాడగారున్న కార్యనిర్వాహక సంఘాధిపతినిగూర్చి మాట్లాడించిరి. నునగు రక్తి గంటలకు అధ్యక్షులకు కొంతరసనియుం బుచే తనసానే శ్రీ ఆరవ అదినారాయణమూర్తిగారి నేర్పరచి రు 500/- విద్యాలయమునకు విరాళముగా వాదానముచేసి సభ లో రు 100 ల కొసంగి సభకు వీడిరి.

అంతరము బాలికలచే సంస్కృతము, హిందీ, ఆంధ్ర భాషలలో క్రమముగా ప్రభోధపంధోదయం మేవాడపత్రిక ప్రస్తాది నాటకములు మిక్కిలి రమ్యముగా ప్రదర్శింపబడినవి. సభ్యులెల్లరును బాలికల ధైర్య వైర్య వాగ్ధోరణి నైపుణ్యము లకచ్చెగనందిరి. అదిపరి శ్రీ మహారాడి యూన్సి లక్ష్మీబా యి వాక్త్రుని దరించిన గాడిచెల్ల శేషబామయ్యయను వదం డ్ బాలికకు బంగారు పతకమును అధ్యక్షులు విద్యాలయంతర పున వొసంగిరి. అంతరము సభ ముగించబడినది.

సభతో నీక్రింది తీర్మానములు జరిగెను

1. ఈ శ్రీ సనాతన విద్యాలయమును యంతరంగా తన యొక్క చేతిమీద విశేషకాయకావ్యములకు లోనై జయప్రద ముగ విద్యాలయమును నిర్వహించుచున్న దేశోద్ధారకవిద్యార్థి సుబ్బయ్యగారిని ఈ సభనారు ఎంతయూ ఆభినందించుచున్నారు.
2. ఈ శ్రీ సనాతన విద్యాలయమునకు సమస్తవిషయ ములందు యాజమాన్యము నప్పించి సక్రమమైన విధానము లే నేర్పాటుచేసికొని విద్యాలయము జయప్రదముగా నిర్వహించుటకుగాను యా క్రిందివారు కార్యనిర్వాహక సంఘముగా నుండుటకు తీర్మానించుచున్నారు.

1. వీరభుంట్ల లక్ష్మీనరసింహమూర్తిగారు
2. కంచుమర్తి రామచంద్రరావుగారు
3. పాలకోడేటి నరుమార్తిగారు
4. వ్యాపతి సుబ్బారావుపంతులుగారు
5. నెల్లెటి సత్యవారాయణగారు
6. శివరాజు రామారావుగారు
7. ఆరవ అదినారాయణమూర్తిగారు
8. కె. యల్. నరసింహారావుగారు
9. కె. వి. ఆర్. స్వామినాయుడుగారు
10. మల్లే సుబ్బారావుగారు
11. దువ్వూరి సుబ్బయ్యగారు
12. అప్పల సుబ్బారావుగారు
13. అనెం మల్లయ్యగారు

పై సంఘమునందు శ్రీయుత వీరభుంట్ల లక్ష్మీనరసింహ మూర్తిగారు అధ్యక్షులుగను డాక్టరు కె. యల్. నరసింహ రావుగారు దువ్వూరి సుబ్బయ్యగారు కార్యదర్శులుగను ఉండుటకు ఈ సభనారు తీర్మానించుచున్నారు. అనంతరమైన ఇతరులకు చేతుకొనబడు ఈ సంఘమున కధికార విాయబడినది.

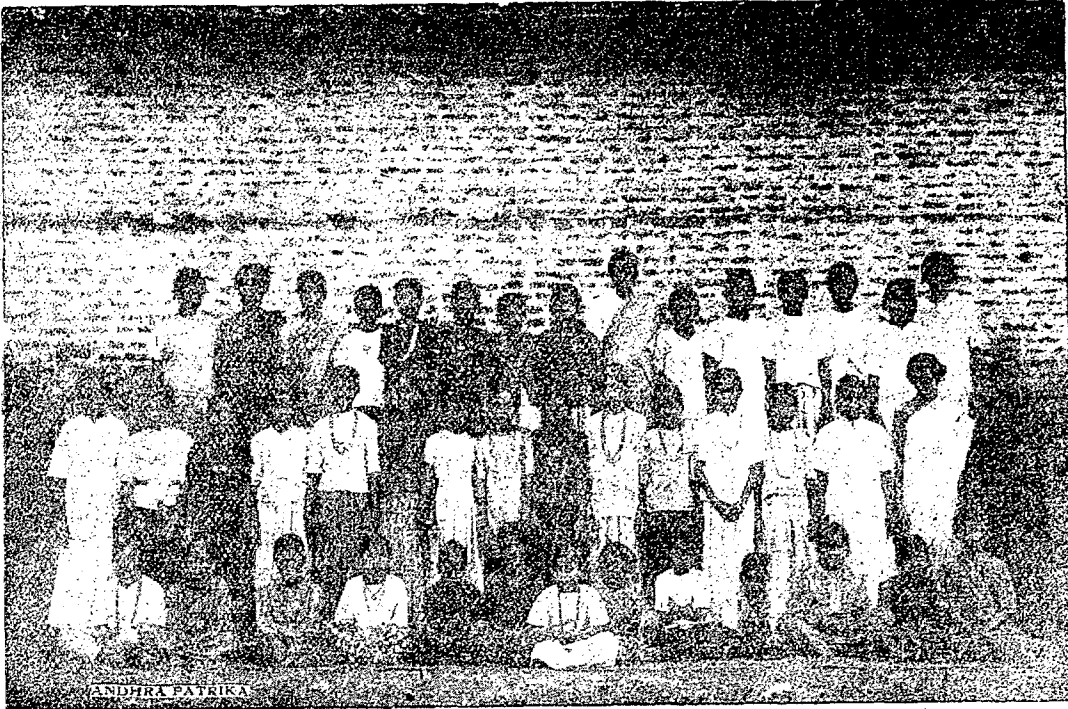
3. ఈ సైసంఘము కార్యదర్శులచే వెంటనే సమావేశ పరుపబడి బాతీయాభ్యుదయమున కనుసాలముగ విద్యాలయము ను నిర్వహించుటకుగిన నియమావళిని విద్యాలయముక ప్రకాశి కను నిర్ణయింపవలసినదని యా సభనారు కోరుచున్నారు.

కో. గోవిందరాజాచార్యులు

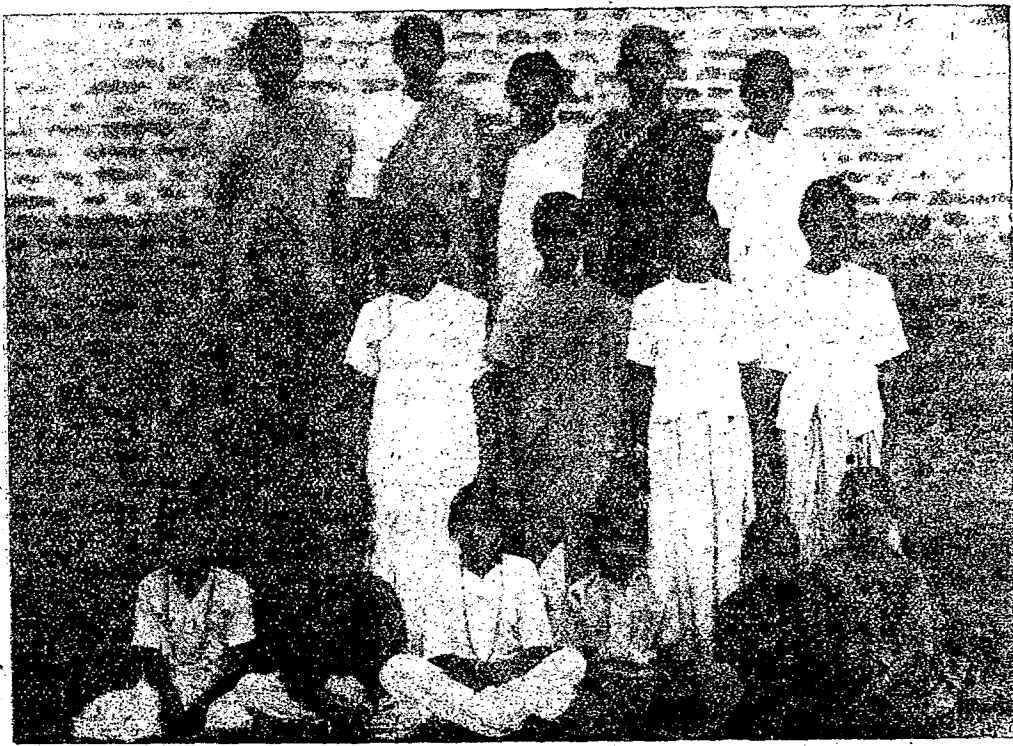
బసవపు రాణము

కాలిగో బెండు ధర 1-కి రు. రు. 2-8-0
గంధక ర్త: పాల్కురికి సోమనాథకవి.
పరిష్కర్త: బ్ర. శ్రీ. నేటూరి ప్రభాకరశాస్త్రిగారు.
పెండ్లెండవ శతాబ్దమున వెలసిన శైవమత ప్రతిపాదకముగు ద్వైపద కావ్యము. ఇందు శైవమతో ధారకుడగు బసవేశ్వరునియు, తత్సూర్యులు, తత్ప్రము, కాలీనులుగను శివభక్తులయు చరిత్రములను వరసముగను, వాతకులు మనసుకరగి తన్నయు లగునట్లు గను కవి పర్ణించినాడు. గంధమున మధురమధురములగు బాస దెనుగునలుకుల బాలువార్చి రచన మున ముద్దులు గురిపించినాడు. గంధము భిన్నభిన్న రాష్ట్రములకు కెందిన పెక్కు తాళిపుత్రమాతృకలతో వరిమూలి పరిష్కరింపబడినది. పాఠాంతరములు నూదించబడినవి. పరిష్కర్త రచించిన అయూర్బిమగు పీఠిక (129 పు.) యందుగలదు. ఆకాలపు బహుార్థ పాఠస్వతచారిత్రక విశేషముల లెక్కకు మిక్కిలిగనందు పరిష్కర్త యెద్దికూర్చినాడు. ఆధునిక కవికుమారుల కిది యుత్సాహకరము.

వాడుకయులు ప్రశ్నకము.
సం. నెం. 100. "ఆంధ్రప్రదేశ్"
7. నెం. 100. "ఆంధ్రప్రదేశ్"

విద్యార్థినులు : శ్రీనారాయణవిద్యాలయము, రాజమండ్రి. వి. ఎస్. ఎస్. శాస్త్రి

గురుకులబాలికలు : శ్రీనారాయణవిద్యాలయము, రాజమండ్రి. వి. ఎస్. ఎస్. శాస్త్రి

1928-29 కార్యనివేదిక

దువ్వూరి సుబ్బమ్మగారి విజ్ఞాపన

పోదరపోదరీ మణులారా, నేనీ రాజమహేంద్రవరమున 1928 సంవత్సరం మే 10 న లేదీని ఈ శ్రీనారాయణవిద్యాలయమును నెలకొల్పి యంతవరకు నా యోషినంతవరకు ఊరూర నాంధ్ర మహాజనుల యాదరాతియముల యాచించి వదులుచున్నాను. సనాతనపద్ధతుల ననుసరించి శ్రీ విద్య మన యాంధ్రదేశమున వెంటనే యభివృద్ధి నొందింపవలసిన యవసరము యెల్ల రెంగినదే. రామకార్యమానం దుడుతలె నేనును యీ కార్యము నిర్వహించుచున్నాను. కాని యాడుదాననగు వాచననీమహాత్మాగార్యమనిర్వహించబడగలదనివిశ్వసించిరాదు. శ్రీమతి ఉన్నవ లక్ష్మీబాయిమ్మగారు, వగైరా లందఱు తగు యావచ్చుకీ వినియోగించి శ్రీ విద్యార్థివృద్ధికి బాటుపడుచున్నవారు, మహా రింగాండంత విస్తీర్ణముగల యాంధ్రదేశములో యింకను యెన్ని విధములనో యెన్ని చోట్లనో యిట్టి సంస్థలు సమర్థులగువారిలన సాపింపబడి పని జరిగిన కాని యాంధ్రశ్రీలు విద్యాంశములై వెంటనే హితవైన సంసారయాత్ర జయప్రదముగ నడుపుకొన గలిగిన సాభాగ్యతనము నీదేశమునకు కనబడ నేరదుగదా. గురుకులవాస మొనర్చి విద్యార్థులు విద్యాంశులగుట మన దేశమున సనాతనమైన ధర్మమై యున్నది. నేడు బాలికలకు బడు లనబడు వైదేశికవిధానములతో నెలకొల్పబడిన సంస్థలందు మన యార్యసాంప్రదాయకములకు విరుద్ధముగను ప్రపంచ యాత్రకు కేవలము నిర్ధాతమగునట్లును విద్య నేర్పబడుటయు వండువలన మన బాలికలు నేర్చిన విద్య నేర్పనచోటనే విస్మరించుటయు జరుగుచున్నవి. అట్లు సనాతనమై సాంప్రదాయప్రసిద్ధమైన పారమార్థికముగను యింట యింట్లో చితమైన లౌకికదీప యాత్రాన కరణముగను బనికేనయ్య విద్య మన బాలికలకు కట్టుదిట్టములతో నేర్పించుటయే ప్రధానోద్దేశముగ గల్గించుకొని యంతవరకు మా యీ సంస్థ నడిపింపబడుచున్నది. ఇంకను తత్తత్సమర్థులైన యనుభవజ్ఞులవలన సరియైన విద్యా ప్రజాళికల

నేర్పజచి యీ విద్యాలయమును సార్థక మొనర్చు బ్రయత్నించుచున్నాను. యీ సంస్థలో భోజనాదినదుపాయము లన్నిటిని చూచి విద్యార్థిభాగ్యము మొనర్చుచున్న బాలికలు సుమారున్న వర్ణములనుండి వచ్చి దూర దూర గ్రామములను తమ తలిదండ్రులను విడిచి యిక్కడనే యుండుచున్నవారు సుమారు రెప్పటి కప్పుడు యిరువదియైదుమందికి వైగా నుండుచున్నారు. ఇంటి యద్దె ఉపాధ్యాయులు భోజనపు ఖర్చులు వగైరాలు యావత్తును సుమారు నెలకు రు 500-000 లు ఖర్చుగుచున్నది. అప్పటి కప్పుడు వారివారి యుదారచి త్రముతో గలూషించిన ఆంధ్రమహా శీయుల విరాళములమీదనే యీ పనియంతయు జరుగుచున్నది. కాని స్థిరపథముగాని తగినన్ని వాస్తవములుగాని యంతవరకు నిర్ణయము కానేరవు. అసమర్థులను సాచే నిదియంతవరకుబహు ప్రయాసలతో సాగింపబడుచుండుటయు బుర ప్రముఖులు నా మనస్తాపము కనిపెట్టుటతో యనునట్టింతవరకును నుపేక్షించి యుర్రుకుండుటయు దూరదూర గ్రామవాసులే దీని నన్నివిధముల బోషించి ప్రోత్సహించుటయు వాస్తవ్యజనకములైనవిషయములే. భగవత్కృతమున నింతవరకు జరిగిన యీ సంస్థ యి క సో ద ర మః శో క యు లు నా వై వి డి చి వ ట్టి క త మ దే యై న ని ద్దా ని ని త మ శో చే యా త ని చ్చి సర్వవిధముల చరితార్థ మొనర్చునలెనని ప్రార్థించుచున్నాను. ఇంతవరకు ఆంధ్రదేశమునగల యుదారమహాశీయులైన వదాన్యులు నాయబలత్వ మూహించియో, శ్రీ విద్యార్థివృద్ధి క గుర్తించియో మహాత్తరవిరాళముల నిచ్చి పోషించుచున్నందులకు నేనంతయు గృతజ్ఞురాలనయి వారి కెల్లరకు శ్రీమన్నారాయణుడఖండేశ్వర్యముల నిచ్చుటయేగాక యాత్రోధికమైన వదాని యతాదిగుణరాజముల రాజలచేసి యుపాపరములందు గృతకృత్యముల నొనర్చునుగాత యని ప్రార్థించుచున్నాను. అందునను ముఖ్యముగా యీ రాజమహేంద్రవరవాస్తవ్యులకు వివరముపూర్వముగ నివేదించుకొనునది యంతవరకు వాయందు గల వ్యక్తాత్మనామవలనైన నేమి మహాత్తరమైన యీ యద్యమునుండున్న యావత్కృతార్థ గలవనయేమి యీసంస్థ యబలనగు నాచేతులతో నలుగురుపడుచున్న నడుచుచున్నది. ఇక మీ దరనర వాచే నెలకొల్పబడిన యీసంస్థ మీర లాదరించి

పోషింపదగునని ప్రార్థించుచున్నాను గ్రామములైన పిల్లలు సహిత మెల్లూ కాపులు యేబదిమందికి లెక్కువకాకుండా వచ్చి విద్యనభ్యసించుచున్నారు. ఈ సంఖ్య నింతకంటె పది రెట్టెన పెరుగదగియున్నది. మహాగౌరవాతీరమై పుణ్యక్షేత్రమై సనాతనవిద్యాపీఠమైన యీ రాజమహేంద్రవరముననే యీవిద్యాలయము చిరస్థాయిగ విరాజిల్లునట్లు యీ పురప్రముఖులే నిర్వహింపగలరని విశ్వసించుచున్నాను. భగవంతు డట్టి నానుకూల్యప్రపత్తి యీసంస్థకు వెంటనే సంఘటించునుగాక యని ప్రార్థించుచు విరమించెదను.

శ్రీనారాయణవిద్యాలయము రాజమండ్రిపట్టణమున ది 10 మే 1928 లేదీని 8 గురు విద్యార్థినులతోను ఒక ఉపాధ్యాయులతోను ప్రారంభమై దినదినప్రవర్ధిమానమగుచు నలరారుచున్నది.

ఏప్రిలు 1928 వాసమునకు వాకకాలముందు చదువుచున్న విద్యార్థినులు శిశువరగతియందు 15 గురు; ఒకటవవరగతియందు 17 గురు; రెండవవరగతియందు 11; మూడవవరగతియందు 10 గురు; నాల్గవవరగతియందు 16 గురు; అయిదవవరగతియందు 3 గురు; మొత్తము 72 గురు గలరు. అందు 27 గురు గురుకులవాసములై విద్య నందుచుండిరి. 5 గురు ఉపాధ్యాయులు, ఒక ఉపాధ్యాయునియు పనిచేయుచుండిరి. ఇందు క్రమమగు బాతీయపద్ధతులపై సంస్కృతిము, హిందీ, ఆంధ్ర భాషలున్ను; సంగీతము, గణితము, కుటుంబని, నూలుతీయలు, ఊలు మువలనునవి నేర్పబడుచున్నవి.

ఇందు విద్యార్థినులనుండి యేవిధమున వేతనమును కొనుటలేదు. గురుకులవిద్యార్థినుల కుచితభోజనాదికముగూడ నీయబడుచున్నది. ఇందు విద్యనందుచున్నవారీయందు గురుకులవాసులు 27 గురు; పురవాసులు 45 గురు నుండిరి. ప్రస్తుతము విద్యార్థినులు సంస్కృతమున హితోపదేశము, కాలిదాసత్రయము, ఆంధ్రమున దాశిరఃకీర్తికము, రుక్మిణీకళ్యాణము, మనుచరిత్రాదులును, హిందీయందు చక్షిణభారతిహిందీప్రచారసభవారీచే ప్రచురింపబడిన పుస్తకములును క్రమముగా చదువుచున్నవారు గలరు. ఇతరములర విషయములందును క్రమక్రమాభివృద్ధి జోరుచున్నది.

ఇంతవర కీసంఘముకారాశ్రమశ్రీ కొడిమల కొండయ్యగారు, ఏలూరు. మాసవారీచందా 24 పం॥ల కాటాబస్తా విద్యము మం॥రాశ్రమి చూతా వీరభద్రయ్యజమిందారుగారు సాలువారీచందా 12 బస్తాలు భావ్యము మం॥రాశ్రమి ఇందుమారి లక్ష్మీపతిరాజుగారు సాలువారీ చందా రు 25-0-0 ని-రా-శ్ర ఇందుమారి సోమరాజుగారు, మబ్బరాజుగారు, నరసింహరాజుగారు, సీతారామరాజుగారు, తిల్లిగారు. మం॥రాశ్రమి కేకవరంగ్రామ కాపురస్తులు సాలువారీచందా 10 బస్తాలు భావ్యము

కాక స్థిరములను వాస్తవకములుగాని, ఇతరరాజములుగాని సానిక సంస్థలనుండి యేవిధమున చేయూతగాని లేదు ఇద్దానిగి స్థిరమున చేయూతము నింతవరకు చేయూతయందలేదు. ఉదాహరణ దాతలు నరు ప్రజల సహాయముననే నవిచ్చిన్నముగ నీసంస్థ నడచుచున్నది.

ఇందు గురుకులవిద్యార్థినులుగా నుండువాకు బాగుగా జరుపను వ్రాయను నేర్చినవాకై యుండవలయును. అయిదు వత్సరము లుండవలెను. వారెల్ల పుడు ఖద్దరునే ధరింపవలయును. గురుకులబాలికలకు భోజనాదిక ముచితము.

ఈ విద్యాలయమునకు పచ్చిచుక్కచానీబిల్లా ప్రజలత్యధికమగు వాచరముజూపిరి. అందునను విద్యాలయమునకు వసూలయినధనమున నెక్కుడు కృత్రిమపుంగవుల దాతృత్వము యున్నది. వారి యీ యాదార్యమంతయు ప్రశంసనీయము. ఇందు విద్య నభ్యసించ గురుకులవాసులుగా తమబాలికలనుపి యెక్కుడుగా నుత్సాహము కాపునున్న కమ్మవారి విద్యార్థిలాప యంతయు వదాన్యము.

ఈ విద్యాలయముపై ప్రజల యాదరప్రేమలు దినదిన ముభివృద్ధిగాంచుచున్నవి. వారల విద్యార్థిలాపయ నధికమగును నే యున్నది. ప్రజల నింకను విద్యాలయమునకు చేయూత యొ పో ప్రోత్సహించుదగాక యని వేడుకొనుచున్నాను.

సర్వపక్ష సమావేశ రివార్టు

నైహాగిపోర్టు లేకు గుంపుస్తుకములు బెజవాడ ఖద్దరు పోర్టులోను, బందరు కాంగ్రెసు ఆఫీసులోను విక్రయమునకు సిద్ధముగా నున్నవి. కావలసివచ్చిన ఆయాస్థలములలో తీసుకొనవచ్చును. వారి రు 1/-కుకూపాయి మూల్రం

హిస్ ఎక్సులెన్సి ది వైస్రాయిగారు

మద్రాసుకు వచ్చినప్పుడు

12-12-29

యీ క్రిందిపాఠు బహుమతులుగ నొసంగిన

వెండి

“నంపుటములు (కాన్కెట్టు)”

నగలవర్తకులగు సురాజ్ మల్ వారివలననే తయారుచేయబడిన

మద్రాసు మునిసిపల్ కార్పొరేషన్.

దక్షిణయిండియా సర్టికేషన్లు.

మద్రాసు అంజమాన్, మహమ్మదీయ విద్యసంఘము.

మద్రాసు రాజభాష ముస్లిమ్ లీగ్.

సురాజ్ మల్

లల్లూభాయి అండుకంవెనీ,

“నగలవర్తకులు”

313, ఎన్ప్లనేడు,

మద్రాస్.

మీరు యిచ్చు బహుమతి సురాజ్ మల్ వారిచే తయారుచేయబడినయెడల గౌరవము పెంపొందును.